

Curso de linguaxe xurídica

claridade ·
sinxeleza ·
cohesión ·
adecuación ·
coherencia ·

NIVEL SUPERIOR

XUNTA DE GALICIA

Curso de linguaxe xurídica

nivel superior

CRÉDITOS

Edita: Xunta de Galicia

Valentín García Gómez
Secretario xeral de Política Lingüística
Dirección de proxecto
Xoán Rivas Cid
Subdirector xeral de Política Lingüística

Coordinación

Martín Ramos Insua

Autoría

Alonso Alonso, Alexandre
Carpente Leira, Flora
Cobas Medín, David
Domínguez Conde, Nancy
García Ares, Maricarme
García Sánchez, Daniela
Marzabal Expósito, Felisa
Ramos Insua, Martín
Varela Vázquez, Begoña
Villares Naveira, Luís

Asesoramento

García Cancela, Xermán (filólogo)
González de la Cámara, Elena (pedagoga)
Iglesias Ríos, Mónica (avogada)
Lodeiro Paz, Estefanía (asesora xurídica)
Mayo Redondo, Susana (filóloga)
Monteagudo Romero, Henrique (filólogo)
Rey Rey, Nelly (pedagoga)

ISBN: 978-84-453-5107-9

Dep. leg.: C 1579-2013

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Secretaría Xeral de Política Lingüística

Índice

Módulo 1	11	Módulo 8	61
<i>Contorno.</i> Historia: A reincorporación aos usos formais. Lexislación: disposicións básicas sobre os dereitos universais. <i>Lingua oral.</i> A elaboración do discurso oral no ámbito profesional. Tipoloxía do discurso oral no ámbito profesional. <i>Léxico.</i> A escolla das palabras.		<i>Contorno.</i> Sociolingüística: O ecolingüismo ou o respecto pola diversidade lingüística. <i>Gramática.</i> Os réximes preposicionais. <i>Redacción e estilo.</i> A linguaxe igualitaria. <i>Léxico.</i> Locucións e fraseoloxía xurídica (III).	
Módulo 2	21	Módulo 9	69
<i>Contorno.</i> Historia: 1936. O que puido ser e non foi. Lexislación: A Declaración universal dos dereitos lingüísticos (I). <i>Gramática.</i> O infinitivo sen réxime. <i>Redacción e estilo.</i> A composición da páxina. <i>Léxico.</i> Tecnicismos e latinismos.		<i>Contorno.</i> Sociolingüística: O plurilingüismo como normalidade. <i>Gramática.</i> O infinitivo conxugado. <i>Redacción e estilo.</i> A progresión temática. <i>Léxico.</i> Terminoloxía e fontes terminográficas (I).	
Módulo 3	27	Módulo 10	75
<i>Contorno.</i> Historia: 1978: Un status xurídico favorecedor. Lexislación: A Declaración universal dos dereitos lingüísticos (II). <i>Gramática.</i> O complemento directo sen preposición «a». <i>Redacción e estilo.</i> A organización do contido. <i>Léxico.</i> Ampliación de léxico e estranxeirismos.		<i>Contorno.</i> Sociolingüística: O plurilingüismo como factor de convivencia. <i>Gramática.</i> O futuro de subxuntivo. <i>Redacción e estilo.</i> A propiedade léxica: precisión e concisión. <i>Léxico.</i> Terminoloxía e fontes terminográficas (II).	
Módulo 4	35	Máis información	80
<i>Contorno.</i> Historia: A capacitación do persoal das administracións. Lexislación: A Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias (I). <i>Gramática.</i> A pasiva reflexa con «se». <i>Redacción e estilo.</i> A racionalización gráfica, a numeración e os anexos. <i>Léxico.</i> Vulgarismos.		Exercicios	85
Módulo 5	41	Guía de recursos	103
<i>Contorno.</i> Historia: O influxo modernizador da linguaxe administrativa. Lexislación: A Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias (II). <i>Gramática.</i> O xerundio de posterioridade. <i>Redacción e estilo.</i> Os marca- dores textuais. <i>Léxico.</i> Eufemismos.		Glosario	109
Módulo 6	49		
<i>Contorno.</i> Sociolingüística: O galego e as linguas. <i>Gramática.</i> O xerundio especificativo. <i>Redacción e estilo.</i> A redundancia: formas baleiras, concorrencias e formulismos. <i>Léxico.</i> Locucións e fraseoloxía xurídica (I).			
Módulo 7	55		
<i>Contorno.</i> Sociolingüística: O galego na Administración europea. <i>Gramática.</i> O xerundio: usos correctos. <i>Redacción e estilo.</i> Focaxe, digresións, escuridade e lonxitude. <i>Léxico.</i> Locucións e fraseoloxía xurídica (II).			

Á memoria de Xoán Rivas Cid,
quen impulsou e dirixiu a elaboración destes materiais didácticos.

Limiar

A Administración galega, porfiando na súa encomenda estatutaria, continúa a se dotar dos mecanismos necesarios para acadar a plena reincorporación do idioma propio de Galicia a todos os espazos en que desenvolve a súa actividade ao servizo da cidadanía. Na persecución deste obxectivo, a formación específica do seu persoal tornouse nunha peza clave que permitiu experimentar importantes avances tanto na potenciación do noso idioma coma no asentamento dun modelo de lingua máis accesible e de calidade no seo administrativo. A irrupción das novas tecnoloxías aplicadas á aprendizaxe ofrece asemade un marco cheo de novas expectativas que cómpre aproveitarmos.

A Xunta de Galicia, a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística e da Escola Galega de Administración Pública, leva anos traballando para fornecer o empregado público de recursos áxiles e axeitados que favorezan a súa capacitación lingüística. O persoal cualificado e ben formado é consciente da importancia de que ofrecer un servizo de calidade implica usar un nivel de lingua axeitado, sen incorreccións nin interferencias, baseado nunha linguaxe clara, precisa e accesible. A calidade dos seus textos, tanto orais coma escritos, é xa que logo un indicador manifesto da calidade do servizo ofrecido.

Unha Administración moderna debe seguir camiñando cara a unha comunicación eficaz cos seus interlocutores e procurar a xestión áxil e sinxela dos seus procedementos. Os cursos en liña de nivel superior de linguaxe administrativa e xurídica, ao igual ca os cursos de nivel medio, inciden no obxectivo de ofrecer un modelo de lingua profesional, clara e coherente coas necesidades da sociedade actual. Na súa ideación, deseño e redacción participou un nutrido número de especialistas baixo a coordinación atenta, rigorosa e amable do recentemente desaparecido Xoán Rivas Cid, subdirector xeral de Política Lingüística, que sempre será lembrado polo seu exemplo de enerxía inesgotable, a paixón polo traballo e o amor sincero cara ao idioma galego.

Agardamos que este novo recurso contribúa a enriquecer aínda máis o valor profesional do persoal ao servizo da Administración galega e que, ao tempo, sexa útil para impulsar o uso da lingua propia de xeito eficaz e correcto

Valentín García Gómez
Secretario xeral
de Política Lingüística

Sonia Rodríguez-Campos
Directora da EGAP

Módulo I

Contorno

Historia: A reincorporación aos usos formais

Lexislación: Disposicións básicas sobre os dereitos universais

Lingua oral

A elaboración do discurso oral no ámbito profesional

Tipoloxía do discurso oral no ámbito profesional

Léxico

A escolla das palabras

I.I Contorno

Historia: A reincorporación aos usos formais ⓘ④

As Irmandades da Fala (1916) foi unha agrupación fundada por intelectuais que tiñan como obxectivo principal a defensa, a exaltación e o fomento da lingua de Galicia. O seu voceiro, o semanario *A Nosa Terra*, publicábase integramente na nosa lingua. Comezaba a reivindicarse o uso do galego na actividade pública.

Pasados os Séculos Escuros, a lingua galega rexorde durante o século XIX, sobre todo no eido literario. Nas primeiras décadas do século XX comeza tamén a se reivindicar noutros ámbitos formais: prensa, ensaio científico etc. Así, o galego introdúcese en contextos modernos e urbanos, nos que a acción política no noso idioma é cada vez maior, coa reclamación de institucións e dun corpo administrativo propio de fondo. Foi grazas ás Irmandades da Fala e ao grupo Nós (1920) que a nosa lingua conseguiu facerse visible na vida pública da sociedade da época.

Así é que nas conclusións da IV asemblea das Irmandades da Fala (Monforte, 1922) se recollen acordos para impulsar a creación dun dicionario galego e se lles esixe «aos poderes públicos o dereito a redactar en galego os documentos notaríaís e esixir tamén que señan galegos todo-los funcionarios xudiciáis».

Lexislación: Disposicións básicas sobre os dereitos universais

Carta das Nacións Unidas (1945)

Artigo 55

Co propósito de crear as condicións de estabilidade e benestar necesarias para as relacións pacíficas e amigables entre as nacións, baseadas no respecto ao principio da igualdade de dereitos e ao da libre determinación dos pobos, a organización promoverá:

[...]

c. o respecto universal aos dereitos humanos e ás liberdades fundamentais de todos, sen facer distinción por motivos de raza, sexo, idioma ou relixión, e a efectividade de tales dereitos e liberdades.

Declaración universal dos dereitos humanos (1948)

Artigo 2.1

Toda persoa ten todos os dereitos e liberdades proclamadas nesta declaración, sen distinción ningunha de raza, cor, sexo, idioma, relixión, opinión política ou de calquera outra índole, orixe nacional ou social, posición económica, nacemento ou calquera outra condición.

Declaración universal dos dereitos do neno (1989)

Artigo 2

[1] Os estados partes respectarán os dereitos enunciados nesta convención e asegurarán a súa aplicación a cada neno suxeito á súa xurisdición, sen ningunha distinción, independentemente da raza, a cor, o sexo, o idioma, a relixión, a opinión política ou doutra índole, a orixe nacional, étnica ou social, a posición económica, os impedimentos físicos, o nacemento ou calquera outra condición do neno, dos seus pais ou dos seus representantes legais.

Artigo 29

[1] Os estados partes conveñen en que a educación do neno deberá estar encamiñada a:

[...]

c. Inculcarlle ao neno o respecto dos seus pais, da súa propia identidade cultural, do seu idioma e dos seus valores, dos valores nacionais do país en que vive, do país de que sexa orixinario e das civilizacións distintas da súa;

Artigo 30

Nos estados en que existan minorías étnicas, relixiosas ou lingüísticas ou persoas de orixe indíxena, non se lle negará a un neno que pertenza a tales minorías ou que sexa indíxena o dereito que lle corresponde, en común cos demais membros do seu grupo, a ter a súa propia vida cultural, a profesar e practicar a súa propia relixión, ou a empregar o seu propio idioma.

Carta de dereitos fundamentais da UE (2000)*Artigo 22**Diversidade cultural, relixiosa e lingüística*

A Unión respecta a diversidade cultural, relixiosa e lingüística.

Tratado de Lisboa (2007)*Artigo 2.3*

[...]

A Unión [Europea] respectará a riqueza da súa diversidade cultural e lingüística e velará pola conservación e o desenvolvemento do patrimonio cultural europeo.

I.2 **L**ingua oral

A elaboración do discurso oral no ámbito profesional

①

O discurso oral

*«Os poetas nacen, pero os oradores fanse.»
(Quintiliano)*

Falar ben é unha arte que practicamos todos os días no noso ámbito profesional. Así, do mesmo xeito que traballamos a linguaxe escrita, debemos aproveitar cada unha das posibilidades que se nos presenten para matinar sobre as oportunidades de mellorar a nosa expresión oral.

Todo discurso oral debe ter unha estrutura. O discurso oral ten que estar preparado e debe posuír, do mesmo xeito ca na expresión escrita, un principio e un final. Non se poden dicir as cousas segundo as vaíamos pensando, tal e como se nos van ocorrendo. Nun discurso oral todo ten o seu lugar, non debemos improvisar.

*«O orador entusiasmado, vital, ben preparado e con intención de ser útil, xerará unha corrente de simpatía nos seus oíntes. Alcanzará o seu corazón.»
(Michel Suñén)*

En función do noso interlocutor temos que escoller as nosas palabras. Neste sentido, convén non facernos unha imaxe preconcebida de ninguén ou, polo menos, tentar que esa imaxe previa

sexa positiva. Debemos ser tolerantes e, sobre todo, escoitar o noso interlocutor. E un consello: convén poñerse no lugar da persoa que nos escoita.

É dicir, tentaremos que haxa moita empatía co noso interlocutor:

- Escoita atentamente o que che di.
- Identifícate co/a cidadán/á.
- Mostra sempre humildade.
- Fala en termos que lle interesen á persoa que escoita.

*«Non fales do que che interesa,
senón do que lles interesa aos demais.»
(Michel Suñén)*

É importante saber que desexa o noso interlocutor de nós, que tipo de cidadán é (idade, sexo, educación, profesión...). Segundo estes factores decidiremos o contido do noso discurso, o léxico máis ou menos técnico, os exemplos e as ilustracións, e, mesmo coa experiencia podemos anticiparnos ás preguntas que nos poidan formular.

En calquera mensaxe oral entre o persoal da Administración de xustiza e a cidadanía:

- empregaremos un vocabulario sinxelo;
- optaremos por frases curtas;
- usaremos moitos exemplos;
- evitaremos os clixés (*ben, o que pasa é que, pois mire, imos ver, vale, ou sexa, eh, pois, despois, o que quero dicir...*)

O decálogo do discurso oral

1. Vocabulario sinxelo e cifras comprensibles.
2. Exemplos.
3. Frases curtas de máximo vinte palabras e cunha orde lóxica: *suxeito, verbo e predicado*.
4. Usar punto en vez de *e*.
5. Parágrafos breves de máximo seis liñas.
6. Pausas efectistas.
7. Mensaxes sinxelas e repetitivas.
8. Desbotar clixés, pasivas e subordinadas.
9. Esquecerse de impersoais e xerundios, e tamén de formas nominais. Apostar por tempos verbais inmediatos.
10. Evitar estranxeirismos, tecnicismos e siglas.

Este decálogo foi tirado de Dueñas Sanz, Beatriz, Fernández Fernández, Eduardo e Vela Valldecabres, Daniel (2011): *De Cicerón a Obama: el arte de comunicar con eficacia. Retórica, oratoria e técnicas de expresión oral*, páx. 25. Villanueva Centro Universitario, Universidad Complutense Madrid, Netbiblo. Oleiros, A Coruña

A conversa telefónica. Normas básicas

A conversa é o xeito máis habitual en que ten lugar a comunicación oral. Cando conversamos por teléfono ou cara a cara, o tipo de conversa é espontánea pero pódese coñecer previamente a información sobre os temas que son da nosa competencia.

Ademais esta produción oral cumpre unha serie de regras comúns.

Regras dunha conversa

- **Principio de cooperación:** máxima de cantidade (dar a información necesaria), máxima de calidade (non dicir nada do que non esteamos seguros), máxima da relevancia (achegar ou preguntar por aquilo que é relevante) e máxima de claridade.
- **Principio de cortesía:** evitar as formas verbais de imperativo e as opinións persoais, ofrecer alternativas para escapar do conflito e amosar interese polo/a cidadán/á e por todo o que nos comunica.

Preparación previa

- **O sorriso** sempre é positivo porque implica amabilidade. E incluso a través do teléfono podemos contaxiar esa simpatía.
- **Ter información sobre o tema.** Debo estar preparado para calquera tipo de pregunta que sexa da miña competencia e debo documentarme acerca da lexislación aplicable.
- **Estar familiarizado co teléfono e cos programas informáticos** (por exemplo, saber facer unha busca en Access ou manexar unha táboa de Excel, se son os programas que se usan no meu lugar de traballo para dar información concreta).
- **Saber o nome da institución ou centro en que traballo e ensaiar:** «Dirección Técnica de Construcións e Calidade do Instituto Galego da Vivenda e Solo, en que podo axudalo?».
- **Coñecer o organigrama do lugar en que traballo** e ter á vista os teléfonos (as extensións), os números de fax e os correos electrónicos das persoas ás que temos que desviar a chamada.
- **O ton de voz** ten que ser adecuado. A capacidade de variar a entoación da voz conséguese coa práctica.

No momento da chamada:

- Presentación do organismo en que traballo.
- Fórmulas para solicitar que se identifique a persoa interlocutora: «pódeme dicir de parte de quen, por favor?»; «sería tan amable de dicirme o seu nome?»; «con quen falo, por favor?».
- Fórmulas para poñerse á disposición da persoa receptora: «en que o podo axudar?»; «se me explica o problema, seguuro que o podemos solucionar»; «sobre que subvención quere que o informe?»; «que desexa saber?».
- En primeiro lugar, hai que escoitar ben a persoa usuaria para logo dar a información precisa e concreta. Hai que saber escoitar e, mesmo, entender o que sente para resolver ben as súas necesidades.
- Fórmulas para comprobar a información que se lle proporcionou ao receptor da mensaxe: «por se esquecín algunha información importante»; «imos confirmar que lle acheguei toda a información necesaria para...»; «imos comprobar que a información que lle dei é completa»; «agradecería que verificásemos a información dada...»

📄 Escoitar o arquivo sonoro do módulo 1 do *Curso superior de linguaxe xurídica* en liña no sitio web da Secretaría Xeral de Política Lingüística.

Tipoloxía do discurso oral no ámbito profesional

A exposición

2①

O obxectivo da exposición é facer que se entenda un tema. É o que fai, por exemplo, o persoal da Administración de xustiza

cando ten que dar información sobre calquera asunto: unha obriga, un dereito...

As exposicións hai que preparalas e non improvisalas. Antes de darlle información a alguén sobre algún tema, debemos documentarnos: coñecer ese tema en profundidade, ler a lexislación que lle afecta, saber as consecuencias segundo o xeito de actuar da cidadanía, posibles preguntas que se nos poidan formular...

Cómpre que sexamos conscientes da nosa capacidade profesional para abordar o tema e, ademais, consultaremos todas as fontes necesarias para actualizarnos e buscar exemplos ou dar información sobre unha dúbida concreta que se nos expón.

En canto á información que temos que proporcionar debe ser: clara, concisa e completa.

Nas nosas exposicións orais profesionais debe existir sempre unha organización lóxica e xerárquica da información:

- **Problema e solución.** Este tipo de exposición oral comeza coa descrición dun problema e as causas que o orixinaron. Logo explícanse os efectos negativos do problema e, finalmente, achégase unha solución.

Problema: Erros nunha querela

Solución: Emendar os erros

Causa: Documentación incompleta

Efecto: Non se admite a trámite

- **A comparación.** Na exposición oral no ámbito xurídico bótese man habitualmente da comparación de dous fenómenos de xeito que se describen as semellanzas e diferenzas de ambos, os beneficios e os prexuízos de dous sistemas..

Comparación

Medidas de fomento establecidas en leis europeas.

Medidas de fomento establecidas en lexislación estatal.

- **A causalidade.** Dous fenómenos relaciónanse de xeito que un é a causa do outro.

Antecedente: Pasou o prazo que se me comunicara.

Consecuente: Xa non pode interpoñer un recurso.

- **Secuencia:** Preséntanse nunha orde temporal os momentos dun feito (*en primeiro lugar, a continuación, logo, despois, finalmente...*) ou ben hai unha serie de instrucións que se deben seguir para acadar un obxectivo.

Denuncia

Día 15.05.2012

*9.00 h
insultouno o seu compañeiro no seu lugar de traballo.*

*15.00 h
coincidiu con el cando saía do garaxe e empurrouno.*

*19.00 h
ameazouno de morte.*

Instrucións para obter o recoñecemento do dereito á asistencia xurídica gratuíta.

1º Dirixirse ao colexio de avogados.

2º Cubrir a solicitude que lle facilitarán no colexio de avogados.

3º Asinar un consentimento para que sexa o colexio o que solicite os certificados telemáticos que deben acompañar a solicitude.

Obxectivo: recoñecemento, se procede, do dereito á asistencia xurídica gratuíta.

A argumentación

Argumentar é explicar un punto de vista persoal co obxectivo de influír no destinatario. O que buscamos cando argumentamos é conseguir que alguén comparta unha idea ou, ás veces, procuramos que cambie as súas opinións, valores, ideas... É dicir, intentamos convencer ou persuadir o destinatario (un cidadán, un compañeiro de traballo, o xuíz...) con algunha intención.

A argumentación no ámbito xudicial xorde cando se produce unha controversia, un desacordo ou unha polémica sobre un tema determinado. Saber argumentar é saber defender un punto de vista utilizando os distintos tipos de argumentos que resulten máis eficaces para acadar un obxectivo comunicativo

Nas situacións orais argumentativas que se poden producir na Administración de xustiza o persoal e a cidadanía intercambian os seus roles: tanto un coma o outro argumentan e buscan convencer o destinatario.

Cómpre que o persoal da Administración de xustiza domine estratexias argumentativas para conseguir aquilo que desexe comunicar. Hai que saber orientar o discurso para chegar a unhas conclusións coherentes mantendo unha actitude de cooperación co interlocutor.

Argumentar ben é saber adaptarnos á situación comunicativa e, con anterioridade, prever as opinións e obxeccións do destinatario. Isto non ten nada que ver con crear unha imaxe previa.

Un bo argumentador proporciona boas razóns coas que convencer os seus interlocutores. Da capacidade de achegar razóns vai

depende, por exemplo, que un cidadán que ía poñer unha reclamación desista da súa intención porque entende que, por exemplo, a lexislación nesa materia non apoia a súa tese.

En toda argumentación hai tres elementos básicos:

- O tema sobre o que se argumenta.
- A tese que se defende ou opinión que o argumentador posúe respecto do tema.
- Os argumentos ou razóns en que se apoian as teses.

Ademais tamén poden aparecer argumentos contrarios ás teses, son os contraargumentos.

Argumento: o persoal da empresa entende que o convenio aplicable debe ser o xeral.

Contraargumento: a representación da empresa argumenta que entende que este non é o convenio aplicable; considera que debe aplicarse o convenio do metal, xa que a función de mantemento que desempeñan estes traballadores –a diferenza doutros produtores da empresa neste centro de traballo– está directamente relacionada con esta actividade.

En relación con calquera tema, podemos adoptar dúas posturas:

- Intentar convencer ou probar con argumentos a nosa postura.
- Rexeitar argumentos contrarios á posición do argumentador.

Argumentos aconsellables

- *Argumento legal*: é o máis empregado no ámbito xurídico.
- *Argumento de exemplificación*: descríbese un caso semellante ou recórrese a unha imaxe que se pode vincular a este.
- *Argumento de causa-consecuencia*: establece unha relación lóxica entre os feitos.

- *Argumento racional*: baseado en ideas aceptadas pola sociedade.
- *Argumento de autoridade*: cita unha autoridade aceptada polo destinatario.
- *Argumento do benefici* : xustifica unha tese a partir do beneficio que lle achega á sociedade, a un sector concreto ou, mesmo, a un individuo.

Argumentos rexeitables

- *Argumento baseado no abuso do poder*: emprégase a ameaza para convencer o destinatario.
- *Argumento na procura de misericordia*: procúrase convencer o auditorio buscando a súa compaixón.
- *Argumento demagórico*: baséase nos intereses dun grupo e non na súa validez racional.
- *Argumento de descualificaci n persoal*: cando se cuestiona a credibilidade do destinatario empregando o insulto.

🔊 Escoitar o arquivo sonoro do módulo 1 do *Curso superior de linguaxe xurídica* en liña no sitio web da Secretaría Xeral de Política Lingüística. A escolla de palabras.

1.3 Léxico

A escolla das palabras

①3

«Nunca use unha palabra longa cando unha curta funcione.»
(George Orwell)

Unha das características da linguaxe xurídica é que posúe un vocabulario e unha fraseoloxía propios.

A linguaxe xurídica é un rexistro lingüístico que dispón de fórmulas específicas e outras vinculadas á linguaxe xurídica para conseguir precisión.

Temos que empregar a terminoloxía dun xeito rigoroso: non usaremos palabras que impliquen ambigüidade no significado

Unha recomendación para a escolla de palabras é que o lector do documento coñeza ese léxico. As palabras pouco usuais fan que o lector teña maiores dificultades na lectura. Por iso limitaremos o emprego do léxico especializado aos documentos que non transcendan do ámbito técnico.

Se o que queremos é entendernos, empregaremos palabras correntes. Intentaremos usar palabras simples para que o público en xeral entenda o que estamos a dicir.

Non obstante, o emprego dalgúns palabras axuda a crear documentos artificiais. Deberemos evitar as ambigüidades e redactar dun xeito preciso:

- Usar palabras con significado e eliminar as palabras comodín, termos que valen para todo pero que non son precisos.

Polo tanto, substituiremos todos aqueles substantivos, verbos ou adxectivos que posúen un significado xenérico por

outros que teñen un significado concreto. Por exemplo: *aspecto, cousa, tema, problema, feito, falar, facer, bo, interesante, positivo...*

× *Amañáranse nun preito posterior os problemas de liquidación.*

✓ *A liquidación concreta das cantidades levarase a cabo nun preito posterior.*

No grupo anterior inclúense os verbos *baúl*. Empréganse para designar moitos conceptos e substitúen outros verbos que son máis concretos e axeitados.

verbo baúl   verbos máis concretos e axeitados

iniciar   *comezar, empezar, emprender, principiar etc.*

rematar   *acabar, terminar, liquidar, concluír, ultimar etc.*

realizar   *executar, efectuar, cumprir, construír, elaborar, establecer, acometer etc.*

× *A lei marco europea establecerá as accións que deban iniciarse para acadar os obxectivos fixados no artigo 223*

✓ *A lei marco europea establecerá as accións que deban emprenderse para acadar os obxectivos fixados no artigo 223*

× *A sentenza de condena poderase realizar inmediatamente.*

✓ *A sentenza de condena poderase executar inmediatamente.*

- Evitar as palabras abstractas e as polisémicas e preferir palabras concretas, que designen obxectos ou suxeitos que se poidan tocar.

× *Na reunión co conselleiro de Xustiza concluíuse que había que asumir varios puntos.*

✓ *Na reunión co conselleiro de Xustiza concluíuse que había que aplicar o novo baremo de xustiza gratuíta.*

Evitar os clixés: *a nivel de, a raíz de, baixo o punto de vista, en base a, en función de...*

× *A xuíza decide autorizar as visitas da menor en base aos criterios establecidos no convenio regulador de separación.*

✓ *A xuíza decide autorizar as visitas da menor segundo os criterios establecidos no convenio regulador de separación.*

- Preferir palabras curtas e sinxelas.

aproximativo   aproximado

clarifica   aclarar

coadxuvar   contribuír

complexidade   dificultad

concretizar   concretar

eximio   excelente

imprimir   imprimir

inclusive   incluso

influencia   influí

intencionalidade   intención

obturar   cerrar

problemática   problema

programación   programa

utilización   uso

- Usar máis verbos simples e menos a verbalidade perifrástica.

chegar a un acordo

acordar

dar atención

atender

dar en consideración

considerar

dar comezo

comezar

dar motivación

motivar

facer entrega

entregar

facer unha investigación

investigar

facer un axuste

axustar

facer público

publicar

facer unha petición

pedir

chegar á conclusión

concluir

poñer de manifesto

manifestar

ser da opinión de

opinar

ter a necesidade de

necesitar

dar cumprimento

cumprir

tomar una decisión

decidir

finalment

para rematar

gratuitamente

gratis

inicialmente

ao principio

lentamente

pouco a pouco

notablemente

bastante

obviamente

claro que

posteriormente

despois

recentemente

hai pouco

soamente

só

suficientement

bastante

unicamente

só

- Evitar o emprego abusivo dos adverbios rematados en *-mente*.

actualmente

hoxe

anteriormente

antes

claramente

con claridade

definitivament

por completo

excesivamente

moito

Módulo 2

Contorno

Historia: 1936. O que puido ser e non foi

Lexislación: A Declaración universal dos dereitos lingüísticos I

Gramática

O infinitivo sen réxime

Redacción e estilo

A composición da páxina

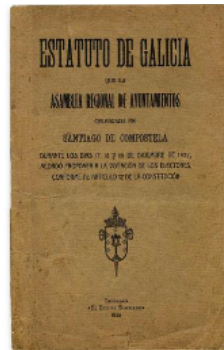
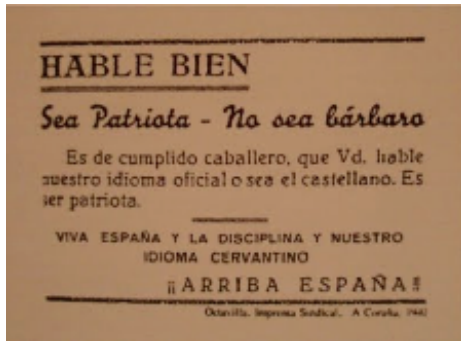
Léxico

Tecnicismos e latinismos

2.1 Contorno

Historia: 1936. O que puido ser e non foi

Para a maior parte do galeguismo do período republicano foi obxectivo principal a consecución dun estatuto de autonomía de Galicia. Este texto legal establecía por primeira vez na historia a cooficialidade dos idiomas galego e castelán en Galicia.

Aínda coas súas estreiteces, o estatuto abríalle as portas ao galego para unha futura equiparación de status na Administración.

O estoupido da Guerra Civil e a posterior ditadura franquista supuxeron un gran retroceso para a lingua galega. Prodúcese unha mingua importante no *status*, a consecuencia da prohibición do uso por parte da Administración do Réxime, que só reconece unha lingua, o

Cartel do Estatuto de 1936 (de Castelao). Un 74 % do censo electoral votou a prol da súa aprobación

castelán. Deste xeito, as aspiracións de gañar para o galego un espazo na investigación, na educación ou nos medios de comunicación vense radicalmente truncadas pola política da censura e do desprestixio.

Lexislación: A Declaración universal dos dereitos lingüísticos (I)

Artigo 1.1

[...] A denominación «lingua propia dun territorio» fai referencia ao idioma da comunidade historicamente establecida neste espazo.

Artigo 1.2

Esta declaración parte do principio de que os dereitos lingüísticos son individuais e asemade colectivos [...]

Artigo 3.2

Esta declaración considera que os dereitos colectivos dos grupos lingüísticos, [...] tamén poden incluír [...]:

O dereito a seren atendidos na súa lingua nos organismos oficiais e nas relacións socioeconómicas.

Artigo 12.1

No ámbito público, todo o mundo ten dereito a desenvolver todas as actividades na súa lingua, se é a lingua propia de onde reside.

2.2 Gramática

O infinitivo sen réxime

O infinitivo (sen conxugar) é, xunto co xerundio e co participio, unha das tres formas non persoais do verbo. Ningunha delas pode funcionar como verbo principal da oración.

Cando falamos de infinitivo sen réxime, referímonos á supresión dun elemento necesario para conseguir a corrección gramatical. Consiste en suprimir o verbo principal que debe rexer o infinitivo.

× *Sinalar que a testemuña non respondeu a pregunta.*

✓ *Quero _{principal} sinalar _{in initivo} que a testemuña non respondeu a pregunta.*

A perda do verbo principal produce a ocultación do suxeito da acción e doutras informacións adxacentes ao verbo coma o tempo e o modo.

× *Reiterar que nesta vista non se tiveron en conta as probas.*

Así, debemos facer que o infinitivo dependa doutro verbo principal ou conxugalo e que apareza o suxeito.

Hai que reiterar _{suxeito=3º pers.} que nesta vista non se tiveron en conta as probas.

Reitérolles _{suxeito=eu} que nesta vista non se tiveron en conta as probas.

2.3 Redacción e estilo

A composición da páxina

①5 e 6

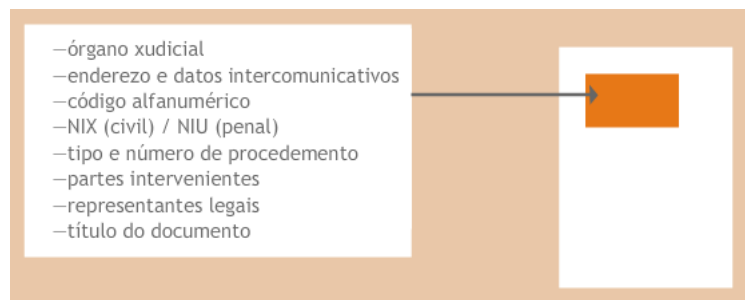
«As administracións públicas, nas súas relacións, réxense polo principio de cooperación, e na súa actuación, polos criterios de eficiencia e servizo á cidadanía.»

(Artigo 3.2 da Lei 30/1992 de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común)

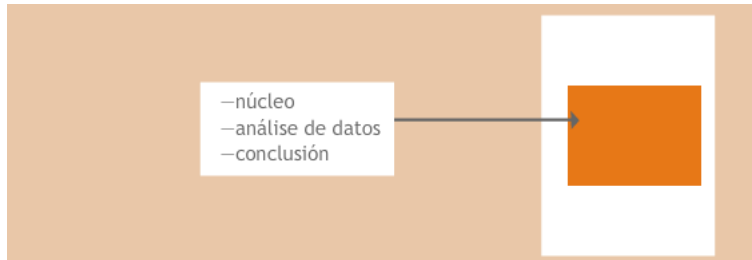
A Administración moderna debe elaborar textos cunha estrutura fácil de recoñecer e normalizada.

Cada documento xurídico ten a súa peculiaridade, pero sempre hai un esquema interno con mínimas adaptacións. Os documentos xurídicos distribúen a información en tres partes.

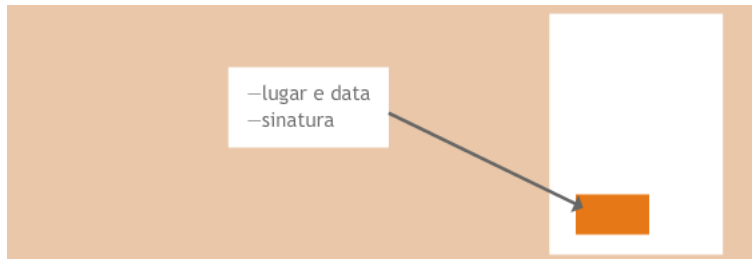
- **A cabeceira**, que serve para identificar o xulgado, o procedemento en curso, as partes e os seus representantes, e o documento.

- **O corpo** é a parte en que se expoñen os datos. Neste bloque sitúase o cerne de calquera documento xurídico.

- **O peche** ten a función de autenticar e localizar o documento. Comprende o lugar, a data e a sinatura da persoa responsable do documento.

A estrutura lóxica do pensamento e das ideas debe estar presente en calquera documento xurídico. Para que os receptores da mensaxe a comprendan de forma eficaz, debe empregarse unha linguaxe simple, clara e directa co obxectivo de fomentar a transparencia e a eficacia das institucións

Este xeito de redactar documentos xurídicos esixe unha planificación previa. En definitiva, se queremos producir unha comunicación rápida e eficaz, teremos que aplicarlle un deseño funcional e claro ao documento.

Ao establecer un modelo para cada documento: axilizamos o traballo; o destinatario identifica con facilidade o procedemento; producíranse menos erros de formato.

2.4 Léxico

Tecnicismos e latinismos

①7

Debemos seleccionar entre os termos e as fórmulas fixas características da linguaxe xurídica para que se leve a cabo unha comunicación eficaz sen esquecer que estamos ante unha linguaxe de especialidade.

O léxico e a fraseoloxía da linguaxe xurídica son produto dunha herdanza secular que permitiu conservar arcaísmos e formas tradicionais, algúns anacrónicos, que resultan descoñecidos para a cidadanía en xeral.

O uso de terminoloxía específica da linguaxe xurídica non pode provocar que teña unha difícil comprensión debido ao emprego de vulgarismos, latinismos... A cidadanía ten dereito a entender as comunicacións verbais ou escritas dos profesionais do dereito.

Se queremos conseguir que os nosos documentos se entendan ben e tamén queremos empregar terminoloxía xurídica de comprensión difícil, temos varios recursos:

1. Utilizar recursos gráficos (notas ao pé, información nas marxes...).
2. Empregar sinónimos que vaian canda eses termos complexos.
3. Explicar o termo ou a expresión concreta. Esta información pode aparecer entre parénteses, entre comas...

Os latinismos son palabras latinas que se incorporan a unha lingua mantendo a súa forma orixinal. Se o que queremos é unha linguaxe xurídica moderna, o rexistro léxico que empreguemos debe rexerse pola transparencia e adaptarse sempre ao destinatario.

Neste sentido, substituiremos as locucións latinas polo seu significado en galego ou incorporaremos a súa tradución entre parénteses.

- × *Cómpre tramitar a declaración de herdeiros ab intestato.*
- ✓ *Cómpre tramitar a declaración de herdeiros ab intestato (sen facer testamento).*
- × *O xuíz lembrou que causa criminalis non praeiudicat civile.*
- ✓ *O xuíz lembrou que causa criminalis non praeiudicat civile (a causa criminal non prexulga a civil).*

Latinismo	Significado
<i>a contrario sensu</i>	en sentido contrario
<i>a potiori</i>	máis importante
<i>ab initio</i>	comezo
<i>ab intestato</i>	sen testamento
<i>acta non verba</i>	feitos e non só palabras
<i>ad cautelam</i>	por cautela
<i>ad hoc</i>	para isto
<i>ad hominem</i>	segundo o home
<i>ad usum</i>	segundo o costume ou uso
<i>ante factum</i>	ante o feito
<i>argumentum a contrario</i>	argumento por oposición
<i>argumentum a fortiori</i>	argumento por razón máis forte
<i>argumentum a simili</i>	argumento por semellanza

conditio sine qua non

contra naturam

culpa lata

culpa levis

dicere ab reo

ex aequo

ex lege

ex officio

ex professo

habeas data

habemus confitentem eum

in absentia

in dubio pro reo

inter vivos

interposita persona

ipso iure

iuris et de iure

modus operandi

mutatis mutandis

pro indiviso

res non verba

stricto sensu

sub iudice

verbi gratia

condición sen a cal non é posible

contrario á natureza, ou normal ou regular

neglixencia grave

neglixencia leve

se unha testemuña fala ben do reo

por igual

segundo a lei

impulso procesual de oficio non polas partes

deliberadamente

dereito dunha persoa a coñecer os seus datos

temos un acusado que confesa

en ausencia, en rebeldía

na dúbida a favor do reo

entre vivos

home de palla, intervir nun acto xurídico por encargo doutro

polo mesmo dereito

de dereito e por dereito

xeito de actuar

cambiando o que haxa que cambiar

por partes iguais

feitos e non palabras

en sentido estrito

pendente do xuíz, de resolución

por exemplo

Módulo 3

Contorno

Historia: 1978: Un status xurídico favorecedor
Lexislación: A Declaración universal dos dereitos
lingüísticos II

Gramática

O complemento directo sen preposición *a*

Redacción e estilo

A organización do contido

Léxico

Ampliación de léxico e estranxeirismos

3.1 Contorno

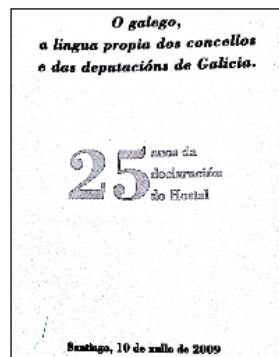
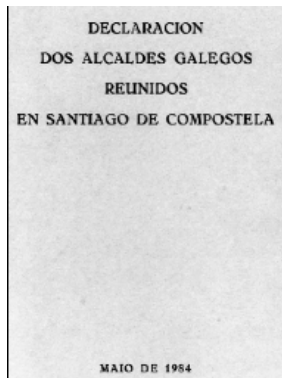
11①

Historia: 1978. Un status xurídico favorecedor

A Constitución española de 1978 ábrelles a porta ás outras linguas do Estado. O galego é recoñecido como idioma oficial de Galicia. O Estatuto de autonomía de Galicia (1981) e a Lei de normalización lingüística (1983) establecen un marco normativo no que se garantirá e se potenciará o uso do galego por parte dos poderes públicos e das institucións e administracións dependentes da comunidade autónoma.

A normativa era ambiciosa, a pesar dalgún desaxuste, como o feito de que o coñecemento das linguas cooficiais non era considerado un deber como si o era o do castelán nos seus territorios.

De todos os xeitos, o novo marco xurídico propiciou a creación dunha serie de ferramentas para garantir o seu cumprimento. Dende este momento, a Administración adquire compromisos coa nosa lingua, a partir da obriga de servizo a unha sociedade á que se lle outorgan dereitos lingüísticos.

O novo status do galego propiciou que se iniciase o proceso de normalización lingüística, co fin de que a nosa lingua recuperase espazos de uso dos que anteriormente fora excluída. A Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística (1984) inspirou moitas iniciativas para dinamizar a lingua galega nas distintas administracións, entre as que resultou moi simbólica a Declaración dos alcaldes (1984), na que se recollía un decálogo de compromisos para o fomento do galego nos concellos. Este foi o primeiro paso dos moitos dados pola Administración local, desde a súa avantaxada proximidade coa cidadanía, para o pleno desenvolvemento da sociedade galega no seu idioma.

Mais o tempo revelou certos atrancos para o avance do uso da lingua galega, debido en gran medida á persistencia de arraigadas e paralizantes inercias nalgúns sectores importantes da Administración, que os poderes públicos non sempre souberon salvar. Dende a recente oficialización do galego ata os nosos días, a situación evolucionou, en xeral, de xeito lento e desigual nos distintos ámbitos administrativos.

É importante, nese sentido, o labor desenvolvido dende outras entidades sociais, organismos públicos ou colectivos profesionais que protagonizan destacadas iniciativas e achegas a prol do fomento do galego na Administración. É o caso dos servizos lingüísticos das universidades (USC, UdC, UVI), dos colexios profesionais (Colexio de Avogados de Santiago), do Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia ou, máis recentemente, da Irmandade Xurídica Galega.

A responsabilidade institucional recaeu, principalmente, na Xunta de Galicia, que executa as súas obrigas na defensa e pro-

moción do noso idioma a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística. A actual denominación deste organismo é recente (2005), xa que se creou no ano 1983 como Dirección Xeral de Política Lingüística. Co cambio, esta área aumentou o seu rango na Administración autonómica.

En 2004 apróbase por unanimidade parlamentaria o Plan xeral de normalización da lingua galega, que recolle máis de catrocentas medidas concretas, elaboradas a partir da realidade lingüística de Galicia, para favorecer o uso do idioma nos distintos ámbitos da sociedade e garantir que calquera persoa poida vivir plenamente en galego.

Lexislación: A Declaración universal dos dereitos lingüísticos (II)

Título II. Réxime lingüístico xeral

Sección I. Administración pública e órganos oficiais

Artigo 15

1. Toda comunidade lingüística ten dereito a que a súa lingua sexa utilizada como oficial dentro do seu territorio
2. Toda comunidade lingüística ten dereito a que as actuacións xudiciais e administrativas, os documentos públicos e privados e os asentos en rexistros públicos realizados na lingua propia do territorio sexan válidos e eficaces e ninguén poida alegar o descoñecemento.

Artigo 16

Todo membro dunha comunidade lingüística ten dereito a relacionarse e a ser atendido na súa lingua polos servizos dos poderes públicos ou das divisións administrativas centrais, territoriais, locais e supraterritoriais aos cales pertence o territorio de onde é propia a lingua.

Artigo 17

1. Toda comunidade lingüística ten dereito a dispoñer e obter toda a documentación oficial na súa lingua, en forma de papel, soporte informático ou calquera outro, para as relacións que afecten ao territorio de onde é propia esta lingua.

2. Os poderes públicos deben dispoñer de formularios, impresos e modelos en forma de papel, soporte informático ou calquera outro nas linguas territoriais, e ofrecerllos ao público nos servizos que afecten aos territorios onde é propia a lingua respectiva.

Artigo 18

1. Toda comunidade lingüística ten dereito a que as leis e outras disposicións xurídicas que lle atinxen se publiquen na lingua propia do territorio.

2. Os poderes públicos que teñen nos seus ámbitos de actuación máis dunha lingua territorialmente histórica deben publicar todas as leis e outras disposicións de carácter xeral nestas linguas, con independencia de que os seus falantes entendan outras linguas.

Artigo 19

1. As asembleas de representantes deben adoptar como oficiais a lingua ou as linguas historicamente faladas no territorio que representan.

Artigo 20

1. Todo o mundo ten dereito a usar de palabra e por escrito, nos tribunais de xustiza, a lingua historicamente falada no territorio onde están radicados. Os tribunais deben utilizar a lingua propia do territorio nas súas actuacións internas, e se, por razón da organización xudicial do estado, o procedemento se segue fóra do lugar de orixe, hai que manter a lingua de orixe.

2. Malia isto, todo o mundo ten dereito a ser xulgado nunha lingua que lle sexa comprensible e poida falar, ou obter gratuitamente un intérprete.

Artigo 21

Toda comunidade lingüística ten dereito a que os asentos dos rexistros públicos se fagan na lingua propia do territorio.

Artigo 22

Toda comunidade lingüística ten dereito a que os documentos notariais ou autorizados polo funcionariado que exerza fe pública sexan redactados na lingua propia do territorio onde o persoal notario ou funcionario teña demarcada a súa sede.

3.2 Gramática

O complemento directo sen preposición *a*

Por regra xeral, o complemento directo (CD) nunca leva preposición *a* en galego.

- ✓ *A xuíza escoita o testemuño_{CD}.*
- ✓ *O avogado representa o demandado_{CD}.*
- × *O avogado representa ao demandado_{CD}.*

Mais, nalgúns casos, o CD precisa ser marcado por *a*. Introdúcese co obxectivo de que non se confundan o CD e o suxeito, sobre todo cando o CD asume o trazo «+ humano» ou canto estes dous elementos alteran a súa posición: o complemento aparece antes ca o suxeito.

Só empregaremos a preposición *a* cando o CD estea desempeñado por:

- un pronome persoal (*Interrógao a el*);
- un nome de parentesco con posesivo sen artigo (*Denunciou a seu pai*);
- un nome propio de persoa (*Condenou a Paulo*);
- os pronomes indefinidos *un(s)*, *unha(s)* e *todos*, *todas* referidos a persoas (*Citaron a un deles*; *Convocáronos a todos*);
- a construción de reciprocidade *un a/ao outro* (*Acusáronse un ao outro*);
- cando exista ambigüidade na identificación do suxeito e do CD (*Recusa a demandada ao xuíz*).

3.3 Redacción e estilo

A organización do contido

①8 e 9

O contido dun documento xurídico debe organizarse de acordo co tipo de documento e coa súa función.

Organización pola importancia dos datos

- × *No escrito a parte demandante solicitaba o aboamento das custas [...].*
- ✓ *A parte demandante solicitaba o aboamento das custas no escrito [...].*

Organización cronolóxica

«O declarante manifesta que comparece para aceptar neste acto o cargo de defensor xudicial para o que foi nomeado no presente procedemento, polo que xura cumprir fielmente o seu cometido.

O xuíz dálle posesión do dito cargo e entrégalle o testemuño do auto referente ao seu nomeamento [...].

Remata esta comparecencia [...].»

As intencións que pretendemos comunicar a través dos textos son múltiples e variadas: informar, ordenar... Segundo a situación comunicativa, podemos falar de diferentes tipos de texto.

En xeral, os documentos xurídicos teñen como obxectivo informar e difundir coñecementos acerca dun tema (expoñer, por exemplo, nunha acta) ou defender opinións e ideas para convencer (argumentar, por exemplo, nos fundamentos xurídicos dunha demanda).

Xa que logo, nos documentos xurídicos predominan os modos de discurso argumentativo e expositivo. Segundo o tipo de texto,

atoparemos un ou outro tipo: sentenza > argumentación; lei > exposición.

Cada documento ten a súa función e organízase segundo ela. Hai exemplos de documentos en que se combinan varias tipoloxías textuais.

O informe, por exemplo, é un documento que contén unha declaración de xuízo dun órgano e nel atéstanse: unha parte descritiva (os feitos); unha parte argumentativa / expositiva (as consideracións legais e técnicas); unha parte prescritiva (o ditame).

A información dos documentos organízase en parágrafos. Un parágrafo é unha unidade significativa (desenvolve unha única idea) e unha unidade visual (márcanse espazos en branco tras os puntos e á parte).

Debemos seguir estas premisas para redactar ben os nosos documentos:

- Cada idea redactarase nun parágrafo independente.
- Se cambiamos de idea, cambiamos de parágrafo.
- Tenderemos a presentar a información importante ao principio e trataremos de seguir unha liña explicativa clara e sinxela que facilite unha comprensión rápida da mensaxe.

No que se refire ao contido, os parágrafos

- clasifican a información en núcleos temáticos
- xerarquizan a información en parágrafos de introdución, de exemplificación, conclusivos...)

Parágrafo de introdución:

ANTECEDENTES

1 A fundación Centro Tecnolóxico da Lousa solicitou a cesión do uso do inmovible da Comunidade Autónoma de Galicia denominado Centro de Lousas de Galicia, para dedicalo a apoiar o sector mineiro de Galicia, en particular o sector da lousa.

Parágrafo de exemplificación:

1 A única proba de cargo que existe verbo dos feitos denunciados, que poden constituir unha infracción penal, é unha declaración do denunciante Alberte Lourenzo Mel no acto do xuízo, con que se conclúe que basea a atribución dos danos ao denunciado nunhas sospeitas que carecen de calquera sostén obxectivo. Pola súa parte, o denunciado Fernando Vales Alonso nega ser o autor dos danos.

Parágrafo conclusivo:

INFORME

Considero o proxecto viable porque se axusta á normativa vixente e, en particular, ao acordo citado.

Debemos botar man de parágrafos «modernos». Son os que non levan ningunha sangría. Entre parágrafo e parágrafo debe haber un espazo maior ca o interliñado normal.

Así, se estamos a escribir cun corpo de doce puntos, o interliñado entre parágrafos debe ser de polo menos dezaioito. Faise así xa que, se cadrase que un parágrafo acaba ao final de liña, non se distingue se hai un punto e á parte ou un punto e seguido.

3.4 Léxico

Ampliación de léxico e estranxeirismos ⓘ 10

A linguaxe xurídica caracterízase polo incremento constante do seu léxico xa que acotío xorden novos conceptos que a terminoloxía ha de cubrir.

E para ampliar o seu léxico pode recorrer:

- á lingua común, concretamente ás palabras patrimoniais e aos dialectalismos (*quenda de oficio* ;

- aos cultismos (sobre todo do latín, lat. *magistratus* > gal. *maxistrado*);
- ás linguas estranxeiras (sobre todo, palabras do inglés e do francés).

Os estranxeirismos poden:

- Introducirse no galego sen se producir ningún tipo de cambio (*by out*, a 'adquisición dunha sociedade para mellorar a súa rendibilidade').
- Adaptarse á nosa lingua mediante traducións erradas (*orde dispoñant* foi traducido por *orde dispoñendo*, en lugar de *orde que dispón*).
- Provocar que se amplíe o significado de palabras galegas. Deste xeito, na linguaxe xurídica galega *delito* é o 'quebrantamento da lei' mentres que o *crime* é un 'delito en que se mata a alguén'. Por influxo do inglés, escoitamos *crime organizado* onde *crime* ten o significado de *delito* e, polo tanto, é incorrecto en galego porque nós, fronte ao inglés, temos dous termos para designar estas dúas realidades.

Na linguaxe xurídica galega debemos usar só os estranxeirismos necesarios e utilizaremos, sempre que nos sexa posible, as palabras ou xiros que sexan galegos de seu. En definitiva, para que un préstamo estea ben usado non pode cubrir o espazo dun termo galego que xa existe.

Por este motivo cómpre propoñer axiña solucións alternativas autóctonas para impedir que se estendan e que o seu uso chegue a ser xeneralizado. Pero que se interveña non implica que haxa éxito. Normalmente a forma estranxeira e a galega conviven durante un tempo ata que finalmente as alternativas galegas lle van gañando terreo ao estranxeirismo ou este queda para non marchar.

Estranxeirismos

*xogar un papel

desempeñar un papel
ser determinante

Xogar un papel ten un uso moi arraigado. Considérase un galicismo, un calco de *jouer un rôle*, e debe trocarse por *desempeñar un papel*.

- × *A fiscal xogou un papel importante para que se reabrise este sumario.*
- ✓ *A fiscal desempeñou un papel importante para que se reabrise este sumario.*

*chequeo

revisión médica

É un anglicismo da linguaxe médica, do inglés *to check*.

É un anglicismo totalmente innecesario que debe ser evitado para favorecer expresións galegas.

*chequear

facerse unha revisión
médica

- × *Pode chamar ao seguinte número de teléfono para cambiar a cita do seu chequeo.*
- ✓ *Pode chamar ao seguinte número de teléfono para cambiar a cita da súa revisión médica.*

baremo

Ás veces úsase de maneira abusiva.

Nestes casos pode substituírse por:

criterio
medida
puntuación
valoración

Escala de valores establecidos convencionalmente que serve para avaliar procesos difíciles de cuantificar.

É orixinaria do francés *barème*, voz derivada do antropónimo B. F. Barrême (1640 – 1703), nome dun matemático francés inventor dunha táboa de contas.

- ✓ *A clasificación segue un baremo único.*
  - ✓ *A clasificación segue un criterio único.*
- Informeino de que para coñecer a contía da indemnización debía consultar o baremo de accidentes do ano 2012.*

*joint venture

coempresa
empresa conxunta

Entidade empresarial formada por unha unión ocasional de dúas ou máis empresas independentes dende o punto de vista xurídico, que deciden poñer en común os seus coñecementos, a súa tecnoloxía ou os seus recursos e tamén compartir as ganancias e as perdas na realización dun proxecto concreto.

Grafía e pronuncia moi distantes da nosa lingua.

acoso laboral

*mobbing (tamén *workplace harassment* ou *workplace bullying*)

A realidade que designa xa se podía rexistrar hai anos, isto é, non se trata dun contido novo. Non obstante, antes non se lle daba importancia á gravidade deste xeito de actuar.

É o maltrato psicolóxico que sofre unha persoa traballadora e que leva a cabo un compañeiro ou un superior.

Anglicismo superfluo de presenza maioritari

- × *Denunciou o seu xefe por mobbing.*
- ✓ *Denunciou o seu xefe por acoso laboral.*

*coaching

adestramento personalizado

Método de formación e desenvolvemento profesional en que unha persoa experta e con preparación específica orienta e asesora outra profesional, normalmente un alto cargo, na toma de decisións e na análise dos resultados, ademais de estimulalo a descubrir o seu propio potencial.

O galego pode recorrer a empregar substantivos galegos rematados en *-axe* ou *-mento* para substituír anglicismos que rematen co sufixo *-ing*. A pronuncia da palabra inglesa tamén resulta estraña para un galegofalante e este é outro motivo máis para rexeitalo.

- × *Impartiu un curso de coaching na EGAP.*
- ✓ *Impartiu un curso de adestramento personalizado na EGAP.*

clúster

Conxunto ou grupo de empresas pertencentes a diversos sectores relacionados conectadas mutuamente nos sentidos vertical, horizontal e colateral arredor duns mercados, tecnoloxías e capitais produtivos que constitúen núcleos dinámicos do sector industrial, formando un sistema interactivo no que poden mellorar a súa competitividade.

Aceptado como préstamo do inglés. No plano fonético presenta un bo nivel de integración. En canto á grafía só precisa que o acentuemos segundo as regras de acentuación galegas.

- × *Un cluster de cadeas de valor é un grupo de negocios que mercan e venden ente eles.*
- ✓ *Un clúster de cadeas de valor é un grupo de negocios que mercan e venden entre eles.*

Estranxeirismo

a grandes liñas

así chamado

causar efecto

como un todo

contáiner

crack

encontrar culpable

en profundidade

en última análise

facer abstracción de

facer o efecto

xogar un papel

máis pronto ou máis tarde

pasable

primeiro de todo

render un servizo

tan pronto como sexa posible

un total de

Forma galega

en liñas xerais

ø

impresionar

en conxunto

contedor, colector de lixo

crise bolsista,
desastre financeir

declarar culpable, ser
considerado culpable

a fondo, con detalle

en definitiv

prescindir de

ter a sensación de que

desempeñar un papel

cumprir unha función

máis tarde ou máis cedo

regular, aceptable

ante todo, en primeiro lugar

prestar un servizo

o máis axiña posible,
canto antes

ø

Módulo 4

Contorno

Historia: A capacitación do persoal das administracións

Lexislación: A Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias I

Gramática

A pasiva reflexa con *se*

Redacción e estilo

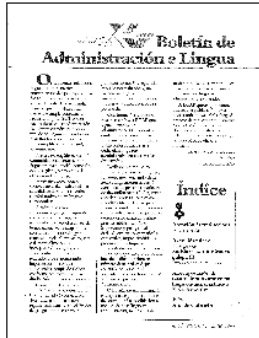
A racionalización gráfica, a numeración e os anexos

Léxico

Vulgarismos

4.1 Contorno

Historia: A capacitación do persoal das administracións

Un avance cualitativo no recoñecemento social da lingua galega tivo lugar inmediatamente despois da incorporación do galego na área da Administración. Neste proceso foi determinante a creación da EGAP en 1987, a cal ten entre os seus obxectivos o de capacitar lingüisticamente o persoal da Administración pública e colaborar na fixación da linguaxe técnica, xurídica e administrativa galega.

A incorporación do galego como lingua oficial da Administración en Galicia propiciou a implantación dun modelo lingüístico profesional, áxil e de calidade, que permitiu mellorar a comunicación entre as propias administracións e a cidadanía. A isto contribuíu de xeito pioneiro a *Revista de Administración Galega*, amais doutras moitas iniciativas posteriores: dende a tradución dun extenso corpo legislativo, ás versións en galego dos boletíns oficiais (BOP, BOE e DOG), así como a creación de servizos lingüísticos nos colexios profesionais, nas audiencias e nos concellos.

As distintas administracións galegas deben planificar unha formación para o seu persoal, co fin de garantir os dereitos das persoas que se dirixen a elas. Isto acontece en pleno desenvolvemento internacional de políticas centradas na cidadanía, o que permite ligar o proceso de elaboración da linguaxe administrativa coa modernización do momento.

A implantación de cursos de formación en linguaxe administrativa, a elaboración de manuais e publicacións específicas, o desenvolvemento de vocabularios sectoriais, o impulso de ordenanzas de uso da lingua galega ou o fornecemento de textos legais e documentación xurídica en galego, son algúns dos logros acadados polas políticas públicas de defensa do idioma.

Lexislación: A Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias (I)

Artigo 7. Obxectivos e principios

1. En materia de linguas rexionais ou minoritarias, nos territorios en que estas linguas son utilizadas e segundo a situación de cada lingua, as partes fundamentan a súa política, a súa lexislación e a súa práctica nos obxectivos e principios seguintes:

a) o recoñecemento das linguas rexionais ou minoritarias en canto expresión da riqueza cultural;

b) o respecto da área xeográfica de cada lingua rexional ou minoritaria, procedendo de xeito que as divisións administrativas existentes ou novas non constituían un obstáculo á promoción desta lingua rexional ou minoritaria;

c) a necesidade dunha acción decidida de promoción das linguas rexionais ou minoritarias co fin de salvagardalas

d) a facilitación e o fomento do uso oral e escrito das linguas rexionais ou minoritarias na vida pública e na vida privada.

[...]

2 [...] A adopción de medidas especiais en prol das linguas rexionais ou minoritarias, destinadas a promover unha igualdade entre as persoas falantes destas linguas e o resto da poboación, ou tendentes a ter en conta as súas situacións particulares, non está considerado como un acto de discriminación para as persoas falantes das linguas máis estendidas.

4.2 Gramática

A pasiva reflexa con *se*

A construción pasiva emprégase na lingua común para chamar a atención sobre o CD, colocándoo ao principio da oración. Deste xeito, alérase a súa orde sintáctica habitual: *suxeito + verbo + complementos (voz activa)*.

*O acusado*_{CD} *foi interrogado*_{Verbo} *polo fiscal*_{Sux. paciente}. (voz pasiva)

*O fiscal*_{Sux.} *interrogou*_{Verbo} *o acusado*_{CD}. (voz activa)

A voz pasiva permitía elaborar un código cun estilo que se afastaba da lingua xeral, así se explica o seu uso prolífero na linguaxe xurídica.

O uso da pasiva reflexa con *se* tamén era moi frecuente na linguaxe xurídica. Non está mal usada gramaticalmente, mais non se aconsella.

Xa se detivo a todos os sospeitosos

A razón do éxito desta forma é que permitía outorgarlle un ton impersoal ao enunciado que se adaptaba á idea de non querer atribuír para si unhas accións concretas. Melloraremos a redacción se se emprega a forma activa e identificamos o axente

As axentes de policía detiveron a todos os sospeitosos.

Un tipo de pasiva reflexa que non poderemos empregar nunca é a pasiva reflexa con *se* e con suxeito expreso. Trátase dunha incoherencia gramatical: se queremos manter o anonimato, non podemos empregar o suxeito.

× *Xa se pronunciou a sentenza polo xuíz.*

✓ *O xuíz xa pronunciou a sentenza.*

O texto xurídico tamén abusa do pronome *se* nestoutras estruturas en que o axente é doado de deducir.

× *A xuíza enviou un exhorto en que se solicitaba toda a información.*

✓ *A xuíza enviou un exhorto en que solicita toda a información.*

4.3 Redacción e estilo

A racionalización gráfica, a numeración e os anexos

① 12

A racionalización gráfica

A transmisión de información dos documentos xurídicos debe ser eficaz e rápida xa que os comunicantes son a cidadanía e o

funcionariado da Administración de xustiza. Isto é, persoas que non se coñecen e que manteñen un vínculo profesional. Con este fin debemos atender dous planos fundamentais

1 A lingua

2 O formato dos documentos

2.1 Aliñar sempre á esquerda

2.2 Non empregar sangrados

2.3 Separar cada parágrafo cun espazo duplo

A linguaxe xurídica debe manter, con independencia dos servizos e do funcionariado, unha homoxeneidade básica en todos os seus ámbitos:

- dos modelos de documentos
- da terminoloxía
- do formato e da calidade do papel

Para que haxa unha comprensión correcta e áxil dos documentos xurídicos é moi importante atender determinados aspectos visuais e seguir unhas pautas comúns para todas as administracións.

- *O tamaño do papel:* O máis habitual é o DIN A4 vertical (210 x 297 mm), que aparece como predeterminado na maior parte dos procesadores de texto.
- *As marxes.* Configúranse en Deseño de páxina > Marxes. Sempre debemos deixar algo máis de marxe á esquerda ca á dereita (na esquerda aconsellamos uns 30 mm fronte aos 20 mm de marxe dereita):
- *O corpo ou tamaño dos caracteres.* Un corpo adecuado para os nosos documentos é o que lle faga posible ao destinatario unha lectura cómoda: entre 10 e 12 de tamaño.
- *O tamaño dos parágrafos.* Estructurar ben un parágrafo fai que o documento mellore visualmente e ademais axúdanos

a organizar o contido. Como referencia, unha páxina ben estruturada pode conter uns cinco parágrafos. Se o documento ofrece unha boa disposición dos parágrafos, a lexibilidade será maior.

- *O tipo de letra.* En xeral, os documentos xurídicos deben botar man dun mesmo tipo de letra no desenvolvemento de todo o texto. Esta coherencia na escolla do tipo de letra tamén facilitará a comprensión.
  - *O interliñado.* O espazo existente entre as liñas dun parágrafo ha de ser proporcional ao tamaño da letra. En xeral, recoméndase o uso dun interliñado «sinxelo». Ademais, os parágrafos sepáranse entre si cunha liña en branco.
- En canto ás liñas, o texto xustifícase por ambos os lados. Ademais, a primeira e a derradeira liña dun parágrafo non poden aparecer soas na páxina.
- *O título e os subtítulos* principais do documento gráfanse con maiúsculas, aliñanse á esquerda e non poden aparecer no remate dunha páxina.

O título:

SENTENZA

Os subtítulos:

FEITOS; FEITOS PROBADOS; RAZOAMENTOS XURÍDICOS; DECISIÓN

En xeral, hai que racionalizar os recursos tipográficos (cursiva, subliñado, negra...) e tamén no caso dos títulos: só con maiúsculas.

Tanto uns coma outros facilitan que o lector comprenda a información que se achega no documento: son tamén organizadores textuais.

Daquela, é importante que se presenten dun xeito visual eficaz. Por este motivo, despois dun título ou dun subtítulo o espazo

que se deixa é maior que entre os diferentes apartados. Os títulos sepáranse do comezo de páxina uns catro ou cinco saltos de liña e os subtítulos sepáranse uns dous saltos de liña.

Os FEITOS e as CONSIDERACIÓNS TÉCNICAS (dunha resolución ou dun acordo) son bloques temáticos diferentes e están máis separados que cada un dos feitos dos antecedentes. Os feitos aparecen ordenados en parágrafos independentes e numerados.

FEITOS

- 1 O Departamento Territorial de Ourense da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria envioulle á Dirección Xeral de Tributos o expediente de Rosa Lamela Rioboo, á que se lle require a cantidade de 546,04 € polo cobro indebido de dous días do mes de maio de 2008.
- 2 O día 19.11.2009 emítese unha resolución da Dirección Xeral de Tributos na que [...]

CONSIDERACIÓNS LEGAIS E TÉCNICAS

- 1 O Decreto 307/2009, do 28 de maio, establece a estrutura orgánica da Consellería de Facenda e a Orde do 27 de decembro de 1990 regula a tramitación do reintegro dos pagamentos indebidos [...].

Entre as distintas partes do documento (cabeceira, corpo, peche) hai máis separación ca entre as partes destas:

- Partes da cabeceira que van xuntas:

De: Alberte Lourenzo Mel
 Procuradora: Marta Soutelo Cruces
 Contra: Fernando Vales Alonso
 Procurador: Pedro Coruxo de Miguel

- Partes do corpo que van xuntas:

[corpo]
 Así o acordo e asino. Doulle conta á xuíza.

- Partes do peche que van xuntas:

[peche]
 A Fonsagrada, 15 de xullo de 2009
 A secretaria xudicial

Os impresos e formularios que se empregan na Administración de xustiza deben ser fáciles de cubrir. Daquela, para simplificar a comprensión e a lectura do receptor recoméndase:

- usar o mesmo tipo de letra;
- manter igual o tamaño de letra;
- limitar o uso de táboas, gráficos, cadros...
- reducir o emprego de cores, sombreados e outros efectos especiais.

A numeración

No bloque de Redacción do módulo 3 do CSLX coñecemos xa a importancia de xerarquizar os contidos segundo a súa relevancia informativa. A numeración é un recurso útil para clasificar visualmente os contidos dun documento xurídico.

Algúns documentos xurídicos teñen no corpo unha serie de puntos (antecedentes, consideracións legais e técnicas, alegacións, acordos, ordes do día...) que podemos numerar e presentar en parágrafos independentes. Así organízase a información de xeito lóxico.

Prevenções legais

- 1 Pode comparecer coa súa propia defensa e representación (artigo 758, parágrafo primeiro da Lei 1/2000 de axuízamento civil –LAC–).
- 2 Noutro caso, designaráselle defensor/a xudicial, a non ser que estivese xa nomeado/a (artigo 758, parágrafo segundo da LAC).
- 3 Se comparece con representación e defensa propia, debe facelo por medio de procurador/a legalmente habilitado/a para actuar neste tribunal e asistido por avogado/a (artigo 750 da LAC).
- 4 Debe comunicarlle a este tribunal calquera cambio de domicilio durante a tramitación deste proceso (artigo 155.5, parágrafo primeiro da LAC).

En moitas ocasións, a numeración é un procedemento máis aconsellable ca as viñetas, raias, letras... porque permite representar dun xeito visual as relacións que existen entre os contidos. Así permite diferenciar todos os apartados e subapartados e ademais facilita que se citen no documento.

Existen determinadas convencións usadas nas numeracións:

- Hai que empregar cifras arábegas.
- O parágrafo debe sangrarse pola esquerda para deixar o numeral destacado visualmente.

- A numeración empeza co 1 pero tamén se pode usar o 0 para identificar un prólogo, unha introdución..
- O número de niveis non debe ser complexo.
- O punto emprégase para separar os niveis pero non se usa despois do último deles.

Os anexos

Os anexos son os documentos que se consideran axeitados para apoiar a información que se achega no texto xurídico.

- Preséntanse de xeito opcional ao final do propio documento.
- O título deste apartado vai en maiúsculas.
- Menciónase no documento.
- Enuméranse para que a impresión visual sexa de claridade.
- Tras o escrito aparecen orixinais ou copias destes documentos na orde coa que se enumeraron.

ANEXOS

- 1 plano de planta, a escala, da obra que se vai realizar
- 2 memoria explicativa
- 3 perfís transversais
- 4 proxecto, en exemplar triplicado

4.4 Léxico

Vulgarismos

A linguaxe administrativa conforma unha linguaxe de especialidade. A lingua empregada nos textos administrativos encádrase nun rexistro formal e coidado.

Neste sentido, cómpre erradicar o emprego de formas arcaicas ou vulgares. Un vulgarismo é unha desviación da lingua estándar que se dá nos usos orais espontáneos ou informais.

Os vulgarismos presentan erros lingüísticos que non deben aparecer nos documentos de linguaxe administrativa e xurídica galega. Exemplos:

*úneco, forma vulgar empregada no lugar de *único*, presenta unha alteración da vogal que vai despois da vogal tónica.

*delincuír, forma vulgar empregada no lugar de *delinquir* (cultismo procedente do latín).

*cruñar, forma vulgar empregada no lugar de *cuñar* (imprimir un cuño nalgún obxecto ou lugar).

× *Na súa declaración manifestou que non delinquirá.*

✓ *Na súa declaración manifestou que non delinquirá.*

Noutras ocasións, o vulgarismo é máis difícil de corrixir: **con todo e con iso > a pesar diso, malia iso; *en canto que > en canto*

× *E con todo e con iso sobreseuse a causa.*

✓ *Malia iso, sobreseuse a causa.*

× *En canto que poida, a xefa de servizo asinará a notificación*

✓ *En canto poida, a xefa de servizo asinará a notificación*

Módulo 5

Contorno

Historia: O influxo modernizador da linguaxe administrativa

Lexislación: A Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias II

Gramática

O xerundio de posterioridade

Redacción e estilo

Os marcadores textuais

Léxico

Eufemismos

5.1 Contorno

Historia: O influxo modernizador da linguaxe administrativa ①16

«Unha comunicación transparente é esencial para o bo goberno.»
(Robert D. Eagleson)

Dende a década dos 70 asistimos a un proceso internacional de renovación e modernización da linguaxe empregada polas administracións públicas. Amais da lingua, tamén se pretende estandarizar e racionalizar o deseño e a organización dos documentos administrativos e xurídicos, co fin de facilitar a intercomunicación entre a cidadanía e os distintos poderes públicos.

Nos Estados Unidos e no Reino Unido bota a andar a campaña *Plain English* ou *Plain Language* (traducido como *inglés cidadán* ou *linguaxe cidadá*), que promove un ambicioso proceso en prol da utilización dunha linguaxe sinxela e clara nas relacións da Administración coa cidadanía. Naceu como unha iniciativa de asociacións de consumidores que máis tarde os poderes públicos materializ-

zaron a través dunha serie de medidas: regulamentación de usos, accións formativas para o funcionariado, elaboración de recursos, seminarios, manuais de redacción e estilo etc.

Este modelo acabou exportándose a outros países nos que tivo unha implantación progresiva como Suecia, Canadá, Australia ou Francia. No ámbito galego, a súa influencia faise manifesta en moitas das accións emprendidas dende a década dos 90 co fin de planificar e elaborar un modelo propio de linguaxe administrativa galega de calidade.

Outra experiencia que apunta nesa mesma dirección é a campaña *Fight the fog* (combate a néboa), emprendida pola Unión Europea no ano 1998. O seu obxectivo é establecer directrices para a tradución de documentos oficiais na UE co fin de achegar cunha linguaxe clara as iniciativas comunitarias á cidadanía europea. O apoio ás publicacións que difunden a linguaxe sinxela ou a elaboración de libros de estilo e guías son algunhas das accións postas en marcha no ámbito da Administración europea para mellorar a calidade das súas comunicacións.

En España, este movemento renovador comeza a producirse coa chegada da democracia, na década dos 80, e ten niveis de incidencia distintos dependendo do contexto específico de cada lingua oficial

No caso do castelán administrativo os novos influxos internacionais chegaron a ter unha repercusión escasa no seu ámbito de uso. As tímidas mostras que se foron sucedendo redúcense a contadas achegas como son os manuais de estilo e documentación publicados polo Ministerio de Administración Pública.

Emporiso, no eido da linguaxe xurídica acaban de darse nos últimos anos uns pasos firmes e decididos cara á modernización do texto xurídico castelán. O Ministerio de Xustiza e a Real Academia Española crearon a Comisión para la Modernización del Lenguaje Jurídico que no ano 2011 presentou un amplo estudo científico sobre esta materia

No caso do catalán, a Escola de Administración Pública de Catalunya publica a primeira revista do Estado centrada na investigación do texto xurídico e administrativo, a *Revista de Llengua i Dret*. As valiosas investigacións ou a prolifera produción de recursos orientados á formación do persoal das administracións son hoxe referencia no estudo e no desenvolvemento da linguaxe administrativa doutras linguas.

De xeito paralelo, en Galicia son destacables as accións formativas promovidas pola Secretaría Xeral de Política Lingüística e pola Escola Galega de Administración Pública. A produción de materiais didácticos, como os manuais de estilo e documentación, contribuíron de forma decidida a construír un modelo de linguaxe administrativa e xurídica galega de calidade.

Cómpre resaltar que no caso destas dúas linguas a implantación de cadenseu modelo de linguaxe estivo acompañada de medidas específicas que posibilitaron un avance significativo na práctica das comunicacións administrativas.

O proceso de modernización da linguaxe das administracións coincide co recoñecemento oficial das linguas propias das distintas comunidades do Estado español. O modelo de linguaxe administrativa e xurídica escollido para acompañar o proceso de

normalización do galego, do catalán e do éuscaro engade, ademais das particularidades de cada un deses idiomas, o complemento de calidade comunicativa que as novas tendencias internacionais traían consigo.

A Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias (II)

Artigo 9. Xustiza

As partes comprométese, no que respecta ás circunscricións das autoridades xudiciais nas que reside un número de persoas que practican linguas rexionais ou minoritarias que xustifica as medidas especificadas que seguen, segundo a situación de cada unha destas linguas e coa condición de que a utilización das posibilidades ofrecidas por este parágrafo non sexa considerada polo/a xuíz/a como un obstáculo á boa Administración de xustiza:

a) nos procedementos penais:

I a prever que os poderes xudiciais, a demanda dunha das partes, conduzan o procedemento nas linguas rexionais ou minoritarias; e/ou

II a garantirlle á persoa acusada o dereito de expresarse na súa lingua rexional ou minoritaria; e/ou

III a prever que as demandas e as probas, escritas ou orais, non sexan consideradas como inadmisibles polo só motivo de que estean formuladas na lingua rexional ou minoritaria; e/ou

IV a establecer nestas linguas rexionais ou minoritarias, por pedimento, os actos ligados a un procedemento xudicial, a través de intérpretes e a traducións que non ocasionarán gastos adicionais para as persoas interesadas se for necesario;

b) nos procedementos civís:

I a prever que os poderes xudiciais, a demanda dunha das partes, conduzan o procedemento nas linguas rexionais ou minoritarias; e/ou

II a permitir, cando unha parte nun litixio debe comparecer en persoa diante dun tribunal, que se exprese na súa lingua rexional ou minoritaria sen incorrer en gastos adicionais; e/ou

III a permitir a produción de documentos e de probas nas linguas rexionais ou minoritarias, se for necesario recorrendo a intérpretes e a traducións;

c) nos procedementos diante dos poderes xudiciais competentes en materia administrativa:

I a prever que os poderes xudiciais, a pedimento dunha das partes, conduzan o procedemento nas linguas rexionais ou minoritarias; e/ou

II a permitir, cando unha parte nun litixio debe comparecer en persoa diante dun tribunal, que se exprese na súa lingua rexional ou minoritaria sen incorrer por isto en gastos adicionais; e/ou

III a permitir a produción de documentos e de probas nas linguas rexionais ou minoritarias, se for necesario recorrendo a intérpretes e a traducións;

d) a tomar as medidas co fin de que a aplicación das alíneas I e III dos parágrafos b e c e o emprego eventual de intérpretes e de traducións non supoñan gastos adicionais para as persoas interesadas.

2. As partes comprométense:

a) a non recusar a validez dos actos xurídicos establecidos no estado polo simple feito de que están redactados na lingua rexional ou minoritaria; ou

b) a non recusar a validez, entre as partes, dos actos xurídicos establecidos no estado polo feito de que están redactados nunha lingua rexional ou minoritaria, e a prever que serán opoñibles aos terceiros interesados non falantes destas linguas, a condición de que aquel que fai valer o acto lles dea coñecemento do seu contido; ou

c) a non recusar a validez, entre as partes, dos actos xurídicos establecidos no estado polo só feito de que están redactados nunha lingua rexional ou minoritaria.

3. As partes comprométense a facer accesibles, nas linguas rexionais ou minoritarias, os textos legislativos nacionais máis importantes e os que afectan principalmente aos que empregan estas linguas, a non ser que estes textos estean xa dispoñibles doutro xeito.

5.2 Gramática

O xerundio de posterioridade

①13

O xerundio é, xunto co infinitivo e co participio, unhas das tres formas non persoais do verbo, que se caracteriza por non ter flexión de tempo nin de modo. Necesariamente ha de presentar unha acción simultánea ou anterior á do verbo principal, mais nunca posterior.

- ✓ *Examinando o lugar atoparon novas probas. (accións simultáneas)*
- ✓ *Sáíndo do xulgado de garda, atopará o decanato. (acción anterior)*
- × *Tomoulle a declaración á testemuña, confirmándose a versión dos feitos. (acción posterior)*

Nos documentos administrativos é moi habitual o emprego do xerundio, aínda que en ocasións usado de forma incorrecta. Este é o caso do xerundio de posterioridade.

- × *Presentou todas as probas requiridas, demostrando a súa inocencia.*
- ✓ *Presentou todas as probas requiridas e demostrou a súa inocencia.*
- × *A parte demandante interpuxo un recurso, estimándose na segunda instancia.*
- ✓ *A parte demandante interpuxo un recurso e estimouse na segunda instancia.*

Como se pode observar, unha boa solución para evitar ese xerundio é o uso da conxunción copulativa *e* seguida dunha forma verbal flexionada

Cómpre apuntar que o abuso do xerundio adoita producir textos ampulosos e afastados da lingua común. Para evitar isto, haremos de redactar con oracións simples, usar de xeito atinado os signos de puntuación e fuxir do uso do xerundio como elemento encadeante. Conforme inzamos o texto de oracións subordinadas, a comprensión da mensaxe diminúe.

- × *O texto da nova lei foi aprobado polo Parlamento, establecendo a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero e definind no seu preámbulo os mecanismos que os poderes públicos han de levar a cabo para protexer e asistir as vítimas, isto é, ofrecendo asistencia sanitaria, xurídica e social, activando instrumentos básicos de protección e establecendo procedementos abreviados para acceder a axudas específicas*
- ✓ *O texto da nova lei, que foi aprobado polo Parlamento, establece a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.*

No seu preámbulo defínense os mecanismos que os poderes públicos han de levar a cabo para protexer e asistir as vítimas:

- *ofrecer asistencia sanitaria, xurídica e social;*
- *activar instrumentos básicos de protección e*
- *establecer procedementos abreviados para acceder a axudas específicas*

5.3 Redacción e estilo

Os marcadores textuais

①14

As ideas de calquera texto sucédense unidas a través dunha relación lóxica.

Os marcadores textuais son palabras que describen as relacións entre as ideas dun texto. Serven para organizar os documentos administrativos de maneira que a súa lectura resulte máis doada e clara.

Hainos que só se poden empregar na oración e outros que son extraoracionais.

Citárono para que viñese declarar como testemuña do roubo.

A parte demandada solicitou que se admitise unha nova proba, pero o xuíz denegouna.

Nestes dous casos os marcadores son elementos lingüísticos de relación dentro da oración.

Por unha banda, María Moreiras Sobriño, maior de idade e con antecedentes penais, vai ser condenada mediante sentenza firme dos días 24.05.2011 e 19.09.2011, por dous delitos de condución baixo a influencia de bebidas alcohólicas..

Por outra banda, tamén foi condenada por un delito de desobediencia, mediante sentenza do 28.09.2010, á pena de prisión dun ano.

Os dous marcadores textuais son extraoracionais e facilitanlle ao receptor que siga o fio do discurso. Grazas a eles o documento administrativo é máis claro e ordenado. É dicir, estes elementos funcionan como organizadores textuais que nos axudan a asimilar a información.

Deseguido, achégase unha selección de marcadores oracionais e textuais empregados na linguaxe administrativa galega.

Marcadores oracionais

- **causa:** porque, xa que, pois, como, dado que, posto que...
- **finalidade:** para que, a fin de que, co fin de que, co obxecto de, coa finalidade de..

- **consecuencia:** polo tanto, de modo que, por isto, pois, por conseguinte, xa que logo...
- **condición:** de ser o caso, se é o caso, sempre que, sempre e cando, con tal de que...
- **oposición:** en cambio, en troques, agora ben, con todo, no entanto, porén...
- **obxección:** non obstante, aínda que, malia que, a pesar de que, ben que, emporiso...

Marcadores textuais

- **introducir o tema do texto:** para comezar, este texto trata de, o obxectivo principal de...
- **continuar sobre o mesmo tema:** hai que destacar, noutras palabras, facer énfase...
- **introducir un tema novo:** en canto a, en relación con, verbo de, no que se refire a, no que atinxe a..
- **detallar:** ou sexa, isto é, por exemplo, quere dicir, en particular, en concreto...
- **marcar unha orde:** en primeiro lugar, para comezar, en segundo lugar, a seguir, deseguido, en último lugar, para rematar, ao final..
- **resumir:** en resumo, resumindo, en poucas palabras, en síntese...
- **distinguir:** por unha banda, por outra banda, de por parte, por un lado, por outro, en cambio, en troques, pola contra...
- **acabar:** por último, para finaliza, para acabar, en conclusión, finalmente, concluindo..

Cada tipo de documento está asociado cun determinado tipo de marcadores textuais.

5.4 **L**éxico

Eufemismos

①15

Nos documentos administrativos tamén teñen repercusión os elementos extralingüísticos. É dicir, o léxico tamén se elixe segundo a motivación psicolóxica do emisor que, por exemplo, quere disimular ou enmascarar a súa verdadeira intención xa que lle afecta á cidadanía de forma negativa.

O emisor pode minguar a dureza dunha mensaxe cuxo texto é de obrigado cumprimento botando man dos eufemismos. Estes empréganse acotío para mitigar o efecto daquelas accións que implican algún tipo de custo para o administrado.

O eufemismo ou tabú lingüístico é, xa que logo, un procedemento léxico que consiste en substituír termos que se queren evitar porque resultan desagradables.

× *Animámolo ao pagamento das seguintes sancións...*

✓ *Ten que pagar as seguintes multas...*

Cómpre controlar e, polo tanto, limitar os usos eufemísticos que se rexistran nos documentos xurídicos. Así o explicaba Gregorio Salvador: «Ou sexa que para facilitar as relacións entre a Administración e os cidadáns o que hai é que prescindir de cerimonia».

Non debemos confundir este uso intencionado do léxico, para ocultar ou suavizar realidades, coa escolla de terminoloxía «politicamente correcta». Nestes casos, a Administración adopta termos ou expresións a través dos cales transmite os valores de igualdade e xustiza social que son propios das sociedades democráticas.

× *Subnormal*   ✓ *Discapacitado/a intelectual*

× *Inútil*   ✓ *Persoa con necesidades especiais*

Alguns exemplos de usos eufemísticos:

Eufemismos	Termos que substitúen
bo estado financeir	<i>riqueza</i>
desvío de fondos	<i>roubo</i>
persoas economicamente débiles; persoas en situación de precariedade, con risco de exclusión social ou económica	<i>pobres</i>
readaptación ou revisión de prezos	<i>suba de prezos</i>
taxa temporal de solidariedade ou axuste	<i>recorte</i>
terceira idade	<i>vellez</i>
transeúntes marxidados	<i>mendigos</i>
zona improdutivo por abandono	<i>zona de economía deprimida</i>

Módulo 6

Contorno

Sociolingüística: O galego e as linguas

Gramática

O xerundio especificativo

Redacción e estilo

A redundancia: formas baleiras, concorrencias e formulismos

Léxico

Locucións e fraseoloxía xurídica I

6.1 Contorno

Sociolingüística: O galego e as linguas ①18 e 19

No mundo existen arredor de 6 000 linguas, segundo datos da Unesco.

Por número de falantes, o galego ocupa o número 136, por diante de moitos idiomas estatais europeos, entre eles o lituano, o letón, o estonio, o macedonio, o maltés, o islandés...

Unha mostra da súa vitalidade é que o galego está entre as 118 linguas que posúen interface en Google e entre o medio cento de linguas en que se pode obter o sistema operativo de Windows.

En canto ao número de libros traducidos a unha lingua, o galego está no posto 48 e ocuparía o número 37 en canto ao número de páxinas web dispoñibles.

Historicamente o galego relaciónase con outras linguas románicas, como o francés, o castelán, o italiano etc. E, sobre todo, está emparentada co portugués. Isto dálle a potencialidade de poder comunicarnos con millóns de falantes destas linguas por todo o mundo.

De todos os xeitos, que unha lingua teña máis falantes que outra non significa que sexa máis importante. No seguinte gráfico móstrase cales son as 20 linguas máis faladas do planeta segundo Ethnologue, un prestixioso proxecto de investigación que leva compilando datos sobre as linguas do mundo dende os anos 50.

Unha lingua que ten máis de 80 millóns de falantes como o xavanés, que ocupa o posto número 11 entre as linguas máis faladas do mundo, podería non ser considerada unha «lingua importante» no panorama internacional. O conxunto da listaxe tamén nos

serve para, por exemplo, desmitificar a preponderancia das linguas europeas a nivel mundial.

Lugar	Nome da lingua	Estado orixinal	Outros estados en que se fala	Millóns de falantes
1	chinés mandarín	China	31	1 213
2	español	España	44	329
3	inglés	Reino Unido	112	328
4	árabe	Arabia Saudita	57	221
5	hindi	India	20	182
6	bengalí	Bangladesh	10	181
7	portugués	Portugal	37	178
8	ruso	Federación rusa	33	144
9	xaponés	Xapón	25	122
10	alemán	Alemaña	43	90,3
11	xavanés	Indonesia	5	84,6
12	lahnda	Paquistán	8	78,3
13	telegú	India	10	69,8
14	vietnamita	Vietnam	23	68,6
15	maratí	India	5	68,1
16	francés	Francia	60	67,8
17	coreano	Corea	33	66,3
18	tamil	India	17	65,7
19	italiano	Italia	34	61,7
20	urdú	Paquistán	23	60,6

Táboa adaptada de http://ethnologue.com/ethno_docs/distribution.asp?by=size

6.2 Gramática

O xerundio especificativo

Trátase doutro uso incorrecto do xerundio. Tamén chamado «xerundio do BOE» por ser habitual nas disposicións normativas ou regulamentarias. Expresa, de maneira errada, estado ou calidade e modifica o substantivo que acompaña

- × *O tribunal pronunciará unha sentenza absolvendo o demandado.*
- ✓ *O tribunal ditará unha sentenza que absolverá o demandado.*
- × *Publicouse o edicto especificand os bens que saían á poxa.*
- ✓ *Publicouse o edicto que especificab os bens que saían á poxa.*

Neste caso, substituiremos o xerundio por unha forma de relativo e unha forma verbal flexionada

6.3 Redacción e estilo

A redundancia: formas baleiras, concorrencias e formulismos

①17

«O exceso de información é a maior desinformación.»
(Umberto Eco)

As formas baleiras

A información dos documentos administrativos debe ordenarse de forma lóxica. Empregaranse oracións curtas e desbotaranse

frases ou oracións que non acheguen contido e que dificulten a comprensión do documento.

- × *Pola presente e en virtude da declaración de Susana Pereira Agrelo...*
- ✓ *Segundo a declaración de Susana Pereira Agrelo...*

A linguaxe administrativa debe procurar a calidade e a eficacia comunicativas. Por iso o estilo debe ser pouco solemne e próximo á lingua común. Así, cómpre desbotar os retoricismos baleiros e a complexidade innecesaria na sintaxe ou no léxico, co fin de que a información sexa clara e se expoña de xeito comprensible e sen rodeos.

Debemos evitar os circunloquios, expresar con moitas palabras o que se pode dicir con menos. Unicamente debe aparecer a información suficiente e necesaria

- × *E desexando dar comezo ás obras expresadas e citadas, de tal modo e maneira como se fixo a descrició no devandito proxecto, suplico que se me conceda a oportuna e necesaria licenza despois de realizar os trámites preceptivos e obrigatorios.*
- ✓ *Solicito que se me conceda a licenza para comezar a obra descrita no proxecto xa que realicei os trámites preceptivos.*
- × *Teño o honor de remitir o informe medicolegal abaixo expresado.*
- ✓ *A continuación remítolle o informe medicolegal.*

Eliminaremos as construcións perifrásticas formadas por un verbo baleiro + substantivo. Recoméndase substituír o verbo baleiro de significado seguido de substantivo pola forma verbal correspondente co fin de procurar un estilo máis claro

- × *A testemuña prestou declaración.*
- ✓ *A testemuña declarou.*
- × *Procederon á lectura dos dereitos ao detido...*

- ✓ *Léronlle os dereitos ao detido.*
- × *Vailles dar trámite a estas dilixencias.*
- ✓ *Vai tramitar estas dilixencias.*
- × *Na súa declaración puxo de manifesto a súa inocencia.*
- ✓ *Na súa declaración manifestou a súa inocencia.*

Velaquí algunhas destas estruturas perifrásticas:

conceder a aprobación	<i>aprobar</i>
dar aviso	<i>avisar</i>
dar comezo	<i>comezar</i>
dispoñer a anulación	<i>anular</i>
facer entrega	<i>entregar</i>
facer público	<i>publicar</i>
facer uso da palabra	<i>falar, intervir</i>
facer uso das instalacións	<i>usar as instalacións</i>
poñer de manifesto	<i>manifestar</i>
poñer en coñecemento	<i>comunicar</i>
proceder á apertura do sobre	<i>abrir o sobre</i>
proceder á celebración	<i>celebrar</i>
proceder á clausura do local	<i>clausurar o local</i>
proceder á elección	<i>elixir</i>
proceder á identificación do cadáve	<i>identificar o cadáve</i>
proceder á publicación	<i>publicar</i>
proceder á sanción	<i>sancionar</i>
proceder á sinatura do acordo	<i>asinar o acordo</i>

proceder ao establecemento	<i>establecer</i>
realizar o aboamento	<i>aboar</i>
tomar parte	<i>participar</i>

Outras veces trátase de locucións que poden substituírse por outras máis lexibles:

á atención de	<i>para</i>
a título de	<i>como</i>
co fin de, a fin	<i>para</i>
co obxecto de	<i>para</i>
con excepción de	<i>agás</i>
de agora en diante	<i>en diante</i>
de conformidade con	<i>conforme, consonte</i>
en aplicación de	<i>aplicando, conforme con</i>
en atención a	<i>por</i>
en calidade de	<i>como</i>
con data do	<i>o</i>
en materia de	<i>sobre</i>
en todo caso	<i>sempre</i>
en virtude de	<i>segundo, consonte</i>
independentemente de	<i>alén de</i>
na súa condición de	<i>como</i>

As concorrencias

A finalidade da linguaxe administrativa é achegar unha información determinada. Se queremos que a comunicación sexa completa, temos que desbotar os contidos innecesarios xa que o único que fan é desviar a atención do receptor.

Na linguaxe administrativa tradicional rexístranse concorrencias de verbos, substantivos... que se poden simplificar nun só elemento (*así o mando, asino e expido; no nome e representación; de tal modo e maneira...*)

Debemos evitar o emprego de parellas de sinónimos xa que son redundantes (*necesario e preceptivo, prisión cautelar e preventiva, comunícolle e participolle...*).

× *A xuíza impuxo a medida de prisión cautelar e preventiva en contra dos imputados...*

✓ *A xuíza impuxo a medida de prisión cautelar en contra dos imputados.*

× *As súas obrigas eran o cargo e custodia de documentos selados...*

✓ *A súa obriga era a custodia de documentos selados...*

Os formulismos

Unha fórmula é un cliché que non proporciona información nova. A linguaxe administrativa tradicional fomentou o uso de moitos destes formulismos que hoxe en día se consideran inoperantes.

- Fórmula de súplica, que contradí o espírito democrático da linguaxe administrativa.

× *Suplícolle encarecidamente que teña en conta a solicitude...*

✓ *Achégolle a solicitude...*

- Fórmula de expresión do suxeito en terceira persoa (*o que subscribe, o infraescrito, o abaixo asinante...*)

× *O infraescrito pai reconece que...*

✓ *O pai reconece que...*

- Fórmula de manifestación de respecto.

× *E co debido respecto, quero comunicarlle que...*

✓ *Comunícolle que...*

Daquela, convén suprimir todas estas fórmulas porque son redundantes e recargan o contido.

6.4 Léxico

Locucións e fraseoloxía administrativa (I)

A linguaxe administrativa caracterízase pola presenza de locucións prepositivas e frases feitas. As locucións prepositivas implican un gran nivel de formalidade e repetición propio deste rexistro lingüístico.

Estas locucións teñen unha forma escrita normativa que debemos coñecer para evitar as vacilacións na escrita.

*a nivel de

en

Só pode empregarse cando se refire a algo no que hai niveis

× *A nivel económico, a situación é complexa.*

✓ *No económico a situación é complexa.*

✓ *Quere estar ao nivel do seu xefe.*

a partir de

ás

Fai referencia á orixe dun proceso pero non ao momento mesmo no que ten lugar unha acción.

- × *A vista do xuízo comezará a partir das 11.00 h.*
- ✓ *A vista do xuízo comezará ás 11.00 h.*

*de acordo a

de acordo con
segundo
consonte
conforme

Só pode empregarse coa preposición *con*.

- × *Establecerase de acordo á disposición undécima da lei.*
- ✓ *Establecerase de acordo coa disposición undécima da lei.*

*en aras de

en beneficio d
en prol de

Expresión castelá de rexistros formais que se emprega impropriamente con valor final nos documentos xurídicos do castelán.

Poden empregarse para substituíla: *para, en prol de, de cara a* ou *en beneficio d*.

- × *En aras dunha xustiza máis transparente e na liña marcada, na Carta de dereitos dos cidadáns ante a xustiza recóllese o deber de dar información e atención axeitada para os usuarios da xustiza.*
- ✓ *En prol dunha xustiza máis transparente e na liña marcada, na Carta de dereitos dos cidadáns ante a xustiza recóllese o deber de dar información e atención axeitada para os usuarios da xustiza.*

*en base a

baseado en
segundo
de acordo con

Esta locución, que hoxe está moi estendida na linguaxe administrativa, debe evitarse.

Poden empregarse para substituíla: *baseado en, segundo, de acordo con, con base en...*

- × *Esta área está suxeita a medidas de xestión en base á lexislación vixente.*
- ✓ *Esta área está suxeita a medidas de xestión segundo a lexislación vixente.*

con data do

do día
do
*de data

Expresións empregadas na linguaxe administrativa como tradución da locución adverbial do castelán *de fecha*.

En galego debe substituírse por *do día* ou *do*.

- × *Na Orde de data 02.11.2009 establécese a necesidade de realizar prácticas.*
- ✓ *Na Orde do 02.11.2009 establécese a necesidade de realizar prácticas.*

Módulo 7

Contorno

Sociolingüística: O galego na Administración europea

Gramática

A voz de obrigatoriedade

Redacción e estilo

Focaxe, digresións, escuridade e lonxitude

Léxico

Locucións e fraseoloxía xurídica II

7.1 Contorno

Sociolingüística: O galego na Administración europea

①21

A defensa da diversidade lingüística en Europa foi unha cuestión primordial xa nos albores da fundación da Comunidade Europea. Así, o Parlamento Europeo creou a Oficina das Linguas Minoritarias no ano 1979 ao tempo que abriu liñas orzamentarias de apoio para estas linguas.

O Consello de Europa e a Comisión Europea recoñecen a diversidade lingüística como unha riqueza que se debe preservar. Deste xeito, promoven numerosas iniciativas, como a elaboración da Carta europea das linguas rexionais ou minoritarias (1992), crean o Centro Europeo de Linguas Vivas e instauran o Día Europeo das Linguas, que se conmemora cada ano o 26 de setembro.

O galego é dende finais de 2005 lingua presente nas institucións europeas. O seu uso xa é oficialmente un feito no Comité de Rexións.

O Parlamento Europeo aprobou a utilización das linguas cooficiais de España nas comunicacións da cidadanía con este órgano. Os acordos tamén permiten o uso do galego no Consello de Ministros da Unión Europea e na Comisión Europea.

Os cidadáns e as cidadás de Galicia que se dirixan aos órganos europeos que os representan poden usar tamén o galego para esas comunicacións e teñen dereito a recibir constestación nesta lingua.

A Administración da Unión Europea é plurilingüe. Trátase dun organismo que conta con 23 linguas oficiais e de traballo, aínda que adoita empregar o inglés, o francés e o alemán como linguas de procedemento.

7.1 Gramática

A voz de obrigatoriedade

Ademais das perífrases que indican obrigatoriedade, a linguaxe xurídica emprega a miúdo o futuro e o imperativo como formas de mandato.

Na designación de relator aquendaranse todos os maxistrados da sala. (futuro)

Citen a parte demandada para prestar declaración. (imperativo)

Na procura dun estilo máis claro e actual, convén evitar a impersonalidade das formas imperativas que adoitan pechar as resolucións xudiciais. Así, nas ordes que implican a execución dalgún trámite por parte do persoal funcionario é preferible usar un verbo imperativo con flexión persoal. En moitos destes contextos a persoa gramatical máis acaída para dirixir a orde é a de *vostedes*, xa que fai referencia aos funcionarios ou funcionarias a quen lles corresponde efectuar as dilixencias (citen, notifiquen, entreguen, comuniquen etc.).

- × *Notifíquelles esta resolución ás partes. (voz imperativa impersonal).*
- ✓ *Notifiquenlles esta resolución ás partes. (voz imperativa flexionada)*

7.2 Redacción e estilo

Focaxe, digresións, escuridade e lonxitude ①20

En xeral, as oracións máis claras presentan a estrutura básica da frase (suxeito + verbo + complementos). Neste sentido, é preferible botar man da voz activa xa que estas oracións son as que mellor respectan a orde da frase (suxeito + verbo + complementos) e nelas a información máis importante, a achegada polo suxeito, vai ao principio.

A resolución_{CD} foi ditada_{Verbo} pola xuíza_{Sux. paciente}.

Mellor:

As xuíza_{Sux.} ditou_{Verbo} a resolución_{CD}.

En galego esta é a organización cognitiva máis usual. Isto é, o xeito máis natural de distribuír os diferentes elementos que compoñen unha frase. A comunicación é máis eficaz se as partes da frase se achegan coa súa orde natural.

Ademais, a redacción de documentos administrativos debe respectar a estrutura dos sintagmas nominais (artigo + nome + adxectivo).

- × *...outórgalles unha sistemática ordenación.*
- ✓ *...outórgalles unha ordenación sistemática.*
- × *Alegaron unha errada valoración da proba.*
- ✓ *Alegaron unha valoración errada da proba.*

Nos documentos administrativos a información debe ter unha distribución lóxica: o máis importante debe aparecer ao principio. Deste xeito, cáptase a atención do receptor e evítase que estea á expectativa.

× *Á vista das actuacións practicadas no expediente chégase á conclusión de que no caso que se examina durante a tramitación deste se produciu unha paralización das actuacións superior á prevista na normativa vixente no momento da denuncia, polo que se produciu a prescrición da infracción sancionada, e en consecuencia procede revogar integramente a resolución impugnada, deixando sen efecto a sanción imposta.*

✓ *A infracción sancionada prescribiu. Revógase integramente a resolución impugnada e déixase sen efecto a sanción imposta debido a que durante a tramitación do expediente se produciu unha paralización das actuacións superior á prevista na normativa vixente no momento da denuncia.*

Se alteramos esta orde habitual dos elementos da oración, centramos a nosa atención sobre o elemento que se despraza e, deste xeito, convertémolo en foco da información.

Os incisos que afecten a toda a oración e indiquen circunstancias de tempo e lugar colócanse acotío ao principio da oración. Aqueles que posúan un carácter explicativo ou xustificativo colócanse ao final da oración

- ✓ *O día 20 de xullo de 2011, notifí óuseme un requirimento...*
- ✓ *Consonte os artigos 40 e 76.3 da Lei 30/1992 [...], infórmoa de que...*

Nas dúas oracións están focalizados os complementos e por iso van ao principio.

No entanto, hai exemplos coa orde alterada e que resultan complexos e innecesarios.

- × *Teñen a obriga as partes comparecentes...*
- ✓ *As partes comparecentes teñen a obriga...*

Na documentación administrativa debemos atopar a información importante axiña. O inciso pode dificultar a lectura se se coloca entre dúas palabras que deben aparecer xuntas. Neste sentido, debemos limitar os incisos.

- × *Maruxa Xove Ferreiro, nacida no Carballiño e casada, cesa hoxe no posto base, que ocupou durante 24 anos co código ELG000777456333, de nivel 16.*
- ✓ *Maruxa Xove Ferreiro cesa hoxe no posto base de nivel 16. O código do posto é ELG000777456333.*

Na frase corrixida aparecen só os incisos que non son superfluos e reordénanse adecuadamente. Así, non se pode separar *posto base e de nivel 16*.

Na linguaxe administrativa hai unha tendencia a construír oracións cunha lonxitude excesiva.

A oración simple é máis comprensible ca a subordinada xa que nela se identifica a información de xeito máis claro. Daquela, cómpre evitar as frases e os parágrafos demasiado longos.

Os parágrafos deben ter unha estrutura e as frases deben ser curtas ou coordinadas. Neste sentido, cómpre limitar a subordinación e o encabalgamento de ideas: unha idea > unha oración. Recoméndase que cada parágrafo teña entre 5 e 10 liñas e cada oración contará con 25 ou 30 palabras aproximadamente.

- × *Informe no que se fai constar que o día 25.09.2012 os obreiros que se atopaban traballando no edificio que está situado na rúa Sixto, número 15, en Santiago de Compostela,*

foron os responsables de que rompese a beirarrúa que está situada á saída do inmovible de maneira que se tivo que presentar o persoal do concello co fin d amañar a avaría.

✓ *No informe faise constar que o día 25.09.2012 se produciu unha avaría nunha beirarrúa da Santiago de Compostela. Os obreiros que estaban traballando no edificio da rúa Sixto, número 15, foron os responsables de romper a beirarrúa xusto á saída do inmovible. O persoal do concello acudiu ao lugar da avaría para amañala.*

Un bo consello para reducir unha oración excesivamente longa é substituír os enlaces subordinados por signos de puntuación.

× *Ponse en coñecemento de todas as persoas interesadas na concentración parcelaria de Toldaos (O Incio, Lugo), que co obxecto de que tomen posesión definitivamente delas, se poñen á disposición dos respectivos propietarios as leiras de substitución, fixándose como data límite para a dita toma de posesión, o 31.12.2012.*

✓ *Comunicaselles a todas as persoas interesadas na concentración parcelaria de Toldaos (O Incio, Lugo) que se lles entregan aos respectivos propietarios as leiras de substitución para que tomen posesión delas. A data límite para esta toma de posesión é o 31.12.2012.*

O emprego axeitado dos signos de puntuación permítenos ordenar a información (do xeral ao particular), organizar o contido e segmentar os parágrafos e as oracións.

7.3 **L**éxico

Locucións e fraseoloxía administrativa (II)

*a ciencia certa

con certeza
sen dúbida

Trátase dun castelanismo innecesario xa que en galego dispoñemos doutras solucións tradicionais.

- × *Non podemos coñecer a ciencia certa cales serán as consecuencias do novo plan sectorial.*
- ✓ *Non podemos coñecer con certeza cales serán as consecuencias do novo plan sectorial.*

*en calidade de

como

Debe desbotarse esta expresión e empregar no seu lugar *como*.

- × *Asisitiu á reunión en calidade de presidente.*
- ✓ *Asistiu á reunión como presidente.*

*en orde a

para
co fin d
co propósito de
con vistas a

Anglicismo que se emprega impropriamente con valor final nos documentos administrativos e xurídicos

- × *O Ministerio de Fomento determinará os requisitos que deberán cumprir as empresas navieiras en orde a acreditaren a súa capacidade económica.*
- ✓ *O Ministerio de Fomento determinará os requisitos que deberán cumprir as empresas navieiras para acreditaren a súa capacidade económica.*

*no seu caso

se é o caso
de ser o caso
chegado o caso

Esta locución, que hoxe está moi estendida na linguaxe administrativa, debe evitarse.

- × *Aplicarase, no seu caso, o previsto no artigo 129.*
- ✓ *Aplicarase, de ser o caso, o previsto no artigo 129.*

en virtude de

segundo
por
por razón de

Convén evitar esta locución prepositiva por achegarlle un carácter arcaico á comunicación administrativa.

Debe dicirse máis sinxelamente *segundo*, *por* ou *por razón de*.

- En virtude do disposto na lexislación vixente.*
- ✓ *Segundo o disposto na lexislación vixente.*

*en tempo e forma

no tempo e na forma que procedan

no tempo e na forma que correspondan

Esta locución en galego precisa do verbo.

Cómpre prestarlle atención á linguaxe telegráfica e á omisión de elementos necesarios (artigo, verbo...).

- × *Determinanse os criterios para valorar os méritos acreditados en tempo e forma.*
- ✓ *Determinanse os criterios para valorar os méritos acreditados no tempo e na forma que procedan.*

Módulo 8

Contorno

Sociolingüística: O ecolingüismo ou o respecto pola diversidade lingüística

Gramática

Os réximes preposicionais

Redacción e estilo

A linguaxe igualitaria

Léxico

Locucións e fraseoloxía xurídica III

8.1 Contorno

Sociolingüística: O ecolingüismo ou o respecto pola diversidade lingüística

①23 - 25

En canto ás linguas, puidemos ver que todos os regulamentos de carácter internacional inciden na idea de defender e fomentar a diversidade lingüística.

Enténdese que o respecto pola pluralidade cultural e lingüística é un dos piares das sociedades modernas e, naquelas en que isto é unha realidade, convértese nun indicador esencial da saúde dos sistemas democráticos.

A defensa da diversidade lingüística agroma nos anos 70, cando se establece un paralelismo entre a biodiversidade e o contorno da linguaxe. Ao igual que nas últimas décadas do século pasado aumentou a preocupación pola perda de variedades de especies animais e vexetais, que se sabe que son fundamentais para a vida tal e como a entendemos, a ecolingüística centra a atención no perigo que supoñería camiñar cara á homoxeneización lingüística e cultural.

Desta maneira, a desaparición de variantes de expresión lingüística provocaría, ao igual que cando se extingue unha especie natural, unha perda de riqueza insalvable para a humanidade. Perderíase un xeito de expresión cultural da que nunca máis poderíamos tirar proveito.

De aí vén a necesidade de protexer a diversidade lingüística, xa que iso é sinónimo de adquisición de bens culturais e materiais, produto da interacción entre diferentes comunidades.

Todas estas comunidades tentan defender ou divulgar a súa lingua porque saben da súa importancia simbólica e porque serven para proxectar o seu modo de vida.

8.2 Gramática

Os réximes preposicionais

Na linguaxe administrativa é frecuente atoparmos erros no réxime preposicional dalgúns verbos. Unhas veces, prescindimos de certas preposicións necesarias (queísmo); outras, introducímolos alí onde non se admiten (dequeísmo).

- × *Insistiuse que os obxectos foran subtraídos do vehículo.*
- ✓ *Insistiuse en que os obxectos foran subtraídos do vehículo.*
- × *O avogado consideraba de que o seu testemuño sería determinante.*
- ✓ *O avogado consideraba que o seu testemuño sería determinante.*

Algúns verbos rexen varias preposicións ou locucións prepositivas.

- informar de / sobre / acerca de

× *A asesoría xurídica informou os cambios na regulamentación.*

✓ *A asesoría xurídica informou dos (sobre os / acerca dos) cambios na regulamentación.*

Outros varían o seu significado en función da preposición que usamos.

- recorrer contra / recorrer a

× *Disporá dun prazo de 10 días para recorrer esta resolución.*

✓ *Disporá dun prazo de 10 días para recorrer contra esta resolución.*

✓ *A consellería recorreu a unha asistencia técnica para elaborar o proxecto.*

Tamén hai verbos que presentan dous réximes preposicionais. Poden construírse con complemento directo sen preposición ou con complemento réxime introducido por preposición.

- advertirlle algo a alguén / advertir a alguén de algo

Advírtolle que posúe un prazo de 15 días para entregar a documentación.

Advírtoo de que posúe un prazo de 15 días para entregar a documentación.

- requerirlle algo a alguén / requerir a alguén para algo

Requírolle que presente a documentación nun prazo de 10 días.

Requíroo para que presente a documentación nun prazo de 10 días.

Velaquí unha pequena mostra de erros frecuentes nos réximes preposicionais:

apto para

ata / até o punto de que

atentar contra

barco de vela

catedrático de química

chega dentro de media hora

coa pretexto

coa condición de que

convenceu a amiga de que

cualificar d

darse (de) conta de que

dende o momento en que / de

dende o punto de vista

despois de que

discrepar de

dotar de

especular con

estar convencido de que

estar seguro de que

facer ben en

facer caso de (algo)

*apto en

*ata / até o punto que

*atentar a

*barco a vela

*catedrático en química

*chega en media hora

*baixo o pretexto

*coa condición que

*convenceu a amiga que

*cualificar com

*darse (de) conta que

*dende o momento que

*baixo o punto de vista

*despois que

*discrepar con

*dotar con

*especular sobre

*estar convencido que

*estar seguro que

*facer ben de

*facer caso a (algo)

grosso modo	*a grosso modo
informar de / sobre / acerca de que	*informar que
insistir en que	*insistir que
no caso de que	*no caso que
non cabe / hai dúbida de que	*non cabe / hai dúbida que
non lle fixo caso a ningún	*non fixo cas de ningún
o interrogatorio a	*o interrogatorio de
titularse	*levar por título
vehículo de motor	*vehículo a motor

8.3 Redacción e estilo

A linguaxe igualitaria

①22

No que atinxe á expresión lingüística, a Administración non pode facer distincións innecesarias entre homes e mulleres; daquela, a linguaxe administrativa ten que eliminar termos e expresións sexistas ou con connotacións discriminatorias.

Se a linguaxe dá mostras de discriminación sexual, reflect unha realidade social. Segundo a sociedade cambia, a lingua adaptaciónse á nova realidade.

En todo caso, non se pode esquecer que o obxectivo principal da linguaxe é a comunicación e que a súa eficacia debe basearse en criterios de economía e funcionalidade. Lembremos ademais que a linguaxe administrativa debe buscar a exactitude e a precisión.

Estes son algúns dos recursos lingüísticos dos que dispoñemos para redactar documentos administrativos sen connotacións sexistas:

- Adaptar o cargo ao xénero da persoa sempre que fagamos referencia a unha persoa determinada.

× *O maxistrado Margarida Goimil Mouriño citou o procesado Uxía Pazos Vilariño.*

A oración anterior é gramaticalmente incorrecta e contribúe á discriminación. Daquela, o correcto é:

✓ *A maxistrada Margarida Goimil Mouriño citou a procesada Uxía Pazos Vilariño.*

- Empregar substantivos abstractos e colectivos en sentido xenérico. Deste xeito, destácase a función e non as persoas que as realizan.

× *Os profesores do CEIP Agro do Muíño de Ames...*

✓ *O profesorado do CEIP Agro do Muíño de Ames...*

× *Os interesados en adquirir o bono...*

✓ *As persoas interesadas en adquirir o bono...*

× *As medidas repercuten no salario dos filólogo ...*

✓ *As medidas repercuten no salario das persoas licenciadas en Filoloxía.*

× *Afétalles aos funcionarios de toda Galicia.*

✓ *Afétalle ao funcionariado de toda Galicia.*

× *Os candidatos para o posto de traballo...*

✓ *As persoas candidatas para o posto de traballo...*

× *Os alcaldes asinaron un acordo...*

✓ *As alcaldías asinaron un acordo...*

Velaquí esta listaxe de palabras de significado colectivo

acusación, comunidade, presidencia, alcaldía, consello, profesión, agrupación, conxunto, profesional, alumnado, defensa, profesorado, asemblea, dirección, público, asociación, equipo, reitorado, autoridades, funcionariado, tutoría, avogacía, grupo, veciñanza, cadro de persoal, infancia, voluntariado, cidadanía, mocidade, xente, colectivo, persoal, xerencia, colectividade, po-boación, xuventude

- Utilizar pronomes sempre con tino para non empregar construcións agramaticais.

× *Os avogados e as avogadas habilitados e habilitadas...*

✓ *Os e as avogados/as habilitados/as...*

✓ *Quen posúa habilitación...*

✓ *Os e as que posúan habilitación...*

× *Se algún cidadán manifesta que...*

✓ *Se alguén manifesta que...*

× *Os demandantes deberán presentar...*

✓ *Quen demande deberá presentar...*

- Poñer os dous xéneros desenvolvidos.

× *Aféctalles aos procuradores de toda Galicia.*

✓ *Aféctalles aos procuradores e procuradoras de toda Galicia.*

- Empregar os dous xéneros separados por unha barra.

× *Solicitante: D.*

✓ *Solicitante: D. / D^a*

Este recurso non se pode empregar de maneira reiterada nun documento administrativo xa que pode recargar e complicar a lectura do documento.

- É incorrecto o emprego de @ nos documentos administrativos: **avogad@*.

A incorporación da muller a postos de traballo que antes non desenvolvía vai canda a adaptación morfolóxica de novos termos: *xuíza, médica, enxeñeira, ministra, conselleira...*

× *A ministro de Emprego e Seguridade Social é Fátima Bãñez García.*

✓ *A ministra de Emprego e Seguridade Social é Fátima Bãñez García.*

× *A xuíz pronunciou sentenza.*

✓ *A xuíza pronunciou sentenza.*

Noutros casos o uso do feminino aínda non está moi estendido. Daquela empregaremos o artigo *o/a fisca* .

Substantivos variables

Cómpre que destaquemos a tendencia actual a poñer en feminino os nomes de oficios e profesións. Neste sentido, as profesións e os cargos deben ter o mesmo sexo ca o da persoa que o exerce. Para facer o feminino engádesse o morfema correspondente ao termo masculino.

administrador

administradora

enxeñeiro

enxeñeira

administrativo

administrativa

médico

médica

alumno

alumna

<i>mineiro</i>	<i>mineira</i>
<i>arquitecto</i>	<i>arquitecta</i>
<i>pallaso</i>	<i>pallasa</i>
<i>asesor</i>	<i>asesora</i>
<i>prostituto</i>	<i>prostituta</i>
<i>axudante</i>	<i>axudanta</i>
<i>reitor</i>	<i>reitora</i>
<i>avogado</i>	<i>avogada</i>
<i>secretario</i>	<i>secretaria</i>
<i>banqueiro</i>	<i>banqueira</i>
<i>técnico</i>	<i>técnica</i>
<i>coordinador</i>	<i>coordinadora</i>
<i>xuíz</i>	<i>xuíza</i>
<i>delegado</i>	<i>delegada</i>
<i>vice-reitor</i>	<i>vice-reitora</i>
<i>director</i>	<i>directora</i>

Substantivos invariables

Para marcar o feminino ou o masculino, nos casos invariables empréganse os determinantes antepostos: *o/a fisca* .

<i>o/a auxiliar</i>	<i>o/a fisca</i>
<i>o/a contable</i>	<i>o/a xerente</i>
<i>o/a conferenciante</i>	<i>o/a intérprete</i>
<i>o/a conserxe</i>	<i>o/a ordenanza</i>
<i>o/a delineante</i>	<i>o/a representante</i>
<i>o/a economista</i>	<i>o/a solicitante</i>

o/a fabricante

o/a suplente

As propostas mencionadas non resolven todos os casos nin se poden aplicar sistematicamente á linguaxe administrativa.

A linguaxe igualitaria está limitada:

- polo respecto á normativa da lingua galega;
- polo principio de adecuación á comunicación;
- pola naturalidade expresiva.

8.4 Léxico

Locucións e fraseoloxía administrativa (III)

*primeiro de todo

en primeiro lugar
ante todo

Trátase dunha frase incorrecta que cómpre substituír por *en primeiro lugar* ou *ante todo*.

- × *Primeiro de todo, debe identificarse*
- ✓ *En primeiro lugar, debe identificarse*

*so pretexto de

co gallo de
co pretexto de

Só significa *baixo* cando expresa lugar inferior con respecto doutro superior.

- × *A Administración non poderá, so pretexto da súa potestade rectificadora de oficio, encubrir unha auténtica revisión.*
- ✓ *A Administración non poderá, co pretexto da súa potestade rectificadora de oficio, encubrir unha auténtica revisión.*

*turno a favor

quenda a favor
rolda a favor

O castelanismo *turno* debe substituírse polas voces tradicionais *quenda* ou *rolda*.

- × *Establécese un turno a favor en función da antigüidade.*
- ✓ *Establécese unha quenda a favor en función da antigüidade.*

*turno en contra

quenda en contra
rolda en contra

O castelanismo *turno* debe substituírse polas voces tradicionais *quenda* ou *rolda*.

- × *Dispoñerá da rectificación necesaria co turno en contra.*
- ✓ *Dispoñerá da rectificación necesaria coa quenda en contra.*

*un total de

Esta expresión debe suprimirse na linguaxe administrativa galega. Así, *un total de* 15 empregados equivale a 15 empregados.

- × *Elixirase un total de 71 membros.*
- ✓ *Elixiranse 71 membros.*

*visto bo

visto e prace

Visto bo é un castelanismo.

- × *Asinará o secretario co visto bo da presidenta.*
- ✓ *Asinará o secretario co visto e prace da presidenta.*

Módulo 9

Contorno

Sociolingüística: O plurilingüismo como normalidade

Gramática

O infinitivo conxugado

Redacción e estilo

A progresión temática

Léxico

Terminoloxía e fontes terminográficas I

9.1 Contorno

Sociolingüística: O plurilingüismo como normalidade

Aínda que poida parecer todo o contrario, case non hai no mundo países monolingües. Por exemplo, en Europa hai quen considera único Estado monolingüe a Islandia, iso sen contar coa lingua de signos. O resto dos estados presentan dúas ou máis linguas dentro das súas fronteiras. En Francia, por exemplo, fálanse máis de nove linguas ademais do francés.

Con diferenza, o máis habitual é que nun único país se falen multitude de linguas. Algúns estados que custa recoñecer como plurilingües son Alemaña, Grecia, China ou Canadá.

É evidente que, se no mundo hai máis de 6 000 linguas e só hai preto de 200 estados recoñecidos, o fenómeno do país monolingüe constitúe unha rareza en si mesma.

A modo de exemplo, un extracto do Ethnologue, que presenta os seguintes datos sobre o número de linguas faladas nos seguintes estados:

Estado	Número de linguas
Canadá	86
Australia	161
Brasil	181
Nova Guinea Papúa	830
Suíza	12
Federación rusa	105
Italia	33

9.2 Gramática

O infinitivo conxugado

①26

Ademais do infinitivo invariable (solicitar, recorrer, previr), en galego dispoñemos do infinitivo conxugado. Isto implica que o infinitivo vai ir acompañado de morfemas de número e persoa

solicitar
solicitar $\emptyset$
*solicitar*es
solicitar $\emptyset$
solicitarmos
*solicitar*des
*solicitar*en

Trátase dun recurso característico da nosa lingua, con bastante presenza na lingua oral e que deberíamos empregar moito máis na escrita, sobre todo cando estamos a redactar textos formais, como é o caso dos documentos administrativos. Recoméndase o seu uso nos seguintes contextos.

- Cando o infinitivo e o verbo principal teñen un suxeito distinto.

O xulgado (suxeito) notificaralles a citación para declararen (eles/elas) no xuízo.

- Cando o infinitivo e o verbo principal teñen o mesmo suxeito, pero o infinitivo sitúase en primeiro lugar (habitualmente introducido por preposición).

Ao incumpriren (eles/elas) o contrato, foron (eles/elas) demandados.

- Cando o infinitivo e o verbo principal teñen o mesmo suxeito, pero están a unha distancia considerable que pode escurecer ese suxeito.

Os acusados presentarán dentro do prazo outorgado todas as probas de que poidan valerse, para demostraren (os acusados) a súa inocencia.

Habemos de reparar en que non podemos conxugar o infinitivo cando este depende doutro verbo principal que o rexe.

Teremos que interpoñer un recurso no prazo de 10 días. (verbo auxiliado dunha perífrase).

Poderán decretar o embargo de todos os seus bens. (depende dun verbo modal).

9.3 Redacción e estilo

A progresión temática

27 ⓘ

A progresión temática é un mecanismo mediante o cal un tema se vai expandindo a partir dunha idea que vai desencadeando outras. Como mínimo, un documento administrativo conta cun enunciado no que se pode distinguir entre información que xa se coñece (*tema*) e información nova (*rema*). O rema é o que se di do tema.

*A procuradora Xela Casal Souto*_{tema} *presentou o escrito*_{rema} anterior

Nos documentos administrativos repítese a información anterior e vaise engadindo información nova. Entre os diversos enuncia-

dos dun documento ten que haber unha continuidade temática entre as diferentes ideas e ademais téñense que cumprir as seguintes regras.

Regra da repetición. Ao longo do documento repítese palabras ou substitúense por sinónimos, pronomes ou determinantes.

[...] que foi nomeado depositario dos vehículos que lle embargaron á demandada, polo que se lle require que manifeste se acepta o cargo de depositario co fin de levar a efecto a dita aceptación.

Regra da progresión. Segundo avanzamos na lectura do documento, vai aparecendo información nova.

ANTECEDENTES

1. *A cafetería denominada Ouro Negro, situada no número 66 da rúa co mesmo nome, permanece aberta ata ben entrada a madrugada.*
2. *A partir das doce da noite, coma a calquera outra hora do día, o ruído que se produce no seu interior é altísimo, de xeito que impide o descanso de todo o bloque de vivendas próximas a esta empresa.*
3. *En máis dunha ocasión, varios veciños solicitámoslle ao dono da cafetería que reducise o nivel de contaminación acústica, sen conseguir ningún resultado.*

Progresión

1: *nome da cafetería, localización, horario*

2: *ruído nocturno, molestias á veciñanza*

3: *conversas entre o dono da cafetería e a veciñanza para solucionaren o problema, pero non conseguiron amañar o problema.*

Regra da dición. A información nova non pode contradicir a información xa coñecida.

Prevenções legais

1 As testemuñas teñen o deber de comparecer no xuízo ou vista para o que foron citadas (artigo 292.1 da Lei 1/2000 de axuízamento civil –LAC–).

2 A infracción deste deber será sancionada, logo de audiencia, cunha multa de 180,00 a 600,00 € (artigo 292.1 da LAC).

3 Por ser esta a segunda citación, apercibímolo de que, se non comparece, se procederá contra vostede polo delito de desobediencia á autoridade (artigo 292.2 da LAC).

4 Se non desexa comparecer como testemuña, non é necesario que o faga. Podémolo citar ata cinco veces e non cometerá ningún tipo de infracción.

Non podería existir 4 porque contradí 1, 2 e 3.

Deste xeito, a información vólvese cada vez máis densa e máis dependente da información anterior. A progresión temática actúa do mesmo modo en todos os documentos administrativos: a información nova do parágrafo anterior pasa a ser a información xa coñecida do novo parágrafo.

Podemos establecer tres tipos de progresión temática:

- *Progresión de tema constante.* O tema repítese ao longo das diferentes ideas dun documento.

A dilixencia que se pode consultar en Recursos / Consulta xeral na páxina 83 do Manual básico de documentación administrativa e xurídica.

- *Progresión de tema lineal.* Achégase información nova dun xeito progresivo. Preséntase unha idea nova de forma conca-

tenada de maneira que a información que xa aparecía na idea anterior se converte en tema da seguinte idea.

Informe forense de valoración medicolegal que se pode consultar nas páxinas 157 e 149 Recursos / Consulta xeral do Manual básico de documentación administrativa e xurídica.

- *Progresión de temas variados.* A información coñecida subdivídese en diferentes subtemas que dependen do tema principal.

Informe sobre cofinanciament que se pode consultar en Recursos / Consulta xeral na páxina 59 do Manual básico de documentación administrativa e xurídica.

9.4 **L**éxico

Terminoloxía e fontes terminográficas (I)

Referencias terminográficas xerais. Bases de datos

O Vocabulario ortográfico da lingua galega. O VOLG é a sigla de *Vocabulario ortográfico da lingua galega*. As *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego* (NOMIG) son as precricións ortográficas e morfolóxicas da Real Academia Galega (RAG) e do Instituto da Lingua Galega (ILG), asumidas por lei. E o VOLG é a súa aplicación.

O VOLG publicouse oficialmente en papel en 2004 e, deste xeito, sentáronse os alicerces para crear calquera obra lexicográfica xeral en galego. Na súa versión web pódense consultar ademais os criterios de elección.

Bilega: Bibliografía Automatizada da Lingua Galega. Bilega é unha base de datos que contén información bibliográfica sobre

os traballos de investigación, divulgación ou opinión dedicados ao idioma galego. Os rexistros da base de datos ofrecen a historia editorial completa dos documentos e tamén información verbo do seu contido e verbo das recensións e notas de publicación a que deron lugar.

Nesta base de datos podemos levar a cabo pescudas de moi diversos graos de xeneralidade en función das novas necesidades de información.

Centros de documentación e consultas

Termigal. Foi creado en 1997 e é o organismo encargado da coordinación xeral das actividades terminolóxicas relativas á lingua galega e de elaborar recursos terminolóxicos.

Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia. O seu obxectivo é participar na normalización do galego e exercer de foro de intercambio e difusión dos materiais xerados no proceso normalizador.

Servizo de consulta de Termigal ou Arrecada. É un servizo posto en marcha polo Termigal para discutir propostas denominativas. Para preguntar unha dúbida hai que cubrir unha ficha

Servizo de consultas da Secretaría Xeral de Política Lingüística. Resolve consultas sobre a lingua galega: fonética, ortografía, morfoloxía, sintaxe, terminoloxía, lexislación lingüística, toponimia e antroponimia, datos sociolingüísticos, bibliografía etc.

Roldas terminolóxicas

Tradgal é unha rolda dedicada á tradución de textos en galego ou ao galego onde se poden expoñer problemas de tradución específicos entre o galego e outras linguas, a tradución en Galicia, novidades editoriais interesantes relacionadas coa tradución...

Lexitem-USC, rolda en que se discute verbo de léxico científico e técnico da nosa lingua.

Corpus

- **Corpus de textos especializados**

Corpus de Referencia do Galego Actual (Corga). É unha colección de documentos que se almacenan en formato electrónico na que están representados os diferentes tipos de textos da lingua galega actual (xornalísticos, literarios etc.). Cronoloxicamente comprende textos publicados dende 1975 ata a actualidade.

Corpus Lingüístico da Universidade de Vigo (Cluvi). Inclúe diversos corpus (xurídico, legal, turístico...).

- **Corpus non especializados**

Tesouro informatizado da lingua galega (Tilga). Inclúe textos do galego moderno (dende 1612 ata a actualidade) e inclúe textos de todos os xéneros e rexistros.

Tesouro medieval informatizado da lingua galega (TMILG). Constitúeno 82 obras, representativas das tres grandes categorías recoñecibles na produción textual da Galicia medieval: a prosa notarial, a prosa non notarial e a poesía (verso).

Módulo 10

Contorno

Sociolingüística: O plurilingüismo como factor de convivencia

Gramática

O futuro de subxuntivo

Redacción e estilo

A propiedade léxica: precisión e concisión

Léxico

Terminoloxía e fontes terminográficas II

10.1 Contorno

Sociolingüística: O plurilingüismo como factor de convivencia ①30

Hai estados onde o recoñecemento do plurilingüismo serviu como factor de cohesión, sobre todo en países dos denominados «máis avanzados». Neles, a convivencia de linguas non foi en absoluto un freo para o desenvolvemento social ou económico. Algúns exemplos destacados son Suíza, Bélxica ou Finlandia.

Irlanda presenta un plurilingüismo estatal igualitario (irlandés – inglés) e Finlandia tamén, en canto ao sueco e ao finés, non así con respecto á lingua saami. O caso de Finlandia é especialmente particular, xa que o sueco, lingua materna do 5 % da poboación, ten a consideración de lingua oficial en todo o territorio. De feito, os fineses consideran que a lingua sueca forma parte esencial da identidade de Finlandia. A utilización das linguas na Administración depende do réxime lingüístico do distrito administrativo.

En Bélxica existen varias linguas nacionais, cada unha nun territorio do Estado. Aplícase o que se chama, principio de territorialidade. Só na capital, en Bruxelas, se recoñece o bilingüismo entre francés e neerlandés. Suíza ten catro linguas oficiais (alemán, francés, italiano e romanche), que se distribúen por cantóns, uns bilingües e outros trilingües. En Suíza, cadaquén ten dereito a empregar na Administración a súa lingua materna.

Outro xeito de defender o plurilingüismo é o protagonizado por algúns países que viron ameazadas as súas linguas propias pola introdución de forma vertixinosa do inglés no ámbito laboral, universitario etc. Exemplo disto son Suecia ou Dinamarca, que tomaron certas medidas proteccionistas para que as súas linguas non perdesen funcións sociais.

Como podemos observar, a maioría dos estados presenta algún tipo de regulación lingüística. As disposicións de rango supra-

nacional, como as directrices europeas, protexen e favorecen o recoñecemento das minorías lingüísticas dentro de cada Estado.

10.2 Gramática

O futuro de subxuntivo

Trátase dunha forma verbal que se está recuperando para o seu uso na linguaxe xurídica porque nalgúns contextos axuda a concretar os períodos de tempo con gran precisión.

A conxugación do futuro de subxuntivo presenta as mesmas terminacións de número e de persoa ca o infinitivo conxugado, polo que ambos os dous tempos coinciden nos verbos regulares. Nos verbos irregulares, que se caracterizan por ter unha raíz distinta nos tempos de perfecto, toman esta para o futuro de subxuntivo.

<i>ser (irregular)</i>	<i>presentar (regular)</i>
<i>for ø</i>	<i>presentar ø</i>
<i>fores</i>	<i>presentares</i>
<i>for ø</i>	<i>presentar ø</i>
<i>formos</i>	<i>presentarmos</i>
<i>fordes</i>	<i>presentardes</i>
<i>foren</i>	<i>presentaren</i>

Como o futuro de subxuntivo sempre predica accións irrealis, é difícil que o confundamos cunha das formas coincidentes do infinitivo conxugado dos verbos regulares

Ao presentaren as solicitudes, iniciamos os trámites. (infinitivo conxugado)

Se presentaren as solicitudes, iniciamos os trámites. (futuro de subxuntivo)

O futuro de subxuntivo expresa unha acción futura non real pero que parece probable que se realice. Aparecerá nunha oración dependente doutra que leve o verbo en presente, en imperativo ou en futuro.

O futuro de subxuntivo inserirase nas seguintes oracións:

- Unha condicional con *se*:

Se superaren o prazo para recorrer, a resolución será firme

- Unha temporal con *cando*:

A resolución será publicada cando non se puiden notificar no paradiro que consta neste xulgado.

- Unha modal con *segundo, conforme* ou *consonte*:

Fará cumprir a lei, conforme a aprobaren.

- Unha relativa:

Será responsabilidade de quen o fixe.

Non debemos confundir a forma do futuro de subxuntivo (*presentaren*) coa do imperfecto de subxuntivo (*presentasen*). Ocorre cando queremos indicar futuridade a partir do momento da orixe, por exemplo, a partir do momento en que se publique unha orde ou un decreto. Son casos que posibilitan a ambigüidade xa que o imperfecto de subxuntivo non concreta o período de tempo que queremos indicar.

× *Admitiranse as alegacións que se presentasen contra esta resolución.*

✓ *Admitiranse as alegacións que se presentaren contra esta resolución.*

No primeiro dos casos o imperfecto de subxuntivo non concreta que só se lles outorgarán as subvencións a aquelas asociacións que presenten a documentación a partir do momento en que se publique a orde (dentro do prazo establecido) e non a aquelas que tamén as presentasen antes da publicación de tal orde.

10.3 Redacción e estilo

A propiedade léxica: precisión e concisión ①28 e 29

A finalidade da linguaxe xurídica, de igual xeito que todas as linguaxes de especialidade, é transmitir unha información específica: determinada e concreta. Daquela, a linguaxe xurídica debe rexerse polos criterios de funcionalidade e economía lingüística. Os documentos xurídicos deben ser precisos e concisos.

Os textos han de presentar toda aquela información que se precise, conque hai que simplificar a forma en que se achega esta información sen acurtar o seu contido sen necesidade.

Non existe unha listaxe pechada na que se recollan todas as expresións superfluas, pero é imprescindible reflexionar acerca de se o que escribimos é necesario ou sobra. É dicir, debe aparecer toda a información relevante e simplificar o xeito en que se presenta sen obviar contidos que sexan pertinentes.

No entanto, os textos xurídicos están ateigados de formas innecesarias e pouco concretas. Cómpre evitar os clichés que non achegan información nova.

Ao eliminarmos todo o que é superfluo, a redacción do documento xurídico queda moito máis clara.

× *Debo condenar e condeno a persoa acusada.*

✓ *Condeno a persoa acusada.*

× *Sabela Castiñeirás Outeiriño, procuradora, comparece no nome e representación de Anxo Vila Teixeiro.*

✓ *Sabela Castiñeirás Outeiriño, procuradora, comparece en representación de Anxo Vila Teixeiro.*

× *A parte demandada pode interpoñer, se o considera conveniente, un recurso de apelación.*

✓ *A parte demandada pode interpoñer un recurso de apelación.*

Co fin de que os documentos sexan precisos e claros, cómpre

- Escribir sen ambigüidades e organizar ben os parágrafos. O texto debe estar escrito en parágrafos curtos e separados de maneira que cada un corresponda cunha idea diferente. Un parágrafo non debe superar as catro ou cinco oracións. Neste sentido, convén empregar adecuadamente os signos de puntuación.

- Evitar as fórmulas de saúdo e despedida excesivamente familiares ou valoracións persoais que se afastan da realidade formal e do carácter público da comunicación administrativa.

× *Estimado señor,*

✓ *Señor,*

× *Aproveito esta ocasión, para saudalo atenta e afectuosamente,*

✓ *Atentamente,*

- Desbotar construcións ambiguas e pouco precisas.

× *No documento recoñeciase o dereito a...*

✓ *Na sentenza do 20.02.2012 recoñeciase o dereito a...*

- Suprimir as palabras xenéricas que se utilizan para encher un baleiro léxico: as redundancias (*subir arriba, acceso de entrada, actualmente en vigor, coordinados entre si, falso pretexto, volver reiterar...*) e os retrousos (*co obxecto de, como se pode supoñer, realmente...*).

× *Presentou un informe médico co obxecto de que...*

✓ *Presentou un informe médico para que...*

× *Compareceu perante o xuíz quen manifesta ser e chamarse Xosé Rivas Docampo.*

✓ *Xosé Rivas Docampo compareceu perante o xuíz*

× *Na declaración do denunciado volveu reiterar a súa inocencia.*

✓ *Na declaración do denunciado reiterou a súa inocencia.*

10.4 **L**éxico

Terminoloxía e fontes terminográficas (II)

Recursos terminográficos

- **Referencias xerais de interese**

Termoteca: Banco de datos terminolóxicos (UVIGO)

bUSCatermos: banco de terminoloxía multilingüe (USC)

Referencias terminolóxicas (Xunta de Galicia)

Un idioma preciso (USC)

Área de Terminoloxía (USC)

Sociedade Galega de Terminoloxía (Sgat)

Termigal (CIRP) (termigal@cirp.es)

- **Repertorios terminográficos**

Poderíamos consultar glosarios, vocabularios e dicionarios de diferentes áreas en moitos sitios web. Por exemplo, na páxina do Servizo de Normalización da Universidade de Santiago de Compostela (<http://www.usc.es/gl/servizos/snl/terminoloxia/biblio-term.html>) clasifícanse os dicionarios e vocabularios pola área de especialidade. Dentro de cada especialidade podemos consultar os traballos terminográficos galegos desta área

Alimentación. Hostalería

Antropoloxía, política e socioloxía

Belas artes

Bioloxía

Botánica

Filoloxía

Filosofía e relixión

Física. Astronomía

Gandaría

Historia

Ciencias da documentación

Ciencias da saúde

Ciencias da terra

Comunicación

Construcións

Demografía e xeografía

Deporte

Dereito e Administración

Economía, empresa e comercio

Educación

Electrónica e electrotecnia

Industrias

Informática

Lecer

Matemáticas

Pesca e acuicultura

Psicoloxía

Química

Telecomunicacións

Transportes

Vida doméstica

Zooloxía

- **Institucións relacionadas coa terminoloxía en Galicia**

Área de Normalización Lingüística. Universidade de Vigo

Observatorio de Neoloxía. Universidade de Vigo

Seminario de Lingüística Informática. Universidade de Vigo

Servizo de Asesoramento Lingüístico. Colexio de Avogados de Santiago de Compostela

Servizo de Normalización Lingüística. Universidade de Santiago de Compostela

Servizo de Normalización Lingüística. Universidade da Coruña

Máis información ⓘ

[1] Castellón Alcalá, Heraclia (2009): «Hacia la claridad en los textos administrativos», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 52, páxs. 85-115. Barcelona.

«[...] As notas que definen esta encerellada linguaxe serían as do seu carácter baleiro, redundante e caótico. Esta vacuidade discursiva xa aparecía nalgún personaxe shakespeareano; en concreto o xenial dramaturgo inglés nunha das súas traxedias principais, *Hamlet*, fai falar o personaxe de Polonio, o lord camareiro e pai de Ofelia, de maneira enfadosa e cansa.

— Polonio: Discutir a fondo o que debера ser a maxestade, o que é a submisión, por que o día é día, noite a noite e tempo o tempo, non sería máis que perder a noite, o día e o tempo. Así pois, como queira que a brevidade é a alma do talento, e a prolixidade os seus membros e atavíos exteriores, vou ser breve. O voso nobre fillo está tolo, e chámolle tolo porque, para definir a verdadeira loucura, que outra cousa é ela senón estar un sinxelamente tolo? Pero deixemos iso.

— Raíña: máis substancia e menos retórica.

— Polonio: xúrovos, señora, que non uso ningunha retórica. Que está tolo, é certo, é certo que é unha mágoa, e é unha mágoa que sexa certo. Velaí unha ordinaria figura, pero adeus con ela, porque non quero gastar retórica. Admitamos, xa que logo, que está tolo, e agora queda por pescudar a causa deste efecto, ou mellor dito, a causa deste defecto, xa que este defectuoso provén dunha causa. De maneira que resta considerar o restante. Fixádevos ben. Eu teño unha filla—e téñoa mentres sexa miña— a cal, cumprindo cos seus deberes de obediencia —poñede atención— entregoume isto."

Hamlet, acto II, escena 2ª»

[2] Suñén, Michel (2008): *Cómo enamorar hablando en público*, Mira Editores, páxs. 63 e 64. Zaragoza.

«Convencer con argumentos

O orador debe ser o maior experto na materia. Estudouna amplamente. Fíxose súa. Posúe ideas moi claras sobre ela e, ademais, son propias.

Se é o teu caso, apóiate na sinxeleza. Só así estarás seguro de que te comprenden. Evita os tecnicismos innecesarios e as explicacións complicadas, mesmo ante un público entendido.

Emprega en todo caso argumentos sólidos, verdadeiros e cribles.»

[3] Castellón Alcalá, Heraclia (1998): «Análisis normativo del lenguaje administrativo», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 30, páxs. 7-46. Barcelona.

«[...] Os males que se lles achacan aos textos administrativos dende a perspectiva léxico-semántica débense ao carácter pretencioso que se adopta na elección dos vocábulos; a mensaxe envólvese en roupaxes pseudotécnicas, que a fan opaca, críptica ás veces. Destérranse as voces máis simples e transparentes, suplantadas por outras dun subcódigo propiamente "burocrático ou oficialesco". [...] Óptase non polos termos e expresións máis esclarecedoras, senón polos que son, sen dúbida, máis complexos, pero non máis precisos ou específicos.

[4] Monteagudo Romero, H. (1999): *Historia social da lingua galega*, cap. IX, Galaxia. Vigo.

«[...] Respecto da lingua [na etapa de 1916 a 1923], pódense salientar os seguintes resultados: a fundación dunha publicación periódica monolingüe que, contra vento e marea e a pesar de diversas incidencias, saíu á rúa durante todo o período (*A Nosa Terra*), a politización da cuestión lingüística (ata o punto de que o uso en actos políticos do galego será tido como sinal que distinguía os verdadeiros galeguistas dos sedicentes rexionalistas) e en xeral a imposición do emprego formal da lingua galega nos espazos da "publicidade" ata daquela reservados ó castelán (conferencias, actos formais, xuntanzas asociativas etc.), o fomento do cultivo literario do galego, con especial énfase na prosa e nas actividades teatrais, e maila promoción de cursos e publicacións de lingua e literatura galega. En definitiva, a defensa da dignidade e a promoción do uso do idioma do país, cívicas, organizadas e constantes; mesmo sen mediar un programa de "planificación lingüística".

[5] Mouriño, Xabier (2000): *Lingua galega e literatura*. O texto, Galaxia. Vigo.

«Moitas das cousas que nos rodean forman parte de estruturas: os piares dun edificio, as pezas dun reloxo, as rodas dun coche, son elementos que están colocados dun xeito especial, precisamente para cumprir a súa función principal dentro do conxunto ou estrutura á que pertencen. [...]

Os textos posúen tamén a súa propia estrutura. Por unha banda, está a diferenciación e xerarquía das ideas (ideas principais e ideas secundarias), denominada macroestrutura, e, por outra, a relación que se establece entre elas: a superestrutura.»

[6] García Cancela, Xermán (2003): *Curso de técnicas de redacción de informes, propostas e resolucións*, EGAP.

«Os documentos deben ter unha estrutura fácil de recoñecer, cunha boa ordenación dos contidos e sen repeticións nin lagoas. Neste sentido, é especialmente importante, naqueles documentos de uso frecuente, que haxa un esquema similar para todos (oficios, informes, resolucións, actas...).

[7] Prieto de Pedro, Jesús (1998): «Lenguaje jurídico y Estado de Derecho», en *Revista de Administración Pública*, núm. 140, páxs. 11-129. Madrid.

«[...] Non hai regras áureas para o cálculo da proporción entre o común e o específico na linguaxe xurídica, no entanto, segundo din os estudos, parece que os vocábulos xurídicos alcanzan unhas marxes cuantitativas moi baixas, entre o 2 e o 5 por cento. Pero hai unha idea clara. Os xuristas deben esforzarse para que os tecnicismos na linguaxe xurídica queden, a modo dunha *odiosa sunt restringenda*, constringidos ao estritamente imprescindible. Esta coerción sobre o léxico técnico que debe presidir o ánimo do xurista é unha forma de achegar esta linguaxe aos cidadáns e de facela máis pura; e, por desgraza, o usual é o contrario, que as leis, as sentenzas xudiciais e os escritos dos funcionarios sexan técnicos en exceso, que empreguen moitos máis tecnicismos dos precisos para formular o dereito.

Calou con gran forza, incluso no ánimo de moitos xuristas ben intencionados, a falsa idea de que, canto máis se cargue no léxico xurídico, mellor dereito se fai. Esta idea tamén se apodera daqueles cidadáns que, crendo que así serán mellor aceptados polas autoridades ás que se dirixen, redactan os seus escritos cunha plétora de tecnicismos encadeados que reflicten esta esaxeración como un espello dos horrores. En todo caso esta falsa idea ten moito que ver cunha tendencia moi propia do noso tempo á corporativización das linguaxes especiais, á apropiación corporativa das linguaxes técnicas como modo de marcar distancia social e afirmar o poder dos propietarios dos arcanos; precisamente, o desexo dos desposuídos de ser aceptados polos señores deses símbolos, aos que ofrendan a xerxa que pensan que os comprace, é o que causa esa proxección deformada e esperpéntica nos escritos dos cidadáns.»

[8] Castellón Alcalá, Heraclia (1998): «Análisis normativo del lenguaje administrativo», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 30, páxs. 7-46. Barcelona.

[...] O texto administrativo, como comunicación que procede dun dos poderes públicos, necesita presentar unha mensaxe que admita translación atinada á realidade a que se refire. Ha de conter os datos suficientes para que se corresponda atinadamente coa actuación que se busca, de maneira que transmita o sentido concreto pretendido, e que inclúa todos os aspectos de contido necesarios. O emisor ten que absterse de intervir neles marcándoos

subxectivamente. En canto á organización discursiva coherente, é preciso que os modelos estruturais dos textos se configuren cun esquema sistematizado; hai esquemas compositivos de certos textos que se manteñen invariables no tempo, pois a súa conformación estrutural non é arbitraria. Para lograr unha comprensión máis doada dos documentos de maior difusión, os organismos que se ocupan do deseño de documentos estudaron os principios construtivos que convén seguir, en especial para os textos máis extensos.»

[9] Vallés i Elizalde, Águeda (2007): «Resolucións judiciais i qualitat lingüística», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 48, páxs. 37-58. Barcelona.

«O artigo 248.3 da Lei orgánica do poder xudicial fixa explicitamente a nova estrutura da sentenza: "As sentenzas débense formular expresando, despois dun encabezamento, en parágrafos separados e numerados, os antecedentes de feito; os feitos probados; os fundamentos de dereito e, por último, a decisión".»

[10] López Taboada, Carme et alii (1996): *Curso superior de linguaxe xurídica*. Galígraf Galicia. A Coruña.

«En calquera dos casos a utilización destas voces [préstamos lingüísticos], sempre deber ser consciente e moderada, nunca debe utilizarse como un recurso de empobrecemento e deturpación da linguaxe.»

[11] Obxectivos xerais do Plan xeral de normalización da lingua galega

- Garantirlle a posibilidade de vivir en galego a quen así o desexe, sabendo que conta co amparo da lei e das institucións.
- Conseguir para a lingua galega máis funcións sociais e máis espazos de uso, priorizando a súa presenza en sectores estratéxicos.
- Introducir na sociedade a oferta positiva de atender o cidadán ou cliente en galego como norma de cortesía dun novo espírito de convivencia lingüística.
- Promover unha visión afable, moderna e útil da lingua galega que esfarele prexuízos, reforce a súa estima e aumente a súa demanda.
- Dotar o galego dos recursos lingüísticos e técnicos necesarios que o capaciten para vehicular a vida moderna.

[12] Rodríguez Río, X. (1997): *Mellorando os servizos. Como ti queres (B)*. Criterios lingüísticos. Servizo de Normalización Lingüística da Universidade de Santiago de Compostela, páx. 13.

«Na documentación [...] podíanse atopar tamén propostas moi diverxentes sobre algúns aspectos dubidosos, tanto na vertente gráfica como na lingüística

Na primeira delas, a falta de uniformidade e unha presentación moi pouco clara ocasionaban problemas á hora de recoñecer os documentos e de identificar con rapidez os contidos relevantes.

[13] Castellón Alcalá, Heraclía (2009): «Hacia la claridad en los textos administrativos», en *Revista de Lengua i Dret*, núm. 52, páxs. 85-115. Barcelona.

«Considerandos:

[...] En primeiro lugar desapareceu das sentenzas (a partir da Lei orgánica do poder xudicial de 1985, artigo 248.3), de onde se estendera aos documentos administrativos, pero máis tarde tamén as directrices oficiais de redacción, o *Manual de estilo da linguaxe administrativa*, marcaban a súa substitución polo sintagma "Valoración xurídica". A fórmula con que hoxe se adoita denominar os antigos "Considerando" das resolucións de destinatario individual é a de "Fundamentos de dereito". A supresión deste xerundio – como o do seu asociado previo "Resultando" – respondía ao propósito de eliminar as forzadas construcións sintácticas a que ambos dos dous xerundios daban lugar.»

[14] López Samaniego, Anna (2006): «Los marcadores del discurso enumerativos en la sentencia judicial: ¿estrategia u obstáculo?», en *Revista de Lengua i Dret*, núm. 45, 61 – 87. Barcelona.

Ordenadores do discurso:

«[...] Os ordenadores do discurso inclúense no conxunto dos marcadores discursivos, partículas lingüísticas invariables (xeralmente adverbios, preposicións e conxuncións) que funcionan no nivel supraoracional ou discursivo. A función destes marcadores é orientar as inferencias que realiza o receptor para interpretar un discurso; de aí que as súas funcións se describan en termos de instrucións de procesamento.

Dentro deste grupo, os ordenadores do discurso realizan a función discursiva de mostrar como se organiza a información nun texto. Este marcadores poñen de relevo o xeito en que se articula a información nova coa coñecida ou compartida; e as relacións xerárquicas entre as ideas expresadas no texto.»

[15] Calvo Ramos, Luciana (1980): *Introducción al estudio del lenguaje administrativo*. Editorial Gredos. Madrid.

«[...] O eufemismo é un proceso léxico moi frecuente que conduce a evitar a palabra con que se designa algo molesto, inoportuno ou vergonzoso, substituíndoas por outra expresión máis agradable.

[...] Os tabús da linguaxe están comprendidos, segundo Ullmann (1972:231), en tres grupos máis ou menos distintos, segundo a motivación psicolóxica que hai tras eles: uns son debidos ao medo; outros; a un sentido de delicadeza; ou-

tros, finalmente, a un sentido de decencia e de decoro

O eufemismo administrativo obedece a diversas causas:

A antipatía con que son miradas polos administrativos as alzas dos prezos, as oscilacións cuantiosas nos impostos, as elevacións de tarifas, etc., o que obriga a linguaxe administrativa a evitar eses termos e a encubrilos mediante xiros eufemísticos. Diríase que a Administración sente "medo" ou "pavor" ao efecto que o nome real destes procesos poida producir nos administrados.

Outros eufemismos administrativos obedecen ao desprestixio social en que caeu a mención, ás veces, de termos nobres, como podería ser o caso da "pobreza", da "ancianidade".

Algúns eufemismos da linguaxe administrativa obedecen á necesidade de atenuar evocacións consideradas socialmente como penosas, por exemplo, a enfermidade, a invalidez.

Nalgún caso, o eufemismo administrativo responde ao denominado tradicionalmente "tabú de decencia".

Dado que a linguaxe xurídica adoita evitar os termos do campo semántico "amos", nalgúns casos a linguaxe administrativa inclínase pola expresión xurídica antes ca pola correspondente da linguaxe común.

Ás veces o eufemismo administrativo responde á necesidade de empregar un termo que englobe obxectos ou seres heteroxéneos, sobre os que cómpre lexislar ou dispoñer.»

[16] MAP (2003): *Manual de documentos administrativos*, Tecnos, páxina 182. Madrid.

«A redacción dos documentos administrativos debe caracterizarse pola naturalidade na expresión, sen pretensións retóricas, literarias ou artificialmente elegantes.

Débese evitar a utilización de fórmulas redundantes, arcaísmos e latinismos.

Débese evitar a utilización de novas palabras que non estean acreditadas polo uso.

Débese evitar a construción "verbo + substantivo" e utilizar no seu lugar un verbo simple.

Exemplo:

O subsecretario tomou en consideración a súa solicitude = O subsecretario considerou a súa solicitude.»

[17] Vídeo do Servizo de Normalización Lingüística da Universidade de Santiago de Compostela: Lingua minoritaria.

<<http://www.youtube.com/watch?v=scARyXKizHk>>

Bibliografía de referencia:

Núñez Singala, M (2009): *En galego, por que non?*, cap. 7, Galaxia. Vigo.

Moure, T. (2011): *Ecolingüística: Entre a ciencia e a ética*, Universidade da Coruña. A Coruña.

[18] Cassany, Daniel (1995): *La cocina de la escritura*. Editorial Anagrama, páx. 120. Barcelona.

«OITO CONSELLOS PARA ESCRIBIR FRASES EFICIENTES

1. Ten coidado coas frases longas! Vixía as que teñen máis de 30 palabras. Comproba que se lean facilmente.
2. Elimina as palabras e os incisos irrelevantes. Queda só co esencial.
3. Sitúa os incisos na posición máis oportuna: que non separen as palabras que están relacionadas.
4. Busca a orde máis sinxela das palabras: suxeito, verbo e complementos. Evita as combinacións rebuscadas.
5. Coloca a información relevante no sitio máis importante da frase, ao principio.
6. Non abuses das construcións pasivas, das negacións nin do estilo nominal, que escurecen a prosa.
7. Deixa actuar os actores: que os protagonistas da frase suban ao escenario, que actúen de suxeito e obxecto gramaticais.
8. Non teñas preguiza de revisar as frases! Tes que elaborar a prosa, se queres que sexa enérxica e que se entenda.»

[19] Fernández Vítors, D. (2010): «O réxime lingüístico da Unión Europea: Luces e sombras no proceso de ampliación», en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 54, páxs. 167 – 201.

«Aínda que as estruturas básicas de respecto ás linguas da Unión Europea xa estaban presentes nas fontes do dereito primario, a regulamentación do uso dos idiomas no ámbito institucional comunitario propiamente dito configúrouse mediante normas de dereito derivado. Así, o primeiro regulamento adoptado polo Consello, o 15 de abril de 1958, foi precisamente o relativo á

fixación do réxime lingüístico da Comunidade Económica Europea. O feito de que este regulamento fora o primeiro elaborado pola Comunidade pon sen dúbida de relevo a importancia concedida ás linguas no ámbito comunitario.»

Máis información na páxina web da Secretaría Xeral de Política Lingüística:

<http://www.xunta.es/linguagalega/multilinguismo>

http://www.xunta.es/linguagalega/arquivos/uso_galego_UE.pdf

[20] Servizo de linguas e documentos da UNESCO: *Recomendacións para un uso non sexista da linguaxe*

«Os prexuízos sexistas que a linguaxe transmite sobre as mulleres son reflexo do papel social atribuído a estas durante xeracións. Malia que o papel das mulleres na sociedade experimentou dende principios do noso século, particularmente nas últimas décadas, profundas transformacións, as mensaxes que a linguaxe segue transmitindo sobre elas reforzan o seu papel tradicional e dan unha imaxe delas relacionadas co sexo e non coas súas capacidades e aptitudes, intrínsecas a todos os seres humanos.

Haberá quizais quen pense que intentar liberar a linguaxe de certos usos lingüísticos sexistas equivale a poñer o carro diante dos bois xa que na linguaxe, que reflicte os prexuízos sexistas acumulados durante xeracións, non cambiará ata que a igualdade das mulleres cos homes non se sancione realmente na práctica e, consecuentemente, os prexuízos sexistas que a linguaxe transmite vaian desaparecendo paulatinamente co tempo. No entanto, pese á súa dimensión conservadora e a súa carga tradicional, a linguaxe, pola súa estreita relación dialéctica do pensamento, pode cambiar grazas á acción educativa e cultural, e influír positivamente no comportamento humano e na nosa percepción da realidade.»

[21] Vídeo: <http://eufalo.tv/video/xulia/>

[22] Dónall Ó Riagáin (2009): «A diversidade lingüística en Europa», en Montegudo, H. (coord.). *Sociedades plurilingües: da identidade á diversidade*. Consello da Cultura Galega, páxs. 193 – 215.

«Acaso a diversidade lingüística é importante? A lingua non é un instrumento de comunicación? A lingua é un instrumento de comunicación. Pero é moito máis que iso. Nela están contidas as ideas e lembranzas colectivas dunha comunidade. É a ferramenta posta a punto que ten un pobo para expresar os seus pensamentos máis perspicaces, os seus sentimentos máis tenros e as súas ideas máis brillantes. É o recipiente en que están rexistrados, gardados e dispoñibles a súa literatura oral ou escrita, a súa historia, a memoria popular, os seus temores, os seus soños e esperanzas, non só para os vivos, senón tamén

para as xeracións vindeiras. As linguas danlles aos homes e mais ás mulleres a sensación de pertenza a un pobo, de continuidade e de teren identidade común. Cada lingua é unha fiestra única ao mundo. As nosas linguas teñen unha enorme importancia simbólica para nós. Son, sen dúbida, a máxima manifestación da nosa condición humana.»

[23] Junyent, C (1999): *La diversidad lingüística. Didáctica y recorrido de las lenguas del mundo*. Proyecto GELA. Ed. Octaedro.

«O feito de que, en último termo, sexan os falantes os que abandonan a lingua, dá lugar ao argumento do suicidio lingüístico que é o que usan algúns autores para caracterizar a mortes das linguas e para xustificar a non intervención no proceso. O feito é, porén, que se contemplamos o destino das comunidades que abandonaron unha lingua, entenderemos que o proceso depende moi pouco da vontade dos falantes e moito máis, en cambio, das presións ás que son sometidos.»

[24] García Cancela, Xermán e Díaz Abreira, Carlos (1994): *Manual de linguaxe administrativa*, Escola Galega de Administración Pública. Xunta de Galicia. Santiago de Compostela.

O infinitivo conxugad

«Esta forma verbal debe aparecer loxicamente nos nosos textos administrativos e débese potenciar o seu uso correcto, que vén motivado por unha serie de factores sintácticos como o tipo de suxeito respecto do verbo principal ou a orde das palabras na oración, segundo sexa a posición do infinitivo respecto do seu verbo ou segundo sexa a distancia que media entre o verbo principal e o infinitivo. Tamén o seu uso está influído por factores estilísticos e expresivos ou enfáticos.»

[25] Vilches Vivancos, Fernando (2009): «Texto y contexto en el lenguaje administrativo. ¿Por qué no nos entienden los ciudadanos?», en *Ciclos de Conferencias Administración y Sociedad*. EAR, Toledo.

«[...] A coherencia. Un texto é coherente se todas as súas oración se relacionan entre si (como os fíos dun tecido), sen contradicións, e axudan a constituír unha mensaxe de significado superior ao de todas e cada unha delas

A cohesión. Un texto é cohesivo se todos os seus elementos axudan a formar unha mensaxe unitaria e completa.

Leamos atentamente o texto seguinte:

Maite comprou un xeadado de chocolate. O chocolate ten cacao e azucre. España produce gran cantidade de azucre. O azucre extráese da remolacha e doutras plantas.

É incoherente porque as súas oracións non se combinan para constituír un significado unitario e completo no que se fundan os significados que as catro

posúen por separado.

Carece de cohesión porque non hai enlace inter-oracional.»

[26] González Navarro, Francisco (1992): *A linguaxe do poder*, Xunta de Galicia, EGAP.

«O estilo administrativo, se se quere, o bo estilo administrativo, debe notarse ante todo pola concisión e a claridade empregadas na redacción. Dicir o que haxa que dicir coas menos palabras posibles e coa máxima claridade, evitan-do rodeos e complicacións innecesarias.»

[27] Bibliografía de referencia

Seminario sobre o uso das linguas nas administracións públicas, outubro de 1997, EGAP. Santiago de Compostela.

Boletín de Administración e Lingua Galega, núms. 7-8, xaneiro-décembro de 1997, EGAP. Santiago de Compostela.

Costas, X.H. (2002): *Guía das linguas de Europa*, Edicións Positivas. Santiago de Compostela.

[28] Estopà Casals, Anna e García Ginestà, Cristina [Equip de Normalització Lingüística de l'Ambit Judicial] (2003): *Manual de llenguatge judicial*, Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia i Interior, páx. 33. (http://www.gencat.cat/docs/Adjudicat/Documents/ARXIUS/doc_88604569_1.pdf)

«A linguaxe xudicial, como linguaxe técnica que é, debe rexerse por un criterio de funcionalidade e de economía; debe dar claramente toda a información necesaria pero non máis da que se precisa [...].

Se non se seguen os criterios de funcionalidade e de economía da linguaxe, poderían redactarse oracións cómicas e inacabables:

A parte demandada, se o cre conveniente e ten tempo para facelo e non lle dá preguiza, ou, pode que lle dea preguiza, pero atope a alguén que o queira facer no seu nome que teña tempo para facelo e que naquel momento non teña preguiza, pode interpoñer, se o desexa, un recurso de apelación.

Se se elimina toda esta superfluidade quedará un texto moito máis claro

A parte demandada pode interpoñer un recurso de apelación.»

Exercicios

Módulo I

1.2 Lingua oral

1. Elixe as frases que non deberías usar nun discurso oral producido dende a Administración.

1. Acaba de ir tomar café.
2. Está nunha reunión. Se é tan amable de deixarme o seu número de teléfono xa o chamo eu en canto remate.
3. Busco o expediente e chámoo en quince minutos.
4. Non podo facer nada.
5. A ver se atopo o expediente.
6. Por se esquecín algún dato importante, podería confirmarm a información recibida?
7. Non llo prometo.
8. Iso é imposible.
9. Comprométome a comunicarllo.
10. Verificareino inmediatamente
11. Non lle puideron dicir iso.
12. Que desexa?
13. Vostede equivócase.
14. En que o/a podo axudar?
15. Non estou ao tanto.
16. Sería tan amable de dicirme o seu nome?
17. Non sei onde está.

18. Non sei como se pode localizar, probe máis tarde e a ver se ten máis sorte.

19. E eu que culpa lle teño?

20. Ocupareime persoalmente, son Iolanda Catoira Babarro.

2. Le con atención o texto desta conversa telefónica. A continuación marca a resposta que corresponda para cada caso.

F: Diga?

C: Bos días, é aí o xulgado?

F: Si, bos días.

C: Mire, chegoume un papeliño e dime que estou citada polo Imelga o día 16.05.2012 ás 12.00 h.

F: E que?

C: Pois que eu ese día e a esa hora traballo e non podería ir.

F: Xa, pero ten que ir, non lle queda outra.

C: É que tal como están as cousas no traballo, temos moita presión por faltar...

F: Isto non é o noso problema.

C: Xa... entendo... pero iso do Imelga que é?

F: Pois é para facerlle unhas preguntas aquí no xulgado, vostede saberá en que anda metida...

C: Pero é un xuízo...

F: Non, muller, un xuízo non é.

C: Entón de que se trata?

F: Pois de que ten que vir á hora que a citan e fanlle unhas preguntas en relación co tema que se valore.

C: Ah... pois terei que pedir logo no traballo... non lles vai gustar nada...

F: E quere algo máis ou rematou?

C: Si, de paso quería preguntarlle en relación cun xuízo que teño... podó solicitar asistencia xurídica gratuíta?

F: Pode.

C: E quen ten dereito a ela?

F: Todas as persoas con recursos que non superen o dobre do IPREM.

C: Ahhh, e que é o IPREM?

F: É o indicador público de renda para efectos múltiples.

C: Ahhh, sigo sen entender moito... e onde se solicita a asistencia xurídica gratuíta?

F: No colexio de avogados.

C: E non podó facelo no xulgado o día que vaia a isto do Imelga?

F: Pois espere un momento... [Á parte con outra funcionaria: María, aquí pódese solicitar a asistencia xurídica gratuíta?]. Si, aquí tamén pode, nós tamén temos o modelo oficial de solicitude.

C: Vale, pois nada logo, a ver se vou un día por aí que non me quedaron as cousas nada claras.

F: Deica.

C: Aburiño.

O funcionario...

...saúda indicando o nome da institución ou centro en que traballa.

...responde o saúdo da cidadá.

...ponse á disposición do receptor desde o primeiro momento.

...ten información sobre o tema.

...está preparado para calquera tipo de pregunta que sexa da súa competencia.

...non está ben informado nin se explica ben.

...dá a información necesaria.

...non coopera coa cidadá.

...escoita e preocúpase polo problema da cidadá.

A cidadá ante a situación...

...sabe se pode solicitar a xustiza xurídica gratuíta ou non.

...séntese insatisfeita pola información recibida.

...está satisfeita pola información recibida.

3. Le estes enunciados e indica que tipo de organización informativa presentan.

1. Cúmprase as condicións que mantiñan afectada a fianz que se indica no resgado núm. 327/2011. Como non hai outras responsabilidades derivadas, cancelase e devólveselle a fianza á persoa interesada

Comparación / Secuencia / Causalidade

2. Descrición dos feitos enunciados por Ramón Caxide Covas o día 16.05.2012.

Secuencia / Comparación / Causalidade

3. Un amigo do imputado vai ser interrogado e non sabe nin galego nin castelán. O tribunal por medio de providencia poderá habilitar como intérprete calquera persoa coñecedora da lingua de que se trate pero esixiralle xuramento ou promesa de fiel tradución

Comparación / Causalidade / Problema e solución

4. Memoria anual do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia.

Problema e solución / Comparación / Secuencia

5. Este servizo xurídico non considera acreditada de forma suficiente a titularidade de Rosa Ons Taboada para ser beneficiaria no expediente X 4652. Para acreditar a titularidade deberá achegar a seguinte documentación...

Causalidade / Problema e solución / Secuencia

1.3 Léxico

1. Escribe a forma máis aconsellable correspondente na columna da dereita.

visionar		concretizar	
gratuitamente		excesivamente	
explosionar		inclusive	
anteriormente		concomitancia	
utilización		inicializar	

Módulo 2

2.2 Gramática

1. Indica se é correcto ou incorrecto o réxime dos infinitivos.

1. En relación coas sancións do ano 2011, advertir que xa non será posible aplicar as mesmas atenuantes.

Correcto / Incorrecto

2. Na defensa da miña representada, hei de engadir tamén que non existen probas concluíntes sobre a súa presenza no lugar dos feitos.

Correcto / Incorrecto

3. É necesario advertir que as custas lle foron impostas á parte demandante na primeira instancia.

Correcto / Incorrecto

4. Por outra parte, insistir en que o domicilio para notificación foi comunicado no escrito da demanda.

Correcto / Incorrecto

5. Por último, habemos de destacar que a orde de afastamento fora solicitada como medida preventiva.

Correcto / Incorrecto

2. Elixe a posición correcta de cada elemento na estrutura dun informe.

Ítem	Cabeceira	Corpo	Peche
Feitos			
Título			
Informe			
Consideracións legais e técnicas			
Nome e apelidos			
Rúbrica			
Cargo			
Solicitante			
Data			

3. Elixe a posición correcta de cada elemento na estrutura dunha acta.

Ítem	Cabeceira	Corpo	Peche
Rúbrica			

Número de identificación xeral			
Dación de fe por parte da secretaria			
Partes intervinientes			
Identificación das persoas que comparecen			
Manifestacións do declarante			
Nome e apelidos			
Data			
Identificación dos defensores legais			

4. Elix a posición correcta de cada elemento na estrutura dunha sentenza.

Ítem	Cabeceira	Corpo	Peche
Feitos probados			
Número de identificación xeral			
Identificación do órgano xudicial			
Razoamentos xurídicos			

Comunicación dos recursos			
Número de procedemento			
Asunto			
Data			
Identificación dos defensores legais			

5. Elix a posición correcta de cada elemento nun documento xurídico.

Ítem	Cabeceira	Corpo	Peche
Dispoño			
Dou fe			
O xuíz			
O declarante manifesta			
Procuradora: Uxía Tarroeira			
Zas, 28 de febreiro de 2012			

Ítem	Cabeceira	Corpo	Peche
Feitos probados			
Tfno.: 981 545 512			
A secretaria xudicial			

Conclusións			
Así o acordo e asino			
Absolver a...			

Ítem	Cabeceira	Corpo	Peche
Procedemento: xuízo de faltas			
NIX: 27889/2011			
Antecedentes			
Razoamentos xurídicos			
Fax: 981 544 948			
A proba realizada é...			

2.4 Léxico

1. Elixo o significado correcto en galego dos seguintes latinismos.

<i>a potiori</i>	máis importante / a ou para o poder / ante o feito
<i>ad usum</i>	neglixencia usual / por exemplo / segundo o costume
<i>ad hoc</i>	para isto / no día de hoxe, actualmente / á forza
<i>ab intestato</i>	de grado ou pola forza / sen testamento / no intestino
<i>ipso iure</i>	aínda que o xures / de dereito e por dereito / polo mesmo dereito
<i>in absentia</i>	do absentismo / en ausencia / en presenza

interposita persona

home de palla / persoa contraria / boa persoa

Módulo 3

3.2 Gramática

1. Elixo o uso correcto da preposición *a* + *cd*.
2. A testemuña declarou que [a vítima coñecía a acusada / coñecía á acusada] de anos atrás.
3. A maxistrada acordou [emprazar ao demandado / emprazar o demandado] para que compareza no xuízo e [conteste a demanda / conteste á demanda].
4. O acusado [ameazou de morte a demandante / ameazou de morte á demandante] durante o xuízo.
5. [Condeno ao demandado / Condeno o demandado] a [indemnizar a familia / indemnizar á familia] da vítima coa cantidade de 2 000 €.
6. O arrendatario está obrigado a [informar a propietaria / informar á propietaria] de calquera estrago que se produza dentro da vivenda.
7. O tribunal de primeira instancia [requiriu á parte demandante / requiriu a parte demandante] para que presentase as copias das minutas dos seus avogados.

3.3 Redacción e estilo

1. Indica de que tipo de parágrafo se trata en cada caso.
  1. Nos momentos iniciais do progreso, alén de lle xuntar á demanda os documentos que acrediten certos presupostos pro-

cesuais, é de grande importancia presentar documentos sobre o fondo do asunto. A regulación desta lei engade medios e instrumentos en que consten feitos fundamentais (palabras, imaxes e cifras, por exemplo) para as pretensións das partes.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

2. O nomeamento de letrados da Administración de xustiza para postos de traballo radicados no ámbito territorial dunha comunidade autónoma con competencias asumidas, que se deban cubrir por este procedemento, requirirá o informe previo do órgano competente desa comunidade.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

3. Finalmente, derrógase na súa totalidade o título IV deste libro xa que as materias contidas nel son obxecto dunha nova regulación que se integra no libro V.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

4. A sentenza do Xulgado XXX da Coruña, do 7 de xullo de 2006, outorgoulles a custodia compartida dos dous fillos aos dous proxenitores porque as circunstancias persoais eran favorables e a menor expresara o desexo de que os dous proxenitores tivesen a garda compartida.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

5. Fíxase como duración deste contrato de arrendamento 2 anos, desde o 15.03.2012 ao 15.03.2014, prorrogable anualmente ata un máximo de 10 anos, salvo que unha das partes lle manifeste á outra, con dous meses de antelación, como mínimo, á data de calquera das prórrogas, a súa vontade de non renovo.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

6. O 02.04.2011 Construcións Arnoia solicitalle ao Concello de Chantada unha licenza de obras para construír un grupo de 26 vivendas situadas na rúa Pousada. Outorgóuselle o que

solicitaba segundo unha resolución da Xunta de Goberno Municipal na sesión que tivo lugar o 23.06.2011.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

7. Tamén se sobreserá o proceso se á audiencia só concorre o demandado e non alega interese lexítimo en que continúe o procedemento para que se pronuncie sentenza sobre o fondo. De ser o demandado quen non concorra, a audiencia entenderase co demandante no que resulte procedente.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

8. A testemuña declarou que presenciara como o demandado entrara no seu lugar de traballo con síntomas de embriaguez o día 24.03.2009 e comezara a insultar a D. Manuel Barreiro Souto, o seu xefe. Deseguido a testemuña presenciou tamén como o demandado o comezou a empurrar sen ningún tipo de provocación por parte do demandante e, finalmente, arreboloulle o ordenador que estaba enriba da mesa dun compañeiro.

Expositivo / Prescritivo / Argumentativo

3.4 Léxico

1. Escribe a forma galega correspondente na columna da dereita.

a)

hólding		part time	
leasing		lobby	
antidóping		debut	
carton affinit		contáiner	
estand		manager	

b)

croquis		móbbing	
hándicap		bureau	
párking		crack	
ránking		link	
full-time		joint-venture	

Módulo 4

4.2 Gramática

1. Escolle a opción máis recomendable das construcións en voz pasiva e activa.

1. O 05.08.2012 [asinouse polas partes / foi asinado polas partes / polas partes asinouse / as partes asinaron] un contrato de alugamento.
2. Expido esta cédula para que [polo persoal de auxilio xudicial se leven a cabo / sexan levadas a cabo polo persoal de auxilio xudicial / se leven a cabo polo persoal de auxilio xudicial / o persoal de auxilio xudicial leve a cabo] as dilixencias ordenadas polo xuíz.
3. [Pola parte denunciante interpúxose / A parte denunciante interpuxo / Interpúxose pola parte denunciante / Foi interposto pola parte denunciante] un recurso de reposición contra o auto deste xulgado do 25.05.2012.
4. O 10.03.2012 [pronunciouse unha providencia por este xulgado / foi pronunciada por este xulgado unha providencia / este xulgado pronunciou unha providencia / por este xulgado pronunciouse unha providencia] en que lle concedía á parte demandante un prazo de 10 días para emendar o defecto.

5. Enviólles unha copia da denuncia [presentada por / que presentou / que se presentou por / que foi presentada por] Ricardo Murguía contra a empresa Solpor, SA.
6. [Pola empresa alegouse / Pola empresa foi alegado / A empresa alegou / Alegouse pola empresa] que a cantidade non se podía aboar dentro do prazo de pagamento voluntario.
7. [A fianza devolveuse pola empresa / A empresa devolveu a fianza / Devolta a fianza pola empresa / Foi devolta pola empresa a fianza o 01.04.2012.
8. [A parte demandante presentou / Foi presentado pola parte demandante / Pola parte demandante presentouse / Presentouse pola parte demandante] un escrito de desistencia.

4.3 Redacción e estilo

1. Indica se as seguintes afirmacións son verdadeiras ou falsas.

1. A linguaxe xurídica debe manter, con independencia dos xulgados e do funcionariado, unha homoxeneidade básica en todos os seus ámbitos.
Verdadeiro / Falso
2. É importante que haxa unha certa uniformidade nos documentos xurídicos, pois a asociación dunha forma externa cun modelo concreto automatiza o traballo do persoal da Administración de xustiza e facilítalle a lectura á cidadanía.
Verdadeiro / Falso
3. A lectura dos impresos e dos formularios que se empregan na Administración debe ser fácil para as persoas receptoras.
Verdadeiro / Falso
4. Os documentos xurídicos sempre procuran a claridade para que haxa unha maior eficacia comunicativa. Co fin de conse-

guir esta claridade, debemos prestarlle atención ao contido e non ten importancia descoidar a presentación visual.

Verdadeiro / Falso

5. Os anexos son os documentos que o redactor do documento cre que son axeitados para apoiar a información que se acheга no texto xurídico.

Verdadeiro / Falso

6. En xeral, recoméndase usar sempre o mesmo tipo de letra no documento xurídico.

Verdadeiro / Falso

7. A numeración é un recurso útil para clasificar visualmente os contidos dun documento xurídico, pero as viñetas acostuman ser un recurso máis recomendable.

Verdadeiro / Falso

8. Nos documentos xurídicos deben destacar as ideas importantes, que han de estar estruturadas e xerarquizadas de xeito claro, lóxico e tamén visual.

Verdadeiro / Falso

4.4 Léxico

1. Identifica os vulgarismos nas seguintes listaxes.

1. penso de que / trátase de que / informar de que / estar seguro de que
2. ex animo / ex lege / ex officio / ex proces
3. périto / pretérito / mérito / prurito
4. fixeses / rexeses / traduxeses / lixase
5. contribuír / delinuír / distribuír / retribuír
6. con todo e con iso / malia iso / a pesar disto / emporiso

Módulo 5

5.2 Gramática

1. Propón unha solución alternativa aos usos incorrectos do xerundio.

1. O Colexio de Avogados de Lugo terá a súa sede na cidade de Lugo, sendo o seu enderezo na rúa Pascual Veiga, núm. 2.
2. O Ministerio Fiscal solicitou condenar a Xosé Castro como autor dunha falta contra a orde pública, pedindo unha pena de 20 días de multa.
3. A testemuña ratificou as dilixencias instruídas no seu día, manifestando a seguir que os tres denunciados se atopaban no lugar dos feitos.
4. Notifícolle á demandada que esta sentenza non é firme, podendo interpoñer un recurso de apelación nun prazo de 10 días.
5. As sociedades privadas adoptarán a forma de sociedades de responsabilidade limitada ou anónima, rexéndose polas normas do dereito mercantil, civil ou laboral.
6. Só se admitirán as solicitudes entregadas dentro do prazo, sendo excluídas todas aquelas que non cumpran este requisito.

7. O período de devindicación comezará a partir do quinto mes dende o parto, finalizando unha vez que o fillo ou filla cumpria os tres anos de idade.

5.3 Redacción e estilo

1. Xunta os seguintes enunciados empregando algún dos marcadores textuais que se che propoñen.

A)

O denunciado pediu que o absolvesen.

O prexudicado pediu a pena de prisión.

O denunciado pediu que o absolvesen, [e ademais / respecto a / mentres que] o prexudicado pediu a pena de prisión.

B)

O Ministerio Fiscal practicou as probas necesarias.

O Ministerio Fiscal pediu que absolvesen a denunciada.

O Ministerio Fiscal pediu que absolvesen a denunciada [antes de / despois de / en relación con] practicar as probas necesarias.

C)

Os axentes cacheárono.

Os axentes non o detiveron.

Os axentes cacheárono, [pero / así mesmo / en resumo] non o detiveron.

D)

O acusado afirmou que non insultara o seu compañei o de traballo.

As testemuñas declararon que escoitaron como o empurrara e o insultara.

O acusado afirmou que non insultara o seu compañeiro de traballo; [finalmente, / no entanto, / en canto] as testemuñas declararon que escoitaran como o empurrara e insultara.

E)

O Ministerio Fiscal vai propoñer unhas probas.

Admito as probas que vai propoñer o Ministerio Fiscal.

[Emporiso, as / En segundo lugar, as / En relación coas] probas, admito as que vai propoñer o Ministerio Fiscal.

F)

A amizade íntima é unha causa lexítima de recusación.

A inimidade manifesta é unha causa lexítima de recusación.

A amizade íntima é unha causa lexítima de recusación, [xa que / aínda que / así como] o é a inimidade manifesta.

G)

A defensa alegou a excepción de cousa xulgada.

A acusada xa fora xulgada por este delito.

A defensa alegou a excepción de cousa xulgada [en consecuencia / para que / porque] a acusada xa fora xulgada por ese delito.

5.4 Léxico

1. Elixo o termo máis axeitado para unha comunicación precisa e respectuosa.

1. atrasado mental / discapacitado intelectual / persoa que non é moi espelida
2. países que non teñen moitos recursos económicos / países pobres / países economicamente atrasados
3. persoas que xa non son novas / vellos / persoas da terceira idade
4. desempregado / persoa sen traballo / incapacitado temporalmente para traballar
5. delito vergonzoso / delito de realización do acto sexual sen consentimento / violación
6. centro de retención de adultos / cárcere / edificio destinado á privación de liberdade
7. mendigo / persoa sen recursos / transeúnte marxinado

Módulo 6

6.2 Gramática

1. Escribe unha solución alternativa aos usos incorrectos do xerundio.

1. O real decreto contén a descrición do marco cooperativo de actuación regulando os instrumentos esenciais creados pola Lei 7/1986.
2. O avogado da comunidade autónoma presentou un escrito neste tribunal solicitando a denegación do amparo.
3. O xulgado de instrución pronunciou un auto iniciando dilixencias previas polos feitos.

4. O demandante presentou un recurso de amparo formulando a protesta pola presentación do recurso de casación.
5. O avogado do Estado presentou unhas alegacións solicitando a desestimación do amparo solicitado.
6. A asociación veciñal presentará un recurso de reposición alegando o que considera conveniente para os seus intereses.

6.3 Redacción e estilo

1. Indica se as seguintes afirmacións son verdadeiras ou falsas.

1. A linguaxe xurídica debe procurar a calidade e a eficacia comunicativa. Neste sentido o redactor de documentos xurídicos optará por frases longas, aínda que, ás veces, dificulte a comprensión.

Verdadeiro / Falso

2. As principais características da linguaxe xurídica deben ser: a claridade e simplificación, a precisión e exactitude, a personalización, a democratización, e a uniformidade e fixación

Verdadeiro / Falso

3. A linguaxe xurídica, como linguaxe formal que é, debe buscar unha certa elegancia na expresión, un estilo solemne e afastado da lingua común.

Verdadeiro / Falso

4. Na linguaxe xurídica a abundancia de sinónimos pode ser un atranco. Débese fomentar a adopción de denominacións únicas para cada concepto.

Verdadeiro / Falso

5. Na linguaxe xurídica hai que botar man de termos e fraseoloxía que na lingua xeral se abandonaron hai anos, aínda que revelen unha certa concepción anticuada da relación xurídica.

ca e aínda que a cidadanía non os sinta como moi normais e próximos.

Verdadeiro / Falso

6. Debemos evitar os circunloquios nos documentos xurídicos. Unicamente debe aparecer a información suficiente e necesaria.

Verdadeiro / Falso

7. O emisor dun documento xurídico debe responsabilizarse do que se di nel. Cómpre reducir as expresións impersoais e fomentar a personalización da voz verbal nos documentos.

Verdadeiro / Falso

8. A información que se achega nos documentos xurídicos debe ser clara e expoñerse de xeito comprensible e, por ese motivo, recoméndase empezar construcións perifrásticas formadas por un *verbo baleiro* + *substantivo*.

Verdadeiro / Falso

9. A redacción dos documentos xurídicos debe caracterizarse pola neutralidade na expresión e non se deben empregar fórmulas redundantes, nin arcaísmos nin latinismos.

Verdadeiro / Falso

2. Elixo a preposición simple que pode substituír as locucións.

Locucións	para	por	segundo	sobre	como
co obxecto de					
en calidade de					
en atención a					
con suxeición a					
co fin d					

na súa condición de					
en virtude de					
en materia de					
de conformidade con					
con ocasión de					
en orde a					
en relación con					
a título de					
conforme a					
de cara a					

6.4 Léxico

1. Escribe a forma galega correspondente na columna da dereita.

A)

con creces		en base a	
sin duda alguna		de fecha	
a nivel de		a los efectos de	
en aras de		a este fi	
de acordo a		a contar	

B)

intereses de demora		levantar a sesión	
---------------------	--	-------------------	--

surtir efecto		producir efecto	
poñer en entredito		acuse de recibo	
estar ao disposto en		a fin de contas	
estender acta		habida conta	

Módulo 7

7.2 Gramática

1. Fíxate no uso do imperativo e corríxeo coas formas correctas de obrigatoriedade.

1. Requiran a empresa demandada para que achegue a documentación xustificativa da contratación
2. Notifíqueselles esta sentenza ás partes e fágaselles saber que contra ela poderán interpoñer un recurso de apelación.
3. Cítese a parte demandada e entrégueselle unha copia da demanda e da documentación presentada.
4. Engádase este escrito aos autos correspondentes e comuníqueselles ás partes.

7.3 Redacción e estilo

2. Elixo entre A, B, e C o texto que está mellor redactado.

A)

Segundo os artigos 6, 7 e 750 da Lei 1/2000 de axuízamento civil (LAC), a parte solicitante reúne os requisitos de capacidade, representación e postulación para comparecer no xuízo.

B)

Examinada a anterior solicitude, estímase, á vista dos datos e documentos achegados, que a parte solicitante reúne os requisitos de capacidade, representación e postulación para comparecer no xuízo, segundo o que se indica e determina nos artigos 6, 7 e 750 da Lei 1/2000, de axuízamento civil (LAC).

C)

A parte solicitante reúne os requisitos para comparecer no xuízo.

A)

Que debo aceptar e acepto a acumulación de procedementos, ordenándose que o procedemento máis moderno XXX 155/12, se acumule ao procedemento máis antigo, en concreto XXX 138/12, tramitándose todos eles nun mesmo procedemento, poñéndose nun mesmo estado procesual e decidíndose nunha soa sentenza.

B)

Acepto a acumulación de procedementos e ordeno que o máis moderno (XXX 155/2012) se acumule ao máis antigo (XXX 138/2012). Tramitarei ambos nun mesmo procedemento e resolverei nunha soa sentenza.

C)

Acumúlanse os procedementos XXX 155/122 e XXX 138/12 e, por iso, só vai haber unha sentenza.

7.4 Léxico

1. Elixe a forma correcta ou máis recomendable entre as seguintes locucións.

1. no seu caso / en seu caso / se é o caso
2. según / por / en virtude de
3. en calidade de / en concepto de / como
4. en tempo en forma / en tempo e en forma que procedan / no tempo e na forma que procedan
5. coa maior brevidade / moi pronto / á maior brevidade
6. por menor / polo miúdo / ao por menor
7. aparte de / á parte de / a parte de
8. ao fin e ao cabo / á fin e ao cabo / a fin e o c

Módulo 8

8.2 Gramática

1. Fíxate nos réximes preposicionais destes enunciados e elixe a opción correcta.

1. A lei permite que o prazo para [recorrer / recorrer contra] a sentenza se compute desde o día seguinte ao da notificación do auto que recoñeza a omisión dun pronunciamento.
2. No caso de se desestimar a petición, as empresas poderán [recorrer a / recorrer] unha arbitraxe.
3. O acusado manifestou a intención de [apelar / apelar contra] a sentenza condenatoria de instancia sen requirir a designación doutro avogado.

4. Non ten sentido [apelar ao / apelar contra] o pronunciamento absolutorio de Helena Castro sobre este feito posto que a recorrente xa obtivera unha sentenza condenatoria da acusada.
5. [Informámola de que / Informámolle de que] conta cun prazo de 15 días hábiles para exercer perante o instrutor ou a instrutora o dereito de audiencia e formular alegacións.
6. [Infórmoo de que / Infórmoo que] o día 27.10.2011 ás 10.00 h terá lugar a poxa pública dos bens ou dereitos que se describen a seguir.
7. [Advírto de que / Advírtolle de que] as seguintes comunicacións se farán fixando unha copia da cédula no taboleiro de anuncios da oficina xudicial
8. [Advertímoslle que / Advertímolo que], unha vez transcorrido o prazo de ingreso establecido, será cobrado pola vía executiva.
9. A parte hipotecante [asegurou que / asegurou de que] a venda se atopaba nese momento libre de arrendamento.
10. A empresa debe [asegurarse que / asegurarse de que] o aboamento na conta corrente da persoa traballadora se produza na data habitual de pagamento.
11. [Requíroo que / Requíroo para que] presente a documentación indicada no escrito de demanda.
12. [Requírolle para que / Requírolle que] presente a documentación indicada no escrito de demanda.

8.3 Redacción e estilo

1. Escolle a opción correcta atendendo á linguaxe igualitaria.

1. O demandante... / A parte demandante
2. Comunícolles ás persoas interesadas... / Comunícolles aos interesados...

3. Susana Fiaño Rei, médica de profesión... / Susana Fiaño Rei, médico de profesión...
4. Unha asociación de pais... / Unha asociación de nais e pais...
5. O candidato debe presentar... / A persoa candidata debe presentar...
6. A secretaria xudicial, Xulia Viana... / O secretario xudicial, Xulia Viana...
7. A señorita Rosa Taboada Baamonde... / A señora Rosa Taboada Baamonde...
8. Designará unha avogada ou un avogado da quenda de oficio. / Designará un avogado da quenda de oficio
9. As persoas que participen neste proceso... / Os que participen neste proceso...
10. O xuíz, Margarida Sardiñeira Vilagarcía... / A xuíza, Margarida Sardiñeira Vilagarcía...

8.4 Léxico

1. Escribe a forma galega correspondente na columna da dereita.

primeiro de todo		al dorso	
daños y perjuicios		visto bueno	
turno a favor		a lo sumo	
so pretexto de		ello no obstante	
haber lugar		en modo alguno	

bastanteo de poderes		practicar dilixencias	
deducir unha demanda		ditar sentenza	
en legal forma		substanciar a demanda	
enaxenación de bens		trasladarlle á parte	
evacuar unha dilixencia		unir aos puntos	

Módulo 9

9.2 Gramática

1. Introduce as formas conxugadas do infinitivo sempre que sexa posible.
  1. Existen fundamentos dabondo para alegar o incumprimento contractual. [nós]
  2. De os demandar por eses feitos, poderían ser condenados a unha pena de varios meses de prisión. [ti]
  3. No caso de non asistir ao acto de conciliación, declararase que desisten da súa petición. [vostedes]
  4. Os representantes dos traballadores terán dereito a utilizar un máximo de 32 horas mensuais para actividades sindicais de toda índole. [eles]
  5. A Lei de ordenación da edificación establece un ano para lle reclamar ao construtor os defectos de execución. [vós]
  6. Emprazo as persoas interesadas para ser notificadas por comparecencia, ao non ser posible a súa notificación por correo postal. [elas]

7. Dentro dos tres días seguintes á citación, deberá indicar que persoas han ser citadas polo xulgado para declarar como partes ou testemuñas. [elas]

9.3 Redacción e estilo

1. Ordena os seguintes parágrafos respectando a progresión temática.

A)

1. Emprázoo –na debida forma legal– para que no prazo de tres días compareza na causa acompañado do/a avogado/a e do/a procurador/a que o defenda e represente respectivamente.
2. Unha vez emprazado, recibe as copias e os impresos mencionados.
3. Ademais entrégolle unha copia literal do devandito auto e do escrito de acusación.
4. E apercíboos de que, de non o facer así, lle serían designados pola quenda de oficio. En previsión deste último suposto, infórmoo do contido do artigo 121 da Lei de axuizamento criminal e do procedemento previsto na Lei 1/1996, do 10 de xaneiro, de asistencia xurídica gratuíta.
5. Entrégolle un xogo de impresos para estes efectos.

B)

1. Eu, secretaria xudicial, notificolle en persoa ao acusado (a través da súa lectura íntegra) o auto de apertura do xuízo oral ditado no procedemento [xxx].
2. Contra esta resolución cabe interpoñer un recurso de reposición no prazo de cinco días a partir do seguinte ao da súa notificación
3. Esta designación comunicaráselle para que no prazo de cinco días compareza neste tribunal e manifeste se acepta o car-

go ou ten algunha causa xustificada para non facelo.

4. Suspéndese a vista acordada neste xuízo.
5. Designo o perito Anxo Dorrego Pedrafito, proposto por todas as partes litigantes (artigo 339.4 da LAC).
6. Carme Louro Vidal solicitou a designación de perito, de acordo co disposto nos artigos 338 e 339 da Lei de axuizamento civil (LAC).
7. É pertinente contar co ditame pericial solicitado para acceder á realización da proba pericial sobre a autenticidade de documento privado.

9.4 Léxico

1. Elixe que recurso web é o recomendado para...

1. ...saber se unha palabra é un castelanismo ou está aceptada pola normativa: Bilega / VOLG / Tradgal
2. ...conseguir información bibliográfica sobre traballos de investigación en galego: Bilega / VOLG / Tradgal
3. ...facer unha consulta terminolóxica: Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia do Consello da Cultura Galega / Termigal / Tesouro Informatizado da Lingua Galega
4. ...consultar un corpus legislativo: Termigal / Corga / Cluvi
5. ...comprobar se un termo existía xa na prosa notarial medieval: Tesouro informatizado da lingua galega / Tesouro medieval informatizado da lingua galega / Lexitem - USC

Módulo 10

10.2 Gramática

1. Conxuga os infinitivos en futuro ou en pretérito de subjuntivo se é posible.

1. A cualificación das capacidades será automática nos casos en que así [ser] _____ recoñecidos pola Seguridade Social ou polo organismo equivalente.
2. Se o último día do prazo [ser] _____ inhábil, entenderase prorrogado ao primeiro día hábil seguinte e, se no mes de vencemento non [haber] _____ día equivalente ao inicial do cómputo, entenderase que o prazo expira o último do mes.
3. Podería solicitarse a adopción de medidas compensatorias cando se [xulgar] _____ necesarias.
4. A empresa cesionaria asumirá a obriga de constituír un seguro de responsabilidade civil coa finalidade de garantir a cobertura dos danos que se [poder] _____ ocasionar.
5. No acto da poxa, se non [existir] ningún licitador, o acreedor poderá expedir a adxudicación dos bens polo 30% do valor de taxación.
6. Consonte o artigo 33, o concello comprometeuse a reintegrar as cantidades percibidas, se as [haber] _____, xunto cos xuros de mora.

10.3 Redacción e estilo

1. Elixo entre A e B a opción máis precisa e concisa.

- A. Tratamos co procurador a cuestión do poder notarial.
B. Discutimos co procurador a necesidade de presentar un novo poder notarial.

- A. A actitude da procesada era inaceptable.
B. As formas adoptadas pola procesada non eran aceptables.

- A. É unha declaración incompleta.
B. É unha declaración como moi incompleta.

- A. Este informe medicolegal pode ter moitas lecturas.
B. Este informe medicolegal pode ter moitas interpretacións.

- A. O tema é que iso non nos interesa.
B. Iso non nos interesa.

- A. Gústame o curso de linguaxe pola súa practicidade.
B. Gústame o curso de linguaxe porque ten moitos contidos prácticos.

- A. O xuíz ten boa disposición para actualizar os modelos de documentos.
B. O xuíz non ten ningún problema para cambiar os modelos de documentos.

- A. A nova lei disporá medidas para reducir o paro.
B. A nova legalidade solucionará a problemática do paro.

- A. Segundo as valoracións que haxa na resolución, o seu ditame será bo ou malo para o delincuente.
B. Segundo os razoamentos xurídicos da sentenza, a súa decisión condenará ou absolverá o imputado.

- A. A xuíza efectuou a sentenza.
B. A xuíza pronunciou a sentenza.

10.4 Léxico

1. Resolve as cuestións terminolóxicas que se formulan a seguir.

1. Busca en *Un idioma preciso* a precisión «134. Agardando a vez para mandar: as “presidencias de quenda”» e indica a solución que se lle dá ao termo do castelán presidencia de turno.

presidencia rotatoria / presidencia rotativa / as dúas son válidas

2. Entra na *TerMOTECA* da Universidade de Vigo e busca «axuda de custo». A que prestacións se refire segundo o contexto de uso que alí podes ler?

ás prestacións en concepto de manutención / ás prestacións en concepto de hospedaxe / ás prestacións en concepto de manutención, hospedaxe e viaxes

3. Accede ao repertorio *Termos esenciais de dereito penal*. Deseguido indica, facendo a busca que consideres pertinente, cal é a proposta galega que se dá neste libro para a frase do castelán “tenencia ilícita de armas”:

tenza ilícita de armas / posesión ilícita de armas / tenza de armas de xeito ilícito

4. Accede ao *Glosario de termos xurídicos dubidosos castelán-galego* e busca a entrada do termo castelán “mojón” para elixir a opción correcta en galego:

marco / fito / as dúas son válida

5. Entra no *Diccionario galego de termos xurídicos* e consulta a entrada «devindicación». Nesa entrada indícase que, segundo o aspecto temporal do feito imponible, cabe diferenciar entre:

impostos instantáneos e impostos acumulables / impos-

tos periódicos e impostos instantáneos / impostos directos e impostos indirectos

☞ Ollo! Para a realización deste exercicio é preciso consultar os recursos web indicados.

Guía de recursos

CONSULTA BÁSICA

- Dicionario de galego
RAG
- Vocabulario
Vocabulario ortográfico da lingua galega (VOLG)
- Oralidade
Dicionario de pronuncia da lingua galega
- Ortografía e morfoloxía
Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego (NOMIG)
Resumo dos últimos cambios das NOMIG
- Documentación
Manual básico de documentación administrativa e xurídica

VOCABULARIO

Galanes Santos, I. et alii: *Compilación de terminoloxía xurídica castelán-galego*. Consello da Avogacía Galega, 2003

VV. AA.: *Dicionario galego das TIC: DIGATIC*. Colexio Oficial de Enxeñeiros de Telecomunicación de Galicia / Asociación de Enxeñeiros de Telecomunicación de Galicia, 2009

VV. AA.: *Dicionario galego de termos xurídicos*. Revista Xurídica Galega, 2011

Cabaleiro Carro, X.: *Dicionario ilustrado do comercio*. Federación Galega de Comercio, 2008

Gómez Méixome, A. et alii: *Dicionario visual da construción*. Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia, 2005

Ramos Insua, M.: *Glosario de termos xurídicos dubidosos (castelán-galego)*. Colexio de Avogados de Santiago de Compostela, 2008

Marzabal Expósito, F.: *Profesionaliza a túa lingua: Dereito*. Universidade da Coruña, 2009

Rodríguez Río, X. A. (coord.): *Termos esenciais de botánica (galego-español-ínglés)*. Universidade de Santiago de Compostela, 2004

Termos esenciais de contabilidade. Universidade de Santiago de Compostela, 2008

Giménez Fernández, E. L. e Lores Ínsua, X. F.: *Vocabulario de economía*. Universidade de Vigo, 2005

Rodríguez Río, X. A. (coord.): *Vocabulario de medicina (galego-español-ínglés-portugués)*. Universidade de Santiago de Compostela, 2008

Lahuerta Mouriño, F. et alii: *Vocabulario multilingüe de acuicultura*. Xunta de Galicia, 2002

Gómez Guinovart, X. e Torres Padín, A.: *Vocabulario xurídico-administrativo galego-castelán*. Universidade de Vigo, 2005

Ademais, podes consultar outras obras terminográficas na sección de terminoloxía do Servizo de Normalización Lingüística da USC.

LINGUAXE

Manual de estilo do DOG

Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, 2012. Manual de estilo publicado pola Xunta de Galicia co fin de ofrecerlles ás persoas responsables de redactar, corrixir e maquetar os textos normas concretas para aplicar ao DOG e a outras publicacións institucionais.

Curso de linguaxe administrativa

Secretaría Xeral de Política Lingüística, 2007. Manual editado pola Xunta de Galicia para os cursos presenciais de linguaxe administrativa. Posúe contidos teóricos, exercicios e comentarios de documentos administrativos.

Curso de actualización da lingua e linguaxe administrativa galegas

Escola Galega de Administración Pública, 2007. Manual editado para os cursos de actualización lingüística do persoal da Xunta de Galicia.

Criterios lingüísticos

Universidade de Santiago de Compostela, s.d. Material web que trata os seguintes contidos: a linguaxe administrativa, maiúsculas e minúsculas; abreviación; os formatos gráficos; a puntuación; o tratamento dos dous sexos; o tempo; o lugar; a cantidade; a redacción; o tratamento dos préstamos doutras linguas; o tratamento dos nomes propios doutras linguas.

Lingua galega. Criterios lingüísticos

Universidade de Vigo, 2003. Manual que ofrece os seguintes contidos: o uso das letras maiúsculas e minúsculas; o tratamento de préstamos doutras linguas; uso dos signos de puntuación; recomendacións para as marcas de xénero.

Criterios para o uso da lingua

Universidade da Coruña, 2005. Manual que ofrece os seguintes contidos: maiúsculas e minúsculas; os signos de puntuación; formas de tratamento; as abreviacións; proposta de emprego de nomes propios; o emprego de linguaxe non sexista; citacións e referencias bibliográficas

(Breve) Manual de estilo universitario

Universidade de Santiago de Compostela, s.d. Manual que recolle os seguintes contidos: os signos; deseño do documento; algunhas regras útiles para unha escritura fluída; bibliografía

Pautas para un correcto uso da linguaxe. Traballo xornalístico da Universidade de Vigo.

Universidade de Vigo, s.d. Manual que ofrece os seguintes contidos: as maiúsculas e minúsculas; uso das minúsculas; os signos de puntuación; erros e dúbidas máis frecuentes no uso da lingua galega; proposta de emprego correcto da toponimia e onomástica galega e foránea.

Libro de estilo do Concello de Santiago

Concello de Santiago de Compostela, 2007. Ofrece os seguintes contidos: acentuación; alteracións gráficas frecuentes; xénero e número: casos dúbidosos; os tratamentos protocolarios; uso de maiúsculas e minúsculas; recursos tipográficos diacríticos; abreviación; escrita dos números; expresión de tempo e espazo; a linguaxe non sexista; tradución dos nomes doutras linguas; os signos de puntuación; sintaxe; manual de documentos administrativos; regras xerais para redactar unha referencia bibliográfica; mudanzas normativas de interese; erros léxicos frecuentes; léxico xurídico e administrativo; locucións latinas; topónimos; falsos amigos.

APÉNDICES

Relación de formas incorrectas e desaconsellables máis habituais

Anexo en: *Sobre a calidade da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación de erros léxicos habituais coa súa forma correcta en galego e un exemplo de uso.

Locucións e frases feitas

Anexo en: *Sobre a calidade da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación de erros fraseolóxicos habituais coa súa forma correcta en galego.

Abreviaturas máis empregadas

Anexo en: *Criterios para uso da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación das abreviaturas máis habituais no uso.

Abreviaturas de tratamento

Anexo en: *Criterios para uso da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación das abreviaturas de tratamento máis frecuentes.

Relación de siglas e acrónimos máis frecuentes

Anexo en: *Criterios para uso da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación de siglas e acrónimos de uso frecuente.

Relación dos topónimos máis habituais de fóra do Estado español

Anexo en: *Criterios para uso da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación dos topónimos de fóra do Estado español en galego.

Relación dos topónimos máis habituais do Estado español

Anexo en: *Criterios para uso da nosa lingua*. Universidade da Coruña, 2007. Este material presenta unha relación dos topónimos de uso habitual do Estado español en galego.

Abreviaturas, siglas, símbolos e léxico

Anexo en: *Manual de estilo*. Universidade de Santiago de Compostela, s.d. Este material presenta unha relación de abreviaturas, siglas e símbolos, así como un pequeno glosario de erros léxicos frecuentes.

Erros léxicos frecuentes

Anexo en: *Libro de estilo do Concello de Santiago*. Concello de Santiago de Compostela, 2007. Este material presenta unha relación de erros léxicos frecuentes.

Léxico xurídico e administrativo

Anexo en: *Libro de estilo do Concello de Santiago*. Concello de Santiago de Compostela, 2007. Este material presenta unha relación de formas equivalentes entre o castelán e o galego administrativo.

Locucións latinas

Anexo en: *Libro de estilo do Concello de Santiago*. Concello de Santiago de Compostela, 2007. Este material presenta unha relación de locucións latinas e as solucións equivalentes no galego actual.

Topónimos

Anexo en: *Libro de estilo do Concello de Santiago*. Concello de Santiago de Compostela, 2007. Este material presenta unha relación de topónimos que recolle: comarcas de Galicia; concellos e xentilicios, comunidades e provincias españolas; estados membros da Unión Europea e outros estados próximos á UE.

Falsos amigos

Anexo en: *Libro de estilo do Concello de Santiago*. Concello de Santiago de Compostela, 2007. Este material presenta unha relación de dúbidas léxicas e semánticas frecuentes nos pares de linguas castelán-galego e inglés-galego.

LEXISLACIÓN

Lexislación na páxina da SXPL

Compilación de lexislación lingüística na páxina web da Secretaría Xeral de Política Lingüística. Ofrécese clasificada por ámbitos e recolle os artigos específicos sobre dereitos e obrigas dos usos lingüísticos.

As leis en galego

Proxecto do Colexio de Avogados de Santiago de Compostela no que se ofrecen os textos legais publicados en lingua galega. A lexislación aparece agrupada segundo o ámbito estatal ou autonómico e aparece clasificada por orde cronolóxica

Témoslle lei

Campaña emprendida pola Comisión de Normalización Lingüística da Facultade de Dereito e mais o Servizo de Normalización Lingüística da USC. Nunha das seccións do sitio web desta campaña ofrécese unha ampla compilación de textos legais de uso cotián.

VIDEOTECA

«Plurilingüismo»: capítulo 2 do programa *Ben Falado!* emitido pola TVG <http://www.youtube.com/watch?v=vTRPn5ZsjL4>

«Variedades e prestixio»: capítulo 32 do programa *Ben Falado!*

emitido pola TVG <http://www.youtube.com/watch?v=drOrh-5Tw2oI>

«O estándar é para o que é»: capítulo 89 do programa *Ben Falado!* emitido pola TVG <http://www.youtube.com/watch?v=Rh-Ki4O0xZzE>

«Como galeguizar un nome ou un apelido?»: capítulo 129 do programa *Ben Falado!* emitido pola TVG <http://www.youtube.com/watch?v=yTtQsOb8zMU>

«Os primeiros documentos en galego»: capítulo 242 do programa *Ben Falado!* emitido pola TVG http://www.youtube.com/watch?v=_U61yH1YkLM

«Tesouros da lingua galega (1)»: capítulo 382 do programa *Ben Falado!* emitido pola TVG <http://www.crtvg.es/tvg/a-carta/capitulo-382-de-ben-falado-tesouros-da-lingua-galega-1>

HEMEROTECA

Artigos de investigación:

Castellón Alcalá, Heraclia (1998): «Análisis normativo del lenguaje administrativo», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 30, páxs. 7-46

Castellón Alcalá, Heraclia (2000): «La reforma del lenguaje administrativo: la experiencia de los Estados Unidos de América», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 34, páxs. 23-43

Castellón Alcalá, Heraclia (2006): «Empleos actuales del lenguaje administrativo. Enfoques recientes de estudio», en *Revista de Llingua i Dret*, núm. 46, páxs. 181-203

Castellón Alcalá, Heraclia (2007): «Elementos comunicativos del lenguaje administrativo», en XXV Congreso Internacional de AESLA, Universidad de Murcia, 19-21 de abril

- Castellón Alcalá, Heraclia (2009): «Hacia la claridad en los textos administrativos», en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 52, páxs. 85-115
- Comet i Codina, Robert (1988): «La modernització de l'administració i el seu reflex en l'estil dels documents administratius», en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 11, páxs. 7-27
- Duarte i Montserrat, Carles (2009): «El llenguatge administratiu i jurídic: una renovació persistent», en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 51, páxs. 39-46
- Etxebarria Arostegui, Maitena (1997): «El lenguaje jurídico-administrativo: propuestas para su modernización y normalización», en *Revista Española de Lingüística*, núm. 27, 2, páxs. 341-380
- Hattila Heikki (2009): «Los cambios del lenguaje administrativo y jurídico en el mundo de hoy», en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 51, páxs. 17-37
- Nagore Lain, Francho (2009): «El proceso modernizador del lenguaje administrativo español: hitos en su historia externa», en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 52, páxs. 13-37
- Salvador Caja, Gregorio (1990): «Observaciones sobre el lenguaje de la Administración pública», en *Epos: Revista de Filología*, núm. 6, páxs. 115-128
- Administración», en *La Voz de Galicia*, 25.07.2006
- (2009): «En Galiza non existe conflito lingüístico», entrevista a Carlos Varela, fiscal xefe do TSXG, en *A Nosa Terra*, 11.07.2009
- Bosque, Ignacio (2006): «La RAE, las palabras y las personas», en *El País*, 05.12.2006
- Freixanes, Víctor F. (2006): «A lingua dos funcionarios», en *La Voz de Galicia*, 13.01.2006
- Lázaro Carreter, Fernando (2010): «Desde el proscenio», en *El País*, 23.06.2010
- Rubiales, Amparo (2006): «La RAE y el lenguaje», en *El País*, 28.11.2006

ARTIGOS DE PRENSA

- (1990): «A institucionalización do idioma e a implicación das administracións», en *La Voz de Galicia*, 10.06.2005
- (2006): «La “operativa”, los gerundios y el innecesario “del mismo”», en *La Voz de Galicia*, 25.07.2006
- (2006): «La RAE ayudará al Gobierno a pulir el lenguaje de la

Glosario

termos administrativos e xurídicos

ABREVIATURAS EMPREGADAS NO GLOSARIO

adx.	adxectivo
adv.	adverbio
conx.	conxunción
f.	feminino
fig.	figuradamente
i.	intransitivo
indef.	indefinido
lat.	latinismo
loc.	locución ou frase feita
m.	masculino
p.	pronominal
pl.	plural
prep.	preposición
pt.	participio
s.	substantivo
sing.	singular
t.	transitivo
v.	verbo

- abandono**
s.m. abandono
- abatar**
v.t. e *i.* abaratar, rebaixar
- abarcar**
v.t. abarcar, abranguer
- abastecedor -a**
adx. e *s.* abastecedor -a, fornecedor -a, subministrador -a
- abastecer**
v.t. e *p.* abastecer(se), fornecer(se)
- abastecimento**
s.m. abastecemento, fornecemento
- abertura**
s.f. abertura
- abintestato**
adv. ab intestato, sen testamento (*loc.*)
- abogacía**
s.f. avogacía
- abogado -a**
s. avogado -a
- abogar**
v.i. avogar
- abolição**
s.f. abolição
- abolir**
v.t. abolir, derrogar
- abonado -a**
adx. abonado -a, subscrito -a // aboado -a, pagado -a
- abonar**
v.t. aboar, acreditar // aboar, pagar. **Abonar en cuenta:** aboar na conta // **Abonarse (a unha publicación):** *v.t.* e *p.* subscríbirse
- abonaré**
s.f. obriga de pagamento ou resguardo de aboamento
- abono**
s.m. abono, abonamento, *f.* subscrición // aboamento, pagamento // fertilizante
- abrogación**
s.f. abrogación
- abrogar**
v.t. abrogar, abolir, revogar
- absolución**
s.f. absolución
- absolver**
v.t. absolver. **Absolver peticiónes:** contestar preguntas
- absorber**
v.t. absorber
- absorción**
s.f. absorción. **Absorción de empresas:** absorción de empresas
- abstención**
s.f. abstención
- abstenerse**
v.p. absterse
- abundamiento (a mayor)**
loc. por maior abastanza, por máis abastamento, ademais diso
- abusar**
v.i. abusar, atropelar
- abuso**
s.m. abuso, asoballamento. **Abuso de autoridade:** abuso de autoridade
- acabamiento**
s.m. acabamento
- acabar**
v.t. acabar, rematar, finalizar
- acaparamiento**
s.m. acaparamento
- acaparar**
v.t. acaparar, recadar
- acarrear**
v.t. causar, comportar, ocasionar, provocar
- acaso (por si)**
loc. por se acaso
- acatamiento**
s.m. acatamento
- acatar**
v.t. acatar
- acceder**
v.i. acceder
- accesible**
adx. accesible
- accesión**
s.f. accesión
- acceso**
s.m. acceso, camiño, paso
- accesorio -a**
adx. accesorio -a // *s.m.* accesorio
- accidente**
s.m. accidente
- accionar**
v.t. accionar, facer funcionar (un mecanismo) // actuar (proceder xudicialmente)
- accionariado**
s.m. conxunto de accionistas
- acción**
s.f. acción. **Acción al portador:** acción ao portador. **Acción penal:** acción penal
- acensar**
v.t. impor censo
- acensuado -a**
adx. acensuado -a
- acensuador -a**
adx. e *s.* censualista
- acensuar**
v.t. impor censo
- acepción**
s.f. acepción
- aceptación**
s.f. aceptación
- acepto**
s.m. aceptación bancaria (*f.*)
- acervo**
s.m. acervo
- aclaración**
s.f. aclaración // *s.m.* esclarecemento
- aclarar**
v.t. aclarar, esclarecer
- aclaratorio -a**
adx. aclaratorio -a
- acogerse**
v.t. e *p.* acoller(se)
- acogida**
s.f. acollida
- acometer**
v.t. acometer, arremeter
- acompañar**
v. acompañar // achegar ou xuntar
- acontecimiento**
s.m. acontecemento
- acordar**
v.t. acordar, decidir // *p.* acordar(se), lembrar(se), recordar(-se)
- acorde**
adx. acorde, concorde, de acorde
- acoso**
s.m. acoso
- acotación**
s.f. acotación, nota marxinal, anotación
- acotar**
v.t. coutar, acoutar
- acrecencia**
s.f. acrecentamento (*m.*)
- acrecentamiento**
s.m. acrecentamento
- acrecer**
v.i. acrecentar, aumentar. **Derecho de acrecer:** dereito de acrecentar
- acrecimiento**
s.m. acrecentamento
- acreditación**
s.f. acreditación
- acreditar**
v.t. e *p.* acreditar(se)
- acreedor -a**
s. acreedor -a. **Concurso de**
- acreedores:** concurso de acreedores
- acta**
s.f. acta. **Lectura del acta:** lectura da acta. **Levantar acta:** redactar a acta. **Extender acta:** redactar a acta
- activo -a**
adx. activo -a // *s.m.* activo. **Activo financeiro:** activo financeiro
- acto**
s.m. acto. **Acto seguido:** a seguir, logo. **En el acto:** no instante, no momento, deseguida. **Acto seguido:** inmediatamente, a continuación. **Acto procesal:** acto procesual
- actor -a**
s. actor -triz (de teatro) // *s.* e *adx.* demandante. **Actor civil:** demandante civil. **Parte actora:** parte demandante
- actuado (de lo)**
loc. do que está feito, das actuacións
- actuante**
adx. e *s.* actuante
- actuar**
v.t. actuar
- actuario -a**
s. actuario -a
- acuerdo**
s.m. acordo, pacto *f.* avinza. **De acuerdo con:** de acordo con, consonte con. **De común acuerdo:** de común acordo
- acumulación**
s.f. acumulación
- acusación**
s.f. acusación, inculpación
- acusado -a**
adx. e *s.* acusado -a

acusador -a*adx.* e s. acusador -a**acusar***v.t.* acusar, culpar. **Acusar recibo:** acusar a recepción, notificar, avisar. **Acuse de recibo:** xustificante de recepción, aviso de recibimento. **Aviso de recibo:** notificación de recepción**adelantado (por)***loc.* por adiantado**adelantar***v.p.* adiantar(se) // *v.t.* adiantar, avanzar, avanzar, progresar**adelante (en)***loc.* en diante, de agora en diante, a partir de agora**adelanto***s.m.* adianto, avance, anticipo**además***adv.* ademais, para máis**adeudar***v.t.* deber // **Adeudar en cuenta:** cargar na conta**adeudo***s.m.* débeda (*f.*) // cargo, débito (nunha conta) // dereitos de alfándega (*s.pl.*)**adherir***v.t.* e *p.* adherir(se)**adhesión***s.f.* adhesión**adiar***v.* adiar, aprazar**adicción***s.f.* adición (ao consumo de substancias)**adicional***adx.* adicional**adir***v.t.* adir, aceptar o herdo**adjudicación***s.f.* adxudicación**adjudicar***v.t.* adxudicar, conceder, outorgar**adjudicatario -a***adx.* e s. adxudicatario -a**adxunción***s.f.* adxunción**adxuntar***v.t.* achegar ou xuntar, engadir. **Adxuntar documentos:** achegar documentos, xuntar documentos, presentar documentos. **Adxunto remito:** remito xunto con, achego (documentos)**adxunto***adx.* adxunto. **Adxunto (le) remito:** remítolle xunto con este escrito**adxmisión***s.f.* adxmisión. **Reservado el derecho de adxmisión:** resérvase o dereito de adxmisión**adxmitir***v.t.* adxmitir, aceptar. **Adxmitir a trámite:** adxmitir a trámite**adxmonición***s.f.* adxmonición, amoestación**adxopción***s.f.* adxopción**adxoptando -a***adx.* e s. adxoptando -a**adxquirible***adx.* adxquirible**adxquiridor -a***adx.* e s. adxquiridor -a**adxquiriente**ou **adxquirente:**
adx. e s. adxquirente**adxquisición***s.f.* adxquisición**adxquisitivo -a***adx.* adxquisitivo -a**adxscribir***v.t.* e *p.* adxscribir(se)**adxscripción***s.f.* adxscripción**adxuana***s.f.* aduana, alfándega**adxuanero -a***adx.* e s. aduaneiro -a, alfandegueiro -a**adxducir***v.t.* aducir, alegar. **Adxducir demanda:** contestar, presentar a demanda**adxdulteración***s.f.* adxdulteración**adxverso -a***adx.* adverso -a**adxvertencia***s.f.* adxvertencia, *m.* aviso**adxvertir***v.t.* adxvertir, avisar**adxfectación***s.f.* adxfectación**adxfectar***v.t.* adxfectar**adxfecto -a***adx.* adxfecto -a. **Adxfecto de invalidez:** adxfecto de discapacidade**adxfidávit***s.m.* adxfidávit**adxfianzador -a***adx.* e s. adxfianzador -a, fiador -a**adxfianzamiento***s.m.* adxfianzamento**adxfianzar***v.t.* e *p.* adxfianzar(se), avalar, afiuzar**adxfilación***s.f.* adxfilación**adxiliar***v.t.* e *p.* adxiliar(se), porfillar**adxfrontar***v.t.* adxfrontar, enfrontar**adxgilizar***v.t.* axilizar**axio***s.m.* axio**axiotaxe***s.m.* axiotaxe (*f.*)**axiotista***s.m.* axiotista**axgotar***v.t.* e *p.* esgotar(se). **Agotar la vía administrativa:** esgotar a vía administrativa**axgradecimiento***s.m.* axgradecemento**axgravante***adx.* e *s.f.* axgravante**axgravar***v.t.* e *p.* axgravar(se)**axgravio***s.m.* axgravio, *f.* aldraxe, ofensa**axgregación***s.f.* axgregación**axgregado -a***adx.* e s. axgregado -a, engadido -a**axgregar***v.t.* e *p.* axgregar, engadir**axhijado -a***pt.* e *adx.* porfillado -a (fillo -a adoptado -a) // *afillado* -a (dun padriño ou madriña)**axhora***adv.* agora. **De axhora en adelante:** de agora en (a)diante, a partir de agora**axjono -a***adx.* e s. alleo -a // *s.m.* alleo**axjustar***v.t.*, *i.* e *p.* axustar(se), axeitarse, cinxirse). **Axjustar un precio:** axustar, concertar un prezo. **Axjustar un xornaleiro:** contratar un xornaleiro**axjuste***s.m.* axuste**axlarde***s.m.* alarde, *f.* ostentación // *lis-*ta ou relación de asuntos pen-
dentes (*f.*)**albacea***s.m.* testamenteiro**albarán***s.m.* albará**alcanzar***v.t.* alcanzar, acadar, atinguir, atinxir**allegación***s.f.* alegación**allegar***v.t.* alegar, aducir**allegato***s.f.* alegación**allevosamente**

allevosamente, con allevosía

allevoso -a*adx.* allevoso -a**allevosía***s.f.* allevosía**alguacil***s.m.* alguacil**alícuota***adx.* alícuota**alienable***adx.* alienable, alleable**alienación***s.f.* alienación, *m.* alleamento // alienación, loucura**alienar***v.t.* alienar, allear**alijo***s.m.* alixo, cargamento de contrabando**alíneación***s.f.* alíneación**allanamiento***s.m.* aplanamento // achantamento, *f.* conformidade. **Allanamiento de morada:** violación de morada, invasión de domicilio. **Allanamiento a la demanda:** achantamento ante a demanda, achantamento coa demanda, conformidade coa demanda, asentimento á demanda**allanar***v.t.* achaiar, achandar // *vi.* achantar. **Allanar un do-**

micilio: violar un domicilio.
Allanarse a la demanda: achantar ante a demanda, achantar coa demanda, conformarse coa demanda, avirse á demanda
almacenaje
s.f. almacenaxe
almacenamiento
s.m. almacenamento
alquilar
v.t. alugar, arrendar
alquiler
s.m. alugueiro, arrendamento, alugamento (acción de alugar) // alugamento, alugueiro, *f.* renda (prezo que se paga)
alta
s.f. ingreso, inscrición (nun corpo). **Causar alta:** ingresar (nun corpo) // alta (dunha enfermidade). **Dar el alta:** dar a alta. **Darse de alta:** inscribirse
alterar
v.t. e p. alterar(se)
aludir
v.t. e i. aludir
alusión
s.f. alusión
alza
s.f. alza, suba
alzada
*s.f.*alzada, apelación
alzado -a
adx. e s. alzado -a. **A prezo alzado:** a prezo axustado. **A tanto alzado:** a prezo concertado, prezo global, a prezo fixado, a prezo acordado
alzamiento
s.m. alzamento, sublevación (*f.*). **Alzamiento de bienes:** ocultación de bens
ámbito
s.m. ámbito

amigable
adx. amigable. **Amigable compoñedor:** amigable compoñedor
amillaramiento
s.m. catastro, empadroamento
amojonamiento
s.m. demarcación (*f.*), amolloamento (*m.*), derrega (*f.*), estrema (*f.*), marcaxe (*f.*)
amojonar
v.t. amolloar, poñer os marcos, estremar, marxear, derregar
amonestación:
s.f. amoestación, advertencia // *s.pl.* proclamas, monicións. **Correr las amonestaciones:** botar as proclamas ou as monicións
amonestar
v.t. amoestar // botar as proclamas, as monicións
amortización
s.f. amortización
amparar
v.t. e p. amparar(se), protexer(se)
amparo
s.m. amparo. **Al amparo de:** ao amparo de, ao abeiro de, amparándose en
anales
s.m.pl. anais
anexar
v.t. anexar
anexo -a
adx. anexo -a // *s.m.* anexo
anotación
s.f. anotación. **Anotación preventiva:** anotación preventiva, anotación provisional
ante
prep. ante, diante de / perante, en presenza de. **Comparecer ante:** comparecer perante.

Ante mí: ante min, perante min, diante miña. **Ante todo:** ante todo, antes de nada, en primeiro lugar, primeiro de nada
antecedentes
s.m.pl. antecedentes
antecesor -a
s. antecesor -a
antedata
s.f. antedata
antefirma
s.f. antefirma
antejuicio
s.m. antexuízo
antelación
s.f. antelación
antemano, de
loc. de antemán, por adiantado
antepériodo
s.m. antepériodo
anteproyecto
s.m. anteproxecto
antes
adv. antes. **Cuanto antes mejor:** canto antes mellor, o máis axiña posible, coa maior brevidade. **Lo antes posible:** o antes posible, coa maior brevidade
anticipación
s.f. anticipación
anticipar
v.t. e p. anticipar(se), adiantar(se)
anticresis
s.f. anticrese
antigüedad
s.f. antigüidade
antijuridicidad
s.f. antixuricidade
antijurídico -a
adx. antixurídico -a
anualidad
s.f. anualidade

anulabilidad
s.f. anulabilidade
anulación
s.f. anulación
anular
v.t. anular
anunciante
adx. e s. anunciante
anuncio
s.m. anuncio
análisis
s.m. análise (*f.*)
añadir
v.t. engadir
apalabrar
v.t. e p. apalabrar(se)
aparcería
s.f. parzaría, parcería
apariencia
s.f. aparencia
apartado -a
s.m. apartado, *f.* alínea (división de textos) // *adx.* apartado -a, afastado -a, arredado -a, distante
apartamento
s.m. apartamento, afastamento, arredamento
apelación
s.f. apelación
apelado -a
adx. e s. apelado -a
apelante
adx. e s. apelante
apelar
v.i. apelar, recorrer
apelidar
v.t. e p. apelidar(se)
apelido
s.m. apelido
apenas
adv. apenas // case non, escasamente // *conx.* apenas, así que (inmediatamente)

apeo
s.m. apeo, derrega (*f.*), estrema (*f.*)
apercibimiento
s.m. apercibimento
apercibir
v.t. e p. apercibir(se)
apertura
s.f. apertura
aplazamiento
s.m. aprazamento, adiamento
aplazar
v.t. aprazar, adiar, atrasar, pospoñer
aplicación
s.f. aplicación. **Ser de aplicación:** ser aplicable. **En aplicación de:** en aplicación de
apoderado -a
adx. e s. apoderado -a
apoderamiento
s.m. apoderamento, poder
apoderar
v.t. e p. apoderar(se)
ápoca
s.f. ápoca (carta de pagamento ou recibo)
aportación
s.f. contribución, achega, *m.* contributo
aportar
v.t. xuntar, achegar, proporcionar // contribuir, subministrar, fornecer, dar
aporte
s.f. achega, contribución, *m.* contributo
apoyar
v.t. apoiar
apoyo
s.m. apoio, fundamento, *f.* base
apreciar
v.t. apreciar
aprecio
s.m. aprecio

apremiar

v.t. constrinxir, urxir, compe-
ter, apremar, apurar

apremio

s.m. constrinximento, *f.* prema,
présa, *m.* apuro. **Por vía de
apremio:** por vía de cons-
trinximento, por vía executiva

apresurarse

v.p. apresurarse

aprobación

s.f. aprobación

aprobatorio -a

adx. aprobatorio -a

apropiación

s.f. apropiación

apropiar

v.t. e p. apropiar(se)

aprovechamiento

s.m. aproveitamento

aprovechar

v.t., i. e p. aproveitar(se) // *v.i.*
ser provechoso, resultar de
proveito

apátrida

s. apátrida

apéndice

s.m. apéndice

arancel

s.m. arancel

arancelario -a

adx. arancelario -a

aras (en, a)

loc. de cara a, a prol de, para

arbitraje

s.m. arbitraje (*f.*)

arbitrio

s.m. arbitrio

archivar

v.t. arquivar

archivo

s.m. arquivo

argumentar

v.t. argumentar

armonizar

v.t. e i. harmonizar

arqueo

s.m. arqueo

arraigo

s.m. arraigamento, enraiza-
mento

arras

s.f. pl. arras

arreglo

s.m. arranxo, amaño. **Con**

arreglo a: conforme a, de
acordo con, de conformidade
con, consonte con, segundo
// convenio, pacto, *f.* avinza,
compromiso. **Llegar a un
arreglo:** chegar a un acor-
do. **Arreglo de los precios:**
axuste dos prezos. **Con arre-
glo a derecho:** conforme a
dereito. **Con arreglo a su
leal saber y entender:** con-
forme ao seu saber e entender

arrendador -a

adx. e s. arrendador -a

arrendamiento

s.m. arrendamento, arrendo

arrendar

v.t. arrendar, alugar

arrendatario -a

adx. e s. arrendatario -a

arrendaticio -a

adx. arrendaticio -a

arrepentirse

v.p. arrepentirse

arrestar

v.t. arrestar

arresto

s.m. arresto // afouteza (*f.*), au-
dadia (*f.*)

arrogación

s.f. arrogación

arrogar

v.t. arrogar, porfillar, adoptar //
v.p. arrogarse, atribuírse

articular

v.t. articular

artículo

s. artigo

asalariado -a

adx. e s. asalariado -a

asalarar

v.t. asalarar

asamblea

s.f. asemblea

asegurador -a

adx. e s. asegurador -a

aseguramiento

s.f. aseguranza

asentamiento

s.m. asentamento

asentar

v.t. e i. asentar, inscribir,
rexistrar

asentimiento

s.m. asentimento, asenso.

Asentimiento a la deman-

da: conformidade coa deman-
da, asentimento coa demanda

asesoramiento

s.m. asesoramento

asesorar

v.t. e p. asesorar(se)

asesoría

s.f. asesoría

asiento

s.m. asento, asentamento, *f.*
anotación. **Asientosregistral:**
anotación no rexistro

asignación

s.f. asignación

asignar

v.t. asignar, sinalar

asistente

adx. e s. asistente

asistir

v.t. e i. asistir. **Asistir a la
razón:** ter a razón, posuír a
razón

asociado -a

adx. e s. asociado -a

asumir

v.t. asumir

asunción

s.f. asunción

asunto

s.m. asunto. **Asunto pen-
diente:** asunto en suspenso,
asunto pendente de tramita-
ción ou de resolución

atención

s.f. atención. **En atención a:**
en atención a, por

atener

v.t. e p. ater(se)

atenuante

adx. e s.f. atenuante

atesoramiento

atesouramento

atesorar

v.t. atesourar

atestación

s.f. atestación

atestado

s.m. atestado. **Levantar un
atestado:** elaborar un ates-
tado

atestar

v.t. atestar, testificar, testemu-
ñar // atestar, ateigar, acugular,
atacar

atestiguar

v.t. testemuñar, testificar

atrasar

v.i. e p. atrasar(se)

atraso

s.m. atraso // *pl.* atrasos

atribución

s.f. atribución

atribuir

v.t. atribuír

audiencia

s.f. audiencia

auditor -a

s. auditor -a

auditoría

s.f. auditoría

aumentar

v.t. e i. aumentar

ausente

adx. e s. ausente

autenticar

v.t. autenticar

autenticidad

s.f. autenticidade

auto

s.m. auto. **Día de autos:** día
dos feitos. **Constar en au-
tos:** constar nos autos, figurar
nos autos. **A los autos de su
razón:** aos autos da súa clase,
aos autos correspondentes

autocontrato

s.m. autocontrato

autofinanciación

s.f. autofinanciamento (*m.*)

autoliquidación

s.f. autoliquidación

autor -a

s. autor -a

autoridad

s.f. autoridade

autorización

s.f. autorización

autoría

s.f. autoría

aval

s.m. aval

avalador -a

adx. e s. avalador -a

avalár

v.t. avalar

avalista*s.* avalista**avaluación***s.f.* valoración**avaluar**

valorar, determinar, avaliar

avalúo*s.m.* avaliación (*f.*), valoración (*f.*). **Avalúo de bienes:** valoración de bens, taxación de bens**avercindamiento***s.m.* averciñamento**avercindar***v.t. e p.* averciñar(*se*)**avenencia***s.f.* avinza, *m.* acordo, pacto, arranxo**avenir***v.t. e p.* avir(*se*), conformar(*se*), ater(*se*) // *v.i.* achantar**averiguación***s.f.* indagación, descubrimento (*m.*), pescuda**averiguar***v.t.* indagar, inquirir // descubrir**avería***s.f.* avaría**avisador -a***adx. e s.* avisador -a**avisar***v.* avisar**aviso***s.m.* aviso. **Aviso precautorio:** aviso preventivo, aviso precautorio**avocación***s.f.* avocación**avocar***v.t.* avocar**avulsión***s.f.* avulsión, extirpación**ayuntamiento***s.m.* concello, municipio //axuntamento, *f.* unión**baja***s.f.* baixa, diminución, perda // baixa, *m.* cesamento. **Dar de baja:** dar a baixa. **Darse de baja:** borrarse, excluírse, deixar de pertencer, retirarse **Jugar a la baja:** xogar á baixa**bajar***v.t., i. e p.* baixar(*se*)**bajo***adv. e prep.* baixo // *adx.* baixo**balance***s.m.* balance**bancario -a***adx.* bancario -a**bancarrota***s.f.* bancarrota, creba**bando***s.m.* bando, edicto // bando, *f.* facción**baremo***s.m.* baremo**base***s.f.* base. **En base a:** baseándose en, tendo en conta, de acordo con, consonte con, segundo, con base en, baseándose en. **A base de:** a base de**bastante***adx.* bastante, abondo -a, suficiente // *adv.* dabondo, bastante. **Poder bastante:** poder cumprido, poder suficiente**bastantear***v.t. e i.* verificar a suficiencia (dun documento), validar**bastanteo***s.m.* verificación da suficiencia (*loc.*). **Bastanteo de poderes:** verificación de poderes. **Bastanteo de documentos:** verificación de documentos**beneficio***s.m.* beneficio, proveito. **A be-**neficio **de:** en beneficio de**beneficioso -a***adx.* beneficioso -a, proveitoso -a**benéfico -a***adx.* benéfico -a**bianual***adx.* bianual**bien***adx. e s.m.* ben. **Bienes muebles o inmuebles:** bens móbiles ou inmobles. **Bienes gananciales:** bens gananciais. **Bienes comunales:** bens comunais. **Bienes dominicales:** bens dominicais. **Bienes fungibles:** bens funxibles. **Bienes raíces:** bens inmobles. **Bienes demanales:** bens demanais, bens de dominio público, bens mostrencos. **Bienes de dominio público:** bens de dominio público. **Bien mostrenco:** ben mostrenco, ben xacente. **Bienes parafernales:** bens parafernais**bienal***adv. e s.f.* bienal**bilateral***adx.* bilateral**bimensual***adx.* bimensual**bimestral***adx.* bimestral**bisiesto***adx.* bisesto**boda***s.f.* voda, *m.* casamento. **Bodas de prata:** vodas de prata. **Bodas de oro:** vodas de ouro**bonificación***s.f.* bonificación**bonificar***v.t.* bonificar**bono***s.m.* bono**borrador***s.m.* borrador**borrar***v.t. e p.* borrar(*se*)**brevedad***s.f.* brevidade. **A la mayor brevedad posible:** o máis axiña posible, canto antes, coa maior brevidade, no prazo máis breve posible**brocárdico***s.m.* brocárdico, axioma legal**bruto -a***s.* bruto // *adx.* bruto -a**bufete***s.m.* escritorio (moble para escribir) // despacho (de avogacía) / clientela (*f.*) (dun despacho)**bursátil***adx.* bolsista**búsqueda***s.f.* busca. **Búsqueda y captura:** busca e captura**caber***v.i.* caber. **Caber recurso:** caber recurso**cabildo***s.m.* cabido**caducar***v.t. e i.* caducar, prescribir**caducidad***s.f.* caducidade**calidad***s.f.* calidade. **A calidad de:** coa condición de. **En calidad de:** en calidade de, como**calificación***s.f.* cualificación. **Calificación registral:** cualificación de rexistro**calificar***v.* cualificar**callejero***adx.* da rúa, na rúa. **Fiesta callejera:** festa na rúa // *s.f.* guía de rúas**cámara***s.f.* cámara**cambiar***v.t. e p.* cambiar(*se*), trocar**cambista***s.* cambiador -a**cancelación***s.f.* cancelación**cancelar***v.t.* cancelar**canje***s.m.* troco, intercambio, *f.* permuta**canjear***v.t.* trocar, intercambiar, permutar**canon***s.m.* canon**cantidad***s.f.* cantidade**capacidad***s.f.* capacidade**capacitación***s.f.* capacitación, cualificación, formación. **Escuela de capacitación agraria:** escola de formación agraria**capacitar***v.t.* capacitar, habilitar**capaz***adx.* capaz**capital***s.f.* capital, cidade, urbe // *s.m.* capital, cadal, herdo // *adx.* capital, crucial, fundamental**capitalismo***s.m.* capitalismo**capítulo***s.m.* capítulo**carear***v.t.* acarear

carecer*v.i.* carecer**carencia***s.f.* carencia**careo***s.m.* acareo**carga***s.f.* carga. **Cargas y gravámenes:** cargas e gravames. **Carga de la prueba:** carga da proba**cargo***s.m.* cargo. **A cargo de:** a cargo de, por conta de. **A mi cargo:** ao meu cargo. **Con cargo a:** con cargo a**carta***s.f.* carta. **Carta de pago:** carta de pagamento. **Carta orden:** carta orde. **Carta Puebla:** carta de poboamento**cartera***s.f.* carteira. **Cartera de pedimentos:** carteira de pedimentos**casación***s.f.* casación**casamiento***s.m.* casamento**casar***v.i. e t.* casar (*v.i. e t.*), contraer matrimonio, esposar // *v.t.* casar, anular (unha sentenza)**casicontrato***s.m.* cuasicontrato**casidelicto***s.m.* cuasidelito**casidomicilio***s.m.* cuasidomicilio**caso***s.m.* caso. **En su caso:** se é o caso, cando corresponda, se procede, de ser o caso, chegado o caso, cando cumpra, cando corresponda. **En el caso de autos:** no caso que

nos ocupa

castigo*s.m.* castigo**casual***adx.* casual**casualidad***s.f.* casualidade**catastral***adx.* catastral**catastrar***v.* catastrar**catastro***s.m.* catastro**categoría***s.f.* categoría**cauce***s.f.* vía, canle, *m.* conduto. **Por sus cauces:** polo seu camiño, polas súas vías. **Cauce reglamentario:** vía regulamentaria**caucionar***v.t.* caucionar**caución***s.f.* caución**caudal***s.m.* caudal // capital, fondos, bens. **Caudal público:** fondos públicos. **Caudal hereditario:** bens hereditarios**causa***s.f.* causa. **A causa de:** por causa de. **Causa mayor:** por forza**causahabiente***adx. e s.* habente-causa, sucesor, causante**causalidad***s.f.* causalidade**causante***adx. e s.* causante**causar***v.t.* causar. **Causar baja:** causar baixa, deixar vacante**causídico -a***adx. e s.* causídico -a**cautela***s.f.* cautela. **Cautela y caución:** cautela e caución**cautelar***adx.* preventivo -a, precautorio -a, cautelar. **Medidas cautelares:** medidas preventivas, medidas cautelares, medidas precautorias**cedente***adx. e s.* cedente**celebrar***v.t.* celebrar. **Celebrar un contrato:** asinar un contrato. **Celebrar una reunión:** ter lugar, realizar, organizar unha reunión**cédula***s.f.* cédula**censal***adx.* censual // *s.m.* censo**censar***v.t.* censar**censatario -a***adx. e s.* censatario**censo***s.m.* censo**ensor -a***s.* censor -a**censual***adx.* censual**censualista***s.* censalista**censurar***v.t.* censurar**cerciorarse**

asegurarse

cerrar*v.t. e p.* pechar, fechar**certificación***s.f.* certificación**certificado***s.m.* certificado**certificar***v.t.* certificar**cesación***s.f.* cesación, *m.* cesamento**cesante***adx. e s.* cesante**cesar***v.t.* destituír, separar, cesar (*v.i.*), depoñer. **Cesar a alguen:** destituír alguén do seu posto**cese***s.m.* cesamento**cesionario -a***s.* cesionario -a**cesión***s.f.* cesión**cheque***s.m.* cheque**chequeo***s.m.* exame, recoñecemento**ciencia***s.f.* ciencia. **A ciencia cierta:** con certeza, de certo, sen dúbida**cierre***s.m.* peche, cerramento**circunscripción***s.f.* circunscrición**cita***s.f.* cita**citación***s.f.* citación **citar***v.t.* citar. **Citar a comparecencia:** citar a comparecencia, citar para comparecencia. **Citar a remate:** citar de remate **citatorio -a***adx.* citatorio -a **civilista***s.* civilista **clase***s.f.* clase. **De igual clase:** do mesmo tipo**cláusula***s.f.* cláusula**coacción***s.f.* coacción**coadyuvante***adx.* coadxuvante**coautor -a***s.* coautor -a**cobertura***s.f.* cobertura**cobranza***s.f.* cobranza**cobrar***v.t.* cobrar**cobro***s.m.* cobramento. **Poner al cobro:** poñer (ou pór) para cobrar**codicilar***adx.* codicilar**codicilo***s.m.* codicilo**codificar***v.t.* codificar**código***s.m.* código**coercibilidad***adx.* coercibilidade**coercitividad***adx.* coercitividade**coercitivo -a***adx.* coercitivo -a**coerción***s.f.* coerción**cofiador -a***s.* cofiador -a**cognición***s.f.* cognición**cohabitación***s.f.* cohabitación**cohecho***s.m.* suborno**coheredero -a***s.* coherdeiro -a

- colacionar**
v.t. colacionar
- colación**
s.f. colación
- colateral**
adx. colateral
- colectividad**
s.f. colectividade
- colectivo -a**
adx. colectivo -a // *s.m.* colectivo
- colegiado**
s. e adx. colexiado -a
- colegio**
s.m. colexio
- colindante**
adx. lindeiro -a, contiguo -a, confinante, limítrofe, estremeiro -a (predios, campos)
- colindar**
v.i. estremar, entestar, estre-mar, lindar
- colisionar**
v.i. colidir, chocar, bater
- colisión**
s.f. colisión
- colitigante**
s. colitigante
- colonato**
s.m. colonato
- coludir**
v.i. coludir
- colusión**
s.f. colusión
- comandita**
s.m. comandita
- comanditar**
v.t. comanditar
- comanditario -a**
adx. comanditario -a
- cometer**
v.t. cometer
- cometido**
s.m. comisión (*f*), encargo //
- traballo, obriga (*f*)
- comisar**
v.t. comisar
- comisario -a**
s. comisario -a
- comisaría**
s.f. comisaría
- comisionista**
s. comisionista
- comiso**
s.m. comiso, *f.* confiscación
- comisorio -a**
adx. comisorio -a
- comitente**
adx. e s. comitente
- comodante**
s. comodante
- comodatario -a**
s. comodatario -a
- comodato**
s.m. comodato
- comparecencia**
s.f. comparecencia
- comparecer**
v.i. comparecer. **Comparezco y digo:** comparezo e digo
- compareciente**
adx. e s. comparecente
- compeler**
v.t. compeler
- competer**
v. competer, corresponder
- competir**
v.i. competir, rivalizar
- compilación**
s.f. compilación
- complicidad**
s.f. complicidade
- componedor -a**
s.m. compoñedor -a, compositor -a. **Amigable componedor:** compoñedor amigable
- componer**
v.t. e p. compoñer, compor
- compraventa**
s.f. compravenda
- comprobar**
v.t. comprobar, verificar, conformar
- compromisario -a**
adx. compromisario -a
- compulsa**
s.f. compulsa
- compulsación**
s.f. compulsa
- compulsar**
v.t. compulsar
- compulsión**
s.f. compulsión
- compulsorio -a**
adx. e s. compulsorio -a. **Mandato compulsorio:** mandato compulsorio
- cómputo**
s.m. cómputo, cálculo, *f.* conta
- comunal**
adx. comunal. **Bienes comunales:** bens comunais
- comunero -a**
s. e adx. comuneiro -a
- comunicar**
v.t., i. e p. comunicar(se)
- comunidad**
s.f. comunidade
- conceder**
v. conceder, outorgar, dar
- concejal -a**
s. concelleiro -a
- concernir**
v.i. concernir, atinxir, afectar
- concertación**
s.f. concertación
- concertar**
v.t. e i. concertar, acordar, concir, concordar, pactar
- concesión**
s.f. concesión, licenza, *m.* permiso
- concierto**
s.m. concerto
- conciliación**
s.f. conciliación, *avizna, m.* acordo
- concluir**
v.t. concluír, rematar, terminar
- conclusión**
s.f. conclusión, fin, *m.* remate, termo
- concluso -a**
adx. concluso -a
- conculcar**
v.t. conculcar, infrinxir, conculcar, desprezar
- concurrencia**
s.f. concurrencia, concurso (*m.*). **Concurrencia de créditos:** concurrencia de créditos
- concurrir**
v.i. concurrer, asistir
- concurtido -a**
adx. e s. falido -a, concursado -a
- concurtar**
v.i. concursar
- concurso**
s.m. concurso. **Concurso de acreedores:** concurso de acreedores. **Concurso-oposición:** concurso oposición. **Concurso-subasta:** concurso-poxa
- concusión**
s.f. concusión
- condena**
s.f. condena. **Condena en costas:** condena en custas
- condenar**
v.t. e p. condenar(se)
- condenatorio -a**
adx. condenatorio -a
- condición**
s.f. condición, índole, natureza
- condominio**
s.m. condominio
- condonación**
s.f. condonación
- condonar**
v.t. condonar
- conducción**
s.f. conducción
- conducta**
s.f. conduta
- condueño -a**
s. copropietario -a, condómino -a
- condómino -a**
s. condómino -a, copropietario -a
- conectar**
v.t. conectar
- conexión**
s.f. conexión
- conexo -a**
adx. conexo -a, conectado -a, relacionado -a
- conferir**
v.t. conferir, conceder, outorgar
- confesión**
s.f. confesión
- confeso -a**
adx. confeso -a
- confiscar**
v.t. confiscar, comisar, embargar
- conflicto**
s.m. conflito
- conforme**
adx. conforme // *prep.* consonante, de acordo con, segundo // *conx.* a medida que, segundo, conforme
- conformidad**
s.f. conformidade. **De conformidad con:** de conformidade con, conforme a, de acordo con. **En conformidad con:**

de acordo con
confrontación
s.f. confrontación
confrontar
v.t. confrontar, cotexar, contrastar, comparar
congruencia
s.f. congruencia, coherencia, congruidade
conjunción
s.f. conxunción, unión, xunción
conminación
s.f. conminación
conminar
v.t. conminar, ameazar, intimar
conmutar
v.t. conmutar, cambiar, trocar, mudar, trocar
connivencia
s.f. connivencia, complicidade
conocer
v. coñecer, saber
conocimiento
s.m. coñecemento. **Poner en conocimiento:** dar coñecemento de, comunicar, informar
consanguinidad
s.f. consanguinidade
consecuencia
s.f. consecuencia, *m.* efecto, resultado. **En consecuencia:** en consecuencia, xa que logo, por conseguinte
conseguir
v.t. conseguir, acadar, lograr, obter
consejero -a
s. conselleiro -a
consejería
s.f. consellería
consejo
s.m. consello, *f.* advertencia, recomendación, suxestión //

m. consello, *f.* reunión
consenso
s.m. consenso, acordo, consentimento, *f.* avinza
consensual
adx. consensual
consentimiento
s.m. consentimento, permiso, *f.* licenza
consentir
v.t. consentir, permitir
consideración
s.f. consideración. **En consideración a:** tendo en conta, considerando, como consecuencia de
considerar
v.t. considerar
consignación
s.f. consignación
consignar
v.t. consignar
consignatario -a
s. consignatario -a
consiguiente
adx. conseguinte. **Por consiguiente:** por conseguinte, polo tanto, xa que logo
consorte
s. consorte, cónxuxe
constancia
s.f. constancia
constituir
v.t. e p. constituír(se)
constituto -a
pt. constituto -a, posesorio -a
constituyente
adx. constituínte
consuetudinario -a
adx. consuetudinario -a
contabilidad
s.f. contabilidade
contabilizar
v.t. contabilizar

contado -a
adx. contado -a, xusto -a.
Pagar al contado: pagar de contado, pagar ao momento.
Al contado: ao contado
contaduría
s.f. contaduría
contar
v.t. e p. contar(se). **A contar desde:** que comezará a contar, a partir, contado(s)
contemplar
v.t. considerar, prever
contencioso -a
adx. contencioso -a
contener
v.t. conter
contenido -a
s.m. contido // *adx.* contido -a
contestación
s.f. contestación
conteste
adx. confirmar o testemuño ou non discrepar. **Testigos contestes:** testemuñas contestes
contingente
s.m. continxente // *adx.* eventual, circunstancial
continuación
s.f. continuación. **A continuación:** a seguir, a continuación
contra
prep. contra. **Por contra:** pola contra
contraacusación
s.f. contraacusación
contracédula
s.f. contracédula
contraer
v.t. e p. contraer(se)
contrafuero
s.m. contraforo
contraorden
s.f. contraorde

contrapartida
s.f. contrapartida
contraprestación
s.f. contraprestación
contrario -a
adx. contrario -a, oposto -a.
Por el contrario: pola contra, polo contrario
contraseguro
s.m. contraseguro
contrasellar
v.t. contraselar
contrata
s.f. contrata
contratación
s.f. contratación
contratista
s. contratista
contrato
s.m. contrato. **Contrato de alquiler:** contrato de alugueiro, contrato de arrendamento. **Contrato de compra y venta:** contrato de compra e venda
contravención
s.f. contravención
contravenir
v.t. contravir
contrayente
adx. e s. contraente
contribución
s.f. contribución, imposto (*m.*) // contribución, achega
contribuir
v.i. contribuir
contribuyente
adx. e s. contribuínte
contumacia
s.f. contumacia, teimosía, empeno, teima
contumaz
adx. contumaz, teimoso -a
convalidación
s.f. validación

convalidar
v.t. validar
convención
s.f. convención
conveniente
adx. conveniente, axeitado -a, adecuado -a
convenio
s.m. convenio, axuste, acordo, trato, pacto, *f.* avinza
convenir
v.t. convir, acordar, pactar, avinzar
convocar
v.t. convocar, citar
convocatoria
s.f. convocatoria
conyugal
adx. conxugal
cónyuge
s. cónxuxe, consorte
cooperación
s.f. cooperación, axuda
cooperativa
s.f. cooperativa
coordinador -a
v.t. coordinar -a
coordinar
v.t. coordinar
copartícipe
s. copropietario -a, copartícipe
copropietario -a
s.m. copropietario -a, condómino -a
corredor -a
adx. corredor, que corre // *s.* corretor, axente. **Corredor de comercio:** corretor de comercio. **Corredor de fincas:** corretor inmobiliario
correduría
s.f. corretaxe
correo
s.m. correo. **A vuelta de correo:** no correo seguinte

correr

v.i. correr. **Correr a cargo de:** correr a cargo de

corresponder

v.i. e p. corresponder(se)

corretaje

s.f. corretaxe

corriente

s.f. corrente. **El día... de los corrientes:** o día... deste mes

cosa

s.f. cousa. **Cosa juzgada:** cousa xulgada

costas

s.f.pl. custas // *loc.* **A costa de:** á custa de, por conta de

coste

s.m. custo. **Precio de coste:** prezo de custo

costumbre

s.f. costume (*m.*). **Buenas/malas costumbres:** bos/malos costumes

cotejar

v.t. cotexar, confrontar, comparar, autenticar, verificar

cotejo

s.m. cotexo, *f.* comparación, constatación, comparación

cotización

s.f. cotización

cotizar

v.t. e p. cotizar(se)

creces (con)

loc. de sobra, dabondo, ampleamente, abundantemente, por demais, de sobra

credencial

s.f. credencial, acreditación // *adx.* credencial **Cartas credenciales:** cartas credenciais

crédito

s.m. crédito, préstamo de diñeiro. **Crédito a largo, medio y corto plazo:** crédito a

longo, medio e curto prazo // creto (non monetario) confianza, boa fama, sona. **Dar crédito:** dar creto, crer

cuadrienal

adx. cuadrienal

cualidad

s.f. calidade

cuanto (en, a)

loc. en canto a, tocante a, polo que fai a

cuanto (por)

loc. por canto, xa que, dado que, posto que

cuantía

s.f. contía

cuasicontrato

s.m. cuasicontrato

cuasidelito

s.m. cuasidelito

cuasiusufructo

s.m. cuasiusufruto

cuatrienal

s.m. cuadrienal

cuatrienio

s.m. cuadrienio

cuenta

s.f. conta. **Cuenta acreedora:** conta acreedora. **Cuenta corriente:** conta corrente. **Cuenta deudora:** conta debedora. **Por cuenta de:** por conta de. **A cuenta y riesgo:** por conta e risco, a conta e risco. **En resúmidas cuentas:** en resumo, en definitiva

cuentacorrentista

s. titular (dunha conta corrente)

questionar

v.t. cuestionar, pór en dúbida

questionario

s.m. cuestionario

cuestión

s.f. cuestión. **Cuestión per-**

judicial: cuestión prexudicial. **Cuestión de derecho:** cuestión de dereito. **Cuestión de hecho:** cuestión de feito

culpabilidad

s.f. culpabilidade, culpa, responsabilidade

culpable

adx. e s. culpable

culpar

v.t. e p. culpar(se)

culposo -a

adx. culposo -a, culpable

cumplido -a

s.m. cumprido // *adx.* cumprido -a

cumplimentar

v.t. cubrir, encher (un cuestionario) // cumprimentar, saudar, facer cumprimentos

cumplimiento

s.m. cumprimento. **De obligado cumplimiento:** de cumprimento obrigado. **En cumplimiento de:** en cumprimento de, para cumprir

cumplir

v.t., i. e p. cumprir(se)

cuota

s.f. cota

cupo

s.f. cota, cantidade // *s.m.* quión, lote, *f.* partilla, leva. **Excedente de cupo:** excedente de leva

cupón

s.m. cupón

curador -a

s. curador -a

curaduría

s.f. curadoría

curatela

s.f. curadoría

cursar

v.t. tramitar, enviar, transmitir.

Cursar un expediente: tramitar un expediente. **Cursar un convenio:** subscribir un convenio // cursar (seguir un curso)

curso

s.m. curso. **El año en curso:** este ano. **Moneda de curso legal:** moeda de curso legal.

En curso: actualmente

custodia

s.f. custodia

custodiar

v.t. custodiar, gardar

dación

s.f. dación, cesión. **Dación en pago:** dación en pagamento

dado -a

adx. e pt. dado -a. **Dada cuenta:** informado -a, foi dada conta. **Dado que:** dado que, visto que, xa que

dador -a

adx. e s. dador -a

damnificación

s.f. damnificación

damnificador -a

adx. damnificador -a

damnificar

v.t. damnificar

dar

v.t. e p. dar(se). **Dar abasto:** dar abasto, ser abondo, chegar. **Dar audiencia:** dar audiencia. **Dar aviso:** avisar. **Dar comienzo:** comezar, iniciar. **Dar cuenta:** dar conta, informar. **Dar cumplimiento:** dar parte, notificar, comunicar, avisar. **Dar traslado:** comunicar. **Darse cuenta:** darse (de) conta, decatarse. **Darse de alta:** inscribirse. **Darse de baja:** excluírse,

deixar de pertencer, retirarse

data

s.f. data

datar

v.t. datar

dato

s.m. dato

dañar

v. danar

daño

s.m. dano. **Daños y perjuicios:** danos e perdas

dañoso -a

adx. danoso -a, daniño -a

debe

s.m. debe. **Debe y haber:** debe e haber

deber

v.t. e i. deber // *s.m.* deber, *f.* obriga

debido -a

adx. e pt. debido -a. **Debido a:** debido a, por causa de, por razón de, por mor de

débito

s.m. débito, cargo, *f.* débeda

decaer

v.i. decaer. **Decaer en su derecho:** perder o dereito (unha persoa) // prescribir, caducar

decenal

adx. decenal

decenio

s.m. decenio

decidir

v.t. e p. decidir(se), acordar, convir

decir

v.t. dicir. **A decir verdad:** francamente, con franqueza, con sinceridade, a dicir verdade

decisión

s.f. decisión, resolución, *m.* acordo

decisorio -a*adx.* decisorio -a**declaración***s.f.* declaración**declarar***v.t. e p.* declarar(se)**declarativo -a***adx.* declarativo -a**declaratorio -a***adx.* declaratorio -a**declinar***v.t. e i.* declinar**declinatoria***s.f.* declinatoria**decomisar***v.t.* comisar, requisar, incautar**decomiso***s.m.* comiso, *f.* confiscación**decreto***s.m.* decreto**deducción***s.f.* dedución**deducible***adx.* deducible**deducir***v.t.* deducir, alegar**defecto***s.m.* defecto, *f.* deficiencia. **En****su defecto:** de non o haber, na súa ausencia, no seu lugar, de non existir, en todo caso.**En defecto de:** a falta de.**Defecto de forma:** defecto de forma**defensor -a***adx. e s.* defensor -a**defensorio***s.m.* defensorio**defensoría***s.f.* defensoría**deferir***v.t. e i.* deferir**déficit***s.m.* déficit**deficitario -a***adx.* deficitario -a**definitivo -a***adx.* definitivo -a, decisivo -a, terminante**deflación***s.f.* deflación**defraudación***s.f.* defraudación**defraudador -a***adx. e s.* defraudador -a**defraudar***v.t.* defraudar**defunción***s.f.* defunción, morte, *m.* óbito, deceso, pasamento, falecemento**dejación***s.f.* renuncia, desistencia, cesión, *m.* abandono, deixamento (de bens, dereitos, obrigas). **Dejación de bienes:** renuncia, abandono de bens. **Dejación en la demanda:** desistencia da demanda**dejar***v.t.* deixar. **Dejar nota:** anotar, deixar nota. **Dejar sin efecto:** deixar sen efecto**delación***s.f.* delación, denuncia**delatar***v.t.* delatar, denunciar**delegar***v.t.* delegar**deliberación***s.f.* deliberación**deliberar***v.i.* deliberar, discutir, tratar, debater**delictivo -a***adx.* delituoso -a**delictuoso -a***adx.* delituoso -a**delimitación***s.f.* delimitación**delincuencia***s.f.* delincuencia**delincuente***adx. e s.* delincuente**delinquir***v.i.* delinquir**delito***s.m.* delito**demanda***s.f.* demanda, pedimento (*m.*), petición**demandado -a***adx. e s.* demandado -a**demandante***adx. e s.* demandante**demanial***adx.* demanial**demanio***s.m.* demanio**demarcación***s.f.* demarcación**demora***s.f.* demora, mora, tardanza, adiamento (*m.*), aprazamento (*m.*). **Intereses de demora:** xuros de mora. **Sin demora:** decontado, rápido, sen demora**denegación***s.f.* denegación. **Denegación de auxilio:** omisión de socorro, denegación do deber de socorrer, omisión do deber de socorrer**denegar***v.t.* denegar**denuncia***s.f.* denuncia**denunciante***adx. e s.* denunciante**denunciar***v.t.* denunciar**dependencia***s.f.* dependencia, subordinación**dependiente***adx. e s.* dependente**deponer***v.t.* depoñer, depor, destituír // *v.i.* depor, declarar. **Depoñer como testigo:** depoñer como testemuña**depositante***adx.* depositante**depositar***v.t.* depositar**depositario -a***adx. e s.* depositario -a (dunha cantidade, dun segredo) // *tesoureiro* -a (dunha tesourería)**depositaría***s.f.* tesouraría, tesourería**depreciación***s.f.* depreciación**depósito***s.m.* depósito**derecho***s.m.* dereito // *adx.* dereito -a.**Derecho de acrecer:** dereito de acrecentar. **Derecho de paso:** pasantía, pasaxe.**Derecho consuetudinario:** dereito costumeiro ou consuetudinario. **Derecho procesal:** dereito procesual. **Derechos humanos:** dereitos humanos. **Derechos reales:** dereitos reais. **Conforme a derecho:** segundo o dereito. **De derecho:** de dereito. **Derechohabiente:** o que recibe o dereito. **Derecho de habitación:** dereito de vivenda. **Derecho financiero:** dereito financeiro. **Derecho de petición:** dereito de pedimento. **Derecho procesal:** dereito procesual. **Derecho****de tanteo:** dereito de tanteo.**Como en derecho mejor proceda:** como corresponda en dereito, como proceda en dereito. **De pleno derecho:** de pleno dereito. **Lo que a su derecho convenga:** o que conveña ao seu dereito**derogación***s.f.* derogación**derogar***v.t.* derrogar, abrogar, abolir, revogar**derogatorio -a***adx.* derogatorio -a, derrogador -a, anulatorio -a**derrama***s.f.* derrama (repartición dun imposto)**derramar***v.t.* derramar (repartir un imposto)**desacato***s.m.* desacato, *f.* desobediencia**desacuerdo***s.m.* desacordo, *f.* desconformidade**desaforar***v.t.* desaforar**desafuero***s.m.* desaforo, desaforamento, atropelo, desmán, asoballamento, abuso**desahuciar***v.t.* desahuciar, botar // *v.p.* desesperanzarse**desahucio***s.m.* desahucio. **Orden de desahucio:** orde de desahucio**desalojar***v.t.* desalojar**desamortización***s.f.* desamortización

desamortizar*v.t.* desamortizar**desarrollar***v.t. e p.* desenvolver(se) // desenrolar (desfacer un rolo)**desarrollo***s.m.* desenvolvemento**descargo***s.m.* descargo, *f.* descarga**descendencia***s.f.* descendencia**desconfiar***v. i.* desconfiar**desconocer***v.t.* descoñecer**desconocido -a***adx. e s.* descoñecido -a**descontar***v.t.* descontar**descubierto -a***s.m.* descuberto // *adx.* descuberto -a**descubrir***v.t. e p.* descubrir(se)**descuento***s.m.* desconto**desembargar***v.t.* desembargar**desembolsar***v.t.* desembolsar, pagar**desembolso***s.m.* desembolso**desempeñar***v.t. e p.* desempeñar(se)**desempeño***s.m.* desempeño**desempleado -a***adx. e s.* desempleado -a**desempleo***s.m.* desemprego, paro**desenvolver***v.t.* desenvolver, desenvurullar (un paquete), desenvolver (un proxecto, unha acción, etc.)

// desenvolver(se) amañar(se), defender(se)

desestimación*s.f.* desestimación**desestimar***v.t.* desestimar, denegar. **Desestimar una demanda:** rexeitar unha demanda, desestimar unha demanda**desfalcar***v.t.* desfalcar**desfalco***s.m.* desfalco, desfalcamento**desglosar***v.t.* desagregar, detallar, especificar // desagregar, separar, repartir**desglose***s.m.* detalle, // *f.* especificación, pormenorización // desagregación, separación (de autos, de expedientes), repartición**desgravación***s.f.* desgravación**desgravar***v.t.* desgravar**desheredación***s.f.* desherdamento (*m.*)**desheredar***v.t.* desherdar**designación***s.f.* designación**designar***v.t.* designar, nomear, designar**desistimiento***s.f.* desistencia**deslindar***v.t.* deslindar, estremar, delinñar, derregar**deslinde***s.m.* deslindamento, deslinde, *f.* derrega, estrema. **Deslinde y amojonamiento:** deslindamento e marcase**despachar***v.t. e i.* despachar**despacho***s.m.* despacho**despedir***v.t. e p.* despedir(se)**despenalización***s.f.* despenalización**despenalizar***v.t.* despenalizar**despido***s.m.* despedimento, despido**despliegue***s.m.* desenvolvemento, despregamento // *s.f.* demostración, exhibición, ostentación**desposeer***v.t.* desposuír // *v.p.* renunciar (ao que se posúe), desprenderse, prescindir**desposeimiento***s.m.* desposuimento**destajo***s.m.* axuste. **A destajo:** a obra feita, ao axuste, a traballo feito**destinar***v.t.* destinar**destinatario -a***adx. e s.* destinatario -a**destino***s.m.* destino**destitución***s.f.* destitución**destituir***v.t.* destituír, depoñer, cesar, relevar, suspender**desuso***s.m.* desuso**desvalorización***s.f.* desvalorización, devaluación**desvalorizar***v.t. e p.* desvalorizar(se)**desventaja***s.f.* desvantaxe**detallar***v.t.* detallar, pormenorizar**detalle***s.m.* detalle, pormenor, *f.* particularidade, miudeza // *f.* conta, factura ou lista detallada. **En detalle:** polo miúdo. **Al detalle:** polo miúdo**detallista***s.* retallista, vendedor polo miúdo**detasa***s.f.* detaxa, rebaixa, dedución, desconto (*m.*)**detención***s.f.* detención**detener***v.t.* deter, parar // arrestar, prender**detención***s.f.* retención**detentar***v.t.* deter, reter (algo sen dereito)**detentor -a***adx. e s.* retentor -a, detentor -a**deterioro***s.f.* deterioración, *m.* estrago**determinación***s.f.* determinación, resolución**determinar***v.t.* determinar**detractor***v.t.* detraer, subtraer // difamar**detrimento***s.m.* detrimento, prexuízo**deuda***s.f.* débeda. **Safisfacer una deuda:** pagar unha débeda. **Deuda a corto o largo plazo:** débeda a curto ou longo prazo. **Deuda flotante:** débeda flotante. **Deuda garantizada:** débeda garantida**deudor -a***adx. e s.* debedor -a**devaluación***s.f.* depreciación, devaluación**devaluar***v.t.* depreciar, desvalorizar**devengado -a***adx.* devindicado -a, acumulado -a, recibido -a**devengar***v.t.* devindicar, adquirir ou ter o dereito a percibir, percibir // retribuír // producir, acumular (xuros). **Estas dietas se devengarán desde el día en que pase la frontera:** estas axudas de custo devindicaranse dende o día en que pase a fronteira**devengo***s.f.* devindicación, percepción *m.* dereito á percepción // *f.* acumulación. **Gratificaciones periódicas en su devengo:** gratificacións periódicas na súa devindicación. **Período de devengo:** período de devindicación**devolución***s.f.* devolución**devolutivo -a***adx.* devolutivo -a**día***s.m.* día. **Estar al día:** estar ao corrente. **Día de autos:** día dos feitos. **Día hábil:** día hábil. **En su día:** no seu día, no seu momento, cando corresponda**dictamen***s.m.* ditame**dictaminar***v.t.* ditaminar

dictar*v.t.* ditar**difamación***s.f.* difamación**diferencia***s.f.* diferenza. **A diferencia de:** a diferenza de, ao contrario de, en contraposición a**diferir***v.t.* diferir, adiar, atrasar // *v.i.* diferir, diferenciarse**dilación***s.f.* dilación, *m.* atraso**dilapidación***s.f.* dilapidación**dilapidar***v.t.* dilapidar, desbaldir, estragar, malgastar**dilatorio -a***adx.* dilatorio -a**diligencia***s.f.* dilixencia, xestión, trámite (*m.*). **Diligencias para mellor proveer:** actuacións para mellor resolver. **Evacuar una diligencia:** realizar unha dilixencia**diligenciar***v.t.* dilixenciar, tramitar**dimanante***adx.* dimanante**dimanar***v.t.* dimanar, xurdir, manar (*auga*)**dimisión***s.f.* dimisión**dimitir***v.t.* dimitir**dirección***s.f.* dirección, traxectoria // *m.* enderezo (indicación do nome e domicilio)**directiva***adx.* directivo -a // *s.f.* directiva**directriz***s.f.* directriz**dirigir***v.t.* dirixir, mandar, enviar / dirixir, conducir, rexer / dirixir, conducir, guiar (un vehículo)**dirimente***adx.* dirimente**discernimiento***s.m.* discernimento. **Discernimiento de la tutela:** outorgamento (concesión) da tutela. **Discernimiento de tutor:** nomeamento de tutor**discurrir***v.t.* discorrer**disensión***s.f.* disensión**disentimiento***s.m.* disentimento, desacordo**disfrutar***v.t.* gozar, beneficiarse, desfrutar**disfrute***s.m.* gozo, beneficio, disfrute**disolver***v.t.* disolver**dispensa***s.f.* dispensa**dispensable***adx.* dispensable**disponer***v.t., i e p.* dispoñer(se), dispor(-se)**disponibilidad***s.f.* dispoñibilidade**disponible***adx.* dispoñible**disposición***s.f.* disposición. **A su disposición:** ao seu dispor**distribuidor -a***adx.* e s. distribuidor -a**distribuir***v.t.* distribuír, repartir**disuasivo -a***adx.* disuasivo -a**disuasorio -a***adx.* disuasorio -a**divorcio***s.m.* divorcio**documento***s.m.* documento. **Documento fehaciente:** documento fidedigno (autenticado, indubitado)**dolo***s.m.* dolo. **De mediar dolo:** se hai dolo**doloso -a***adx.* doloso -a**domiciliar***v.t. e p.* domiciliar(se)**domicilio***s.m.* domicilio**donación***s.f.* doazón**donante***adx.* e s. doador -a**donativo***s.m.* donativo, doazón (*f*)**dorso***s.m.* dorso. **Al dorso:** no dorso**dotación***s.f.* dotación**dotar***v.t.* dotar**dote***s.f.* dote (*m.*)**drogadicción***s.f.* drogadicción**duda***s.f.* dúbida**dudar***v.t. e i.* dubidar**dúplica***s.f.* dúplica**duplicado -a***adx.* duplicado -a**duplicar***v.t.* duplicar, dobrar**echazón***s.m.* lanzamento // alixamento, alixo (acción e efecto de lanzar a carga ao mar cando cómpre aliviar a embarcación). **Echazón marítima:** alixamento marítimo**ecuánime***adx.* ecuánime**edad***s.f.* idade**edicto***s.m.* edicto**efectividad***s.f.* efectividade**efecto***s.m.* efecto. **A efectos de:** para os efectos de, co fin de, co obxecto de. **A todos los efectos:** para todos os efectos. **Surtir efecto:** producir efecto. **A los solos efectos:** só para os efectos, para os únicos efectos. **A tal efecto:** para tal efecto, con tal efecto**efectuar***v.t.* efectuar. **Efectuar dilixencias:** levar a cabo dilixencias**efracción***s.f.* efracción**efractor -a***s.* efractor -a**egreso***s.m.* saída (*f*) (partida anotada no haber dunha conta)**ejecución***s.f.* execución**ejecutante***adx.* e s. executante**ejecutar***v.t.* executar**ejecutorio -a***adx.* executorio -a**ejemplar***adx. e s.m.* exemplar**ejemplificar***v.t.* exemplificar**ejercer***v.t. e i.* exercer**ejercicio***s.m.* exercicio**ejercitar***v.t.* exercitar, exercer // *v.p.* exercitarse, adestrarse**elección***s.f.* elección, escolla**elegir***v.t.* elixir, escoller**elevantar***v.t. e p.* elevar(se) // dirixir, enviar (escritos), dar coñecemento**eludir***v.t.* eludir**emancipar***v.t. e p.* emancipar(se)**embargar***v.t.* embargar, requisar, comisar**embargo***s.m.* embargo, embargamento. **Trabar embargo:** realizar embargo, embargar**embolsar***v.t.* embolsar**emolumento***s.m.* emolumento, salario, *f.* retribución, paga, soldada**empadronamiento***s.m.* empadroamento**empadronar***v.t. e p.* empadroar(se)**empeñar***v.t.* empeñar // *v.p.* empeñar-se, endebedarse / empeñarse, porfiar (*á*), teimar (*á*)

empeño

s.m. empeño, *f.* teimosía

emplazamiento

s.f. situación, colocación, posición // *f.* convocatoria, *m.* emprazamento. **Lugar de emplazamiento:** situación, localización

emplazar

v.t. situar, colocar // emprazar (citar a alguén para que compareza nun sitio), citar. **Emplazar a las partes:** emprazar, citar as partes. **Emplazar en legal forma:** citar de forma legal

empleado -a

s. empregado -a

empleador -a

adx. empregador -a

emplear

v.t. e p. empregar(se)

empleo

s.m. emprego

empréstito

s.m. empréstito

enajenable

adx. alleable, alienable

enajenación

s.m. alleamento, *f.* alienación.

Enajenación de bienes: alleamento de bens

enajenar

v.t. allear, alienar, peñoñar, transmitir // desvariar, tolear, estar fóra de si

encabezamiento

s.m. encabezamento, *f.* cabeceira

encabezar

v.t. encabezar

encaje

s.m. encaixe. **Encaje de primas:** cobramento de primas

encarcelamiento

s.m. encarceramento, *f.* detención, prisión, reclusión

encarcelar

v.t. encarcerar, deter, prender, recluír

encarecimiento

s.m. encarecemento

encargar

v.t. e p. encargarse

encargo

s.m. encargo, carga (*f.*)

encartamiento

s.m. encarte

encartar

v.t. encartar

encausado -a

adx. e s. procesado -a

encausar

v.t. procesar

encauzar

v.t. canalizar, encamiñar, encañeirar, guiar, encanar, dirixir

encomienda

s.f. encomenda, encomendamiento (*m.*)

encomendar

v.t. encomendar

encubrimiento

s.m. encubrimento

encubrir

v.t. e p. encubrir(se)

endeudamiento

s.m. endebedamento

endeudarse

v.p. endebedarse, empeñarse

endosante

adx. e s. endosante

endosar

v.t. endosar, transferir, cargar

endoso

s.m. endoso

enervar

v.t. e p. enervarse // neutralizar, debilitar, desvirtuar

zar, debilitar, desvirtuar

enfiteusis

s.f. enfiteuse

enfiteuta

s. enfiteuta

enfiteutico -a

adx. enfiteutico -a

engaño

s.m. engano

enjuiciamiento

s.m. axuizamento, procesamento, xulgamento

enjuiciar

v.t. axuizar, procesar, xulgar

enlace

s.m. enlace, nexo // *f.* ligazón

enmendar

v.t. emendar, corrixir, rectificarse, sanear // *p.* emendar(se), reformar(se)

enmienda

s.f. emenda

ensañamiento

s.m. asañamento

enseres

s.m. pl. aparellos, utensilios // mobles, moblaxe (*f. sing.*)

ente

s.m. ente, organismo *f.* entidade **Ente público:** ente público, entidade pública

entender

v.t., i. e p. entender(se)

entendimiento

s.m. entendemento

enterado -a

adx. informado -a

enterar

v.t. comunicar, facer saber, informar // *v.p.* informarse, poñerse ao corrente, decatarse, ser sabedor, ter coñecemento

entidad

s.f. entidade

entorpecer

v.t. entorpecer

entrante

adx. entrante

entrar

v.i. entrar. **Entrar en vigor:** entrar en vigor

entredicho

s.m. interdito, *f.* prohibición.

Estar en entredicho: estar en cuestión. **Poner en entredicho:** poñer ou pór en dúbida

entrega

s.f. entrega

entregar

v.t. e p. entregar(se)

enumeración

s.f. enumeración

enumerar

v.t. enumerar

enviar

v.t. enviar, mandar

envío

s.m. envío

epígrafe

s.f. epígrafe

equidad

s.f. equidade

equiparación

s.f. equiparación

equiparar

v.t. e p. equipararse

equivalencia

s.f. equivalencia

equivalente

adx. equivalente

equivocación

s.f. equivocación, erro (*m.*)

equivóco

s. equívoco // *adx.* equívoco -a

erario

s.m. erario

erogación

s.f. erogación

erogar

v.t. erogar

erradicar

v.t. erradicar

error

s.m. erro

escala

s.f. escada

escalafón

s.m. escala (*f.*) (de prelacións), clasificación (*f.*), categoría (*f.*)

escalamiento

s.m. escalamento, escalada (*f.*)

escasear

v.i. escasear

escasez

s.f. escaseza

escatimar

v.t. escatimar

escrito

adx. escrito -a // *s.m.* escrito

escritura

s.f. escrita, escritura // escrito (documento). **Escritura de poder:** escritura de poder

escriturar

v.t. escriturar

escucha

s.f. escoita

especificar

v.t. especificar

especificidad

s.f. especificidade

específico -a

adx. específico -a

espera

s.f. espera. **A la espera de:** esperando, á espera de

esponsables

s.m. pl. esposais, *s.m.* casamento, esposorio, desposorio

esponsales*s.m.pl.* esponsais**esponsalicio -a***adx.* esponsalicio -a**esposo -a***s.* esposo -a, marido (*f.* muller), home (*f.* muller)**establecer***v.t. e p.* establecer(se)**establecimiento***s.m.* establecimiento**estadillo***s.f.* relación de persoal**estado***s.m.* estado. **Estado de fortuna:** situación económica. **Tomar (causar, tener) estado una sentencia:** ser firme**estadía***s.f.* estadía, estada, estancia, permanencia**estafa***s.f.* estafa, fraude, *m.* engano**estafador -a***s. e adx.* estafador -a**estafar***v.t.* estafar**estampilla***s.f.* selo**estar***v.i.* estar. **Estar a lo dispuesto en:** aterse ao disposto en, rexer o disposto en. **Estarse a:** aterse, axustarse, acomodarse. **Estar y pasar por:** someterse a, aterse a**estatal***adx.* estatal**estatutario -a***adx.* estatutario -a**estatuto***s.m.* estatuto**estelionato***s.m.* estelionato**estimación***s.f.* estimación, estima, estimanza // apreciación**estimar***v.t.* estimar, apreciar, querer // estimar, xulgar, coidar. **Estimar una demanda:** admitir unha demanda, acoller unha demanda.**estimativo -a***adx.* estimativo -a**estimatorio -a***adx.* estimatorio -a**estipendiar***v.t.* estipendiar**estipendio***s.m.* estipendio, salario, soldo, *f.* remuneración**estipulación***s.f.* estipulación**estipular***v.t.* estipular, acustar, concertar**estrado***s.m.* estrado (taboado) // taboleiro de edictos // *s.pl.* sala do tribunal. **Citar a estrados:** emprazar**estrago***s.m.* estrago, dano, deterioración (*f.*)**evacuación***s.f.* evacuación // emisión (dun informe) // realización, execución, *m.* cumprimento (dun trámite)**evacuar***v.t.* evacuar, librar, desocupar // emitir (un informe) // realizar, executar, cumprir (un trámite, unha xestión). **Evacuar una diligencia:** tramitar unha dilixencia, instruír unha dilixencia**evaluabile***adx.* avaliabile**evaluación***s.f.* avaliación**evaluar***v.t.* avaliar, apreciar, estimar, taxar**evasión***s.f.* evasión**evento***s.m.* evento, suceso, acontecemento. **En todo evento:** en todo o caso, sexa o que for**eventual***adx.* eventual, ocasional**eventualidad***s.f.* eventualidade, posibilidade**evicción***s.f.* evicción**evidencia***s.f.* evidencia**evidenciar***v.t.* evidenciar, demostrar**exacción***s.f.* exacción**examen***s.m.* exame**excrcelación***s.f.* excarceración**excedencia***s.f.* excedencia**excedente***adx. e s.* excedente. **Excedente de cupo:** excedente de leva**exceder***v.t. e p.* exceder(se)**excelente***adx.* excelente**excepcionar***v.t.* exceptuar, excluír // opoñer (ou opor) excepción (nun xuízo)**excepción***s.f.* excepción. **A excepción de:** a excepción de, excep-tuando, agás. **Con excepción de:** con excepción de, agás, fóra de, non sendo**excesivo -a***adx.* excesivo -a**exceso***s.m.* exceso**excluir***v.t. e p.* excluír(se)**exclusiva***s.f.* exclusiva**exclusión***s.f.* exclusión**exculpar***v.t.* exculpar**excusa***s.f.* excusa, desculpa**excusar***v.t., i. e p.* excusar(se)**excusión***s.f.* excusión**exención***s.f.* exención**exento -a***adx.* exento -a**exequátur***s.m.* exequátur**exhaustivo -a***adx.* exhaustivo -a**exhibición***s.f.* exhibición. **Exhibición del acta:** presentación da acta**exhibir***v.t.* exhibir, amosar, mostrar**exhortar***v.t.* exhortar**exhorto***s.m.* exhorto**exigencia***s.f.* esixencia, exixencia**exigir***v.t.* esixir, exixir**eximente***adx. e s.* eximente**eximir***v.t.* liberar, eximir**existencia***s.f.* existencia**existir***v.i.* existir**exonerar***v.t.* exonerar**expedición***s.f.* expedición**expedidor -a***adx. e s.* expedidor -a, remitente**expedientar***v.t.* formar expediente**expediente***s.m.* expediente**expedir***v.t.* expedir, enviar, mandar.**Expedir testimonio:** expedir un testemuño**experto -a***adx. e s.* experto -a**expirar***v.i.* expirar, finir, morrer // expirar, rematar, finalizar**explotación***s.f.* explotación**expoliación***s.f.* espoliación, *m.* espolio, roubo**expoliar***v.t.* espoliar, desposuír, roubar, saquear, desposar**exponer***v.t. e p.* expoñer(se), expor(se)**exportación***s.f.* exportación**exposición***s.f.* exposición**expropiación***s.f.* expropiación**expropiar***v.t.* expropiar

expulsar*v.t.* botar, expulsar**expulsión***s.f.* expulsión**extender***v.t.* estender. **Extender un documento:** redactar un documento. **Extender acta:** redactar a acta**exterior***adx. e s.m.* exterior**extinción***s.f.* extinción**extinguir***v.t. e p.* extinguir(se). **Plazas a extinguir:** prazas que se van extinguir**extorsionar***v.t.* facer extorsión**extorsión***s.f.* extorsión**extracto***s.m.* extracto**extradición***s.f.* extradición**extraditar***v.t.* extraditar**extrajudicial***adx.* extraxudicial**extralimitarse***v.p.* excederse, propasarse**extranjero -a***adx. e s.* estranxeiro -a**extranjería***s.f.* estranxeiría**extraordinario -a***adx.* extraordinario -a**extrapolar***v.t.* extrapolar**extravío***s.m.* extravío, *f.* perda**extrañamiento***s.m.* desterro // extrañamento, asombro**extraño -a***adx. e s.* estraño -a**facción***s.f.* facción, bando (*m.*) // *pl.* faccións, riscos, trazos (da cara)**facsímil***adx. e s.* facsímile**factor***s.m.* factor**factura***s.f.* factura. **Factura proforma:** factura pro forma**facturación***s.f.* facturación**facturar***v.t.* facturar**facultad***s.f.* facultade**facultar***v.t.* facultar**facultativo -a***adx. e s.* facultativo -a**fallar***v.i.* fallar (saír mal unha cousa) // outorgar, conceder, fallar, resolver (un premio). **Fallar una sentenza:** decidir, resolver, pronunciar, dar. **Fallar un concurso:** determinar o gañador**fallecer***v.i.* falecer, finar, morrer**fallecimiento***s.m.* falecemento, pasamento, morte**fallido -a***adx. e s.* falido -a, errado -a, frustrado -a // *pl.* falidos**fallo***s.m.* fallo, defecto, erro // *m.* veredicto, *f.* sentenza, resolución, decisión (dun xuíz, tribunal, xurado). **En su virtud fallo:** de acordo con isto resolvo, por isto resolvo, decido**falsario -a***adx. e s.* falsario -a**falseamiento***s.m.* falsificación**falsear***v.t.* falsear, falsificar, adulterar**falsedad***s.f.* falsidade**falsificación***s.f.* falsificación**falsificador -a***adx. e s.* falsificador -a**falsificar***v.t.* falsificar, falsear, adulterar, terxiversar**falso -a***adx.* falso -a. **Falso testimonio:** falso testemuño**falta***s.f.* falta. **Hacer falta:** facer falta, cumprir. **Juicio de faltas:** xuízo de faltas. **Echar en falta:** achar de menos, topar de menos, estrañar. **A falta de:** a falta de, na falta de**faltar***v.t.* faltar. **Faltar a su palabra:** faltar á palabra**favorable***adx.* favorable**favorecer***v.t.* favorecer**fax***s.m.* fax, telefax**fe***s.f.* fe. **Dar fe:** dar fe. **Fe de erratas:** errata. **Buena fe:** boa fe. **Fe de vida:** fe de vida. **Fe pública:** fe pública**fecha***s.f.* data. **A treinta días fecha:** dentro de trinta días, transcorridos trinta días. **De fecha de:** con data, do día. **A fecha fija:** con data fixa, a

data fixa

fedatario -a*s.* persoa que fai fe pública, fedatario -a**fehaciente***adx.* fidedigno, indubidable, que fai fe, que dá fe, irrefutable. **Prueba fehaciente:** proba irrefutable. **Documento fehaciente:** documento que fai fe. **Aparecieron documentos fehacientes que demuestran la improcedencia de la venta:** aparecieron documentos que demosttran de maneira indubidable a improcedencia da venda**feriado -a***adx.* festivo -a**festivo -a***adx.* festivo -a**fiador -a***adx. e s.* fiador -a**fianza***s.f.* fianza**fiar***v.t. e p.* fiar(se), afiuzar**ficción***s.f.* ficción. **Ficción legal:** ficción legal**ficha***s.f.* ficha**fichar***v.t.* fichar**fichero***s.m.* ficheiro**fidedigno -a***adx.* fidedigno -a**fideicomiso***adx.* fideicomiso**fideicomitente***s.* fideicomitente**fiducia***s.f.* fiducia**fiduciario -a***adx.* fiduciario -a**figurar***v.t., i. e p.* figurar(se)**fijar***v.t. e p.* fixar(se)**fiijo -a***adx.* fixo -a**filiación***s.f.* filiación**filial***adx. e s.* filial**fin***s.m.* fin, conclusión, *m.* cabo, fin, final, remate, termo // *m.* fin, propósito, *f.* finalidade, obxectivo, meta **A fin de:** con este fin, para esta finalidade. **En fin:** para rematar. **El fin de semana:** a fin de semana. **Al fin y al cabo:** ao cabo, á fin e ao cabo. **A fin de cuentas:** no fin de contas, en resumo. **A cuyo fin:** para o fin, para o cal**finalidad***s.f.* finalidade**financiación***s.f.* financiamento (*m.*)**financiar***v.t.* financiar**financiero -a***adx. e s.* financeiro -a**finanza***s.f.* finanza**finca***s.f.* predio, terreo (edificable) // leira (rural e de labranza)**finiquito***s.m.* liquidación (*f.*) // saldo (dunha conta)**firma***s.f.* sinatura, rúbrica // firma (empresa comercial)**firmante***adx.* asinante. **El abajo firmante:** quen asina abaixo, a

persoa que asina
firmar
v.t. asinar
firme
adx. firme. **Compra en firme:** compra firme. **Firme de la carretera:** chan (*ou pavimentación*) da estrada
fiscalización
s.f. fiscalización
fiscalizar
v.t. fiscalizar
fisco
s.m. fisco
flagrante
adx. flagrante
flete
s.m. frete
fluctuación
s.f. flutuación, oscilación
folio
s.m. folio
fomentar
v.t. fomentar
forense
s. e adx. forense
forma
s.f. forma. **En debida forma:** debidamente, na forma debida
formalidad
s.f. formalidade
formalización
s.f. formalización
fórmula
s.f. fórmula
formulario
s.m. formulario. **Rellenar un formulario:** encher (*ou cubrir*) un formulario
foro
s.m. foro
fortuíto -a
adx. fortuíto -a

fraccionamiento
s.m. fraccionamento
fraccionar
v.t. fraccionar
fracción
s.f. fracción
fractura
s.f. fractura
franco -a
adx. franco -a. **Puerto franco:** porto franco
franja
s.f. faixa, fita, cinta
franquear
v.t. franquear
franqueo
s.m. franqueo
franquicia
s.f. franquía // **exención.** **Franquía de correos:** franquía postal
fraude
s.m. fraude (*f*)
fraudulento -a
adx. fraudulento -a. **Quiebra fraudulenta:** creba fraudulenta
frecuencia
s.f. frecuencia
fructuario -a
adx. frutuário -a // *adx. e s.* usufrutuário -a
frustrar
v.t. e p. frustrar(se)
fuero
s.m. foro
fuerza
s.f. forza. **Fuerza resolutive:** efecto resolutorio
fundamento
s.m. fundamento
funxible
adx. funxible
furtivo -a
adx. furtivo -a

fusión
s.f. fusión
gabinete
s.m. gabinete, despacho, escritorio
gama
s.f. gama, *m.* gamma
ganancia
s.f. ganancia. **Cuenta de pérdidas y ganancias:** conta de perdas e ganancias
ganancial
adx. ganancial
garante
s. garante
garantizar
v.t. garantir, ser garante. **Deuda garantizada:** débeda garantida
garantía
s.f. garantía
gasto
s.m. gasto, *f.* despesa
generación
s.f. xeración
general
adx. xeral // *s.* xeneral (militar). **Generales de la ley:** preguntas previas
generalidad
s.f. xeneralidade
generar
v.t. xerar
género
s.m. xénero
gerencia
s.f. xerencia
gerente
s. xerente
gestionar
v.t. xestionar
gestión
s.f. xestión
gestor -a
adx. e s. xestor -a

gestoría
s.f. xestoría
girar
v.i. xirar, virar. **Girar visita:** efectuar unha visita, visitar
giro
s.m. xiro
gobernación
s.f. gobernación
gobernar
v.t. e p. gobernar(se)
gobierno
s.m. goberno
goce
s.m. gozo. **Estar en el goce de los derechos civiles:** gozar dos dereitos civís
gozar
v.t. e i. gozar
grabar
v.t. gravar
gracia
s.f. graza
graciar
v.t. graciarse
gradación
s.f. gradación
grado
s.m. grao
graduación
s.f. graduación
gradual
adx. gradual
granel (a)
loc. a granel
gratificación
s.f. gratificación
gratificar
v.t. gratificar
gratis
adx. gratis, de balde
gratuidad
s.f. gratuidade

gratuito -a
adx. gratuito -a
gravamen
s.m. gravame
gravar
v.t. gravar
gravoso -a
adx. gravoso -a
guarda
s.f. garda, sentinela, protección. **Guarda y custodia:** garda e custodia
guardador-a
adx. e s. gardador -a
gubernamental
adx. gubernamental
haber
v.t. haber // *s.m.pl.* soldo, salario // *s.m.* haber, capital. **Haber lugar:** proceder. **Debe y haber:** debe e haber. **Haber lugar a derecho:** corresponder segundo dereito. **Habida cuenta:** dado que, tendo en conta que
hábil
adx. hábil, habelencioso -a, xeitoso -a
habilitación
s.f. habilitación
habilitado -a
adx. e s. habilitado -a
habitabilidad
s.f. habitabilidade
habitable
adx. habitable
habitual
adx. habitual, cotián -a
habitualidad
s.f. habitualidade
hacer
v.t. facer. **Hacer frente a:** responder de, facerse cargo de, atender. **Hacer las veces de:** actuar coma, actuar en

- nome de, substituír. **Hacer trance y remate:** facer transe e remate
- hacienda**
s.f. facenda
- hecho**
s.m. feito. **De hecho y de derecho:** de feito e de dereito
- heredad**
s.f. facenda, herdade
- heredamiento**
s.m. herdanza (*f.*), herdo, herdade (*f.*)
- heredar**
v.t. herdar
- heredero -a**
adx. e *s.* herdeiro -a
- hereditario -a**
adx. hereditario -a
- herencia**
s.f. herdanza, herdo (*m.*)
- hermandad**
s.f. irmandade
- hermano -a**
s. irmán -á
- hijastro -a**
s. fillastro -a
- hijo -a**
s. fillo -a
- hipoteca**
s.f. hipoteca. **Hipoteca contractual:** hipoteca convencional. **Hipoteca judicial:** hipoteca xudicial. **Hipoteca naval:** hipoteca marítima
- hipótesis**
s.f. hipótese
- historial**
s.m. historial
- hito**
s.m. fito, marco, sinal
- hoja**
s.f. folla. **Hoja de aprecio:** folla de apreciación. **Hoja de asume:** folla de conformida-
- de
- hológrafo**
adx. hológrafo
- homicida**
adx. e *s.* homicida
- homicidio**
s.m. homicidio
- homologación**
s.f. homologación
- homologar**
v.t. homologar
- honor**
s.m. honor, honra (*f.*)
- honorario -a**
adx. honorario -a // *s.m. pl.* honorarios, emolumentos
- huelga**
s.f. folga, *m.* paro
- huella**
s.f. pegada, pisada, *m.* rastro. **Huellas digitales:** impresións dactilares
- hurtar**
v.t. furtar
- hurto**
s.m. furto
- huérfano -a**
s. orfo -a
- ibídem**
lat. aí mesmo, no mesmo lugar
- ídem**
lat. o mesmo, a mesma cousa
- identidad**
s.f. identidade
- identificación**
s.f. identificación
- idoneidad**
s.f. idoneidade
- idóneo -a**
adx. idóneo -a
- ignorancia**
s.f. ignorancia
- igual**
s.f. avinza, *m.* acordo, axuste,
- concerto
- igualar**
v.t. e *p.* igualar(*se*)
- igualdad**
s.f. igualdade
- ilegal**
adx. ilegal
- ilegalidad**
s.f. ilegalidade
- ilegible**
adx. ilexible
- ilegítimo -a**
adx. ilexítimo -a
- ilícito -a**
adx. ilícito -a
- ilíquido -a**
adx. ilíquido -a
- incompatibilidad**
s.f. incompatibilidade
- impagado**
adx. non pagado -a
- impago**
s.m. non pagamento, *f.* falta de pagamento
- impedimento**
s.m. impedimento. **Impedimento impendiente:** impedimento prohibitivo. **Impedimento dirimente:** impedimento dirimente
- impensas**
s.f. pl. gasto (*m. sing.*)
- imperativo -a**
s.m. imperativo // *adx.* imperativo -a
- implicar**
v.t. e *p.* implicar(*se*), involucrar(*se*)
- implícito -a**
adx. implícito -a
- imponderable**
adx. imponderable
- imponente**
adx. imponente, impresionante, magnífico // *s.* depositante
- imponer**
v. t. e p. impoñer, impor // impoñer, depositar
- imponible**
adx. impoñible
- importación**
s.f. importación
- importe**
s.m. importe, prezo, *f.* contía
- imposición**
s.f. imposición (dunha obriga) // depósito, colocación (de cartos)
- impositivo -a**
adx. impositivo -a
- impositor -a**
adx. e *s.* depositante, impositor -a
- impostor -a**
adx. e *s.* impostor -a, falsario -a, farsante
- impremeditación**
s.f. impremeditación
- imprensa**
s.f. imprenta
- imprescriptible**
adx. imprescriptible
- impresión**
s.f. impresión
- impreso -a**
s. m. impreso -a // *adx.* impreso -a
- imprimir**
v.t. imprimir
- improcedencia**
s.f. improcedencia
- improrrogable**
adx. improrrogable, inaprazable, inadiable
- imprudencia**
s.f. imprudencia, irreflexión, precipitación
- impuesto**
s.m. imposto, gravame, trabuco. **Impuesto sobre el valor**
- añadido (IVA):** imposto sobre o valor engadido (IVE)
- impugnación**
s.f. impugnación
- impugnar**
v.t. impugnar
- impulsar**
v.t. impulsar, estimular, fomentar
- impune**
adx. impune
- impunidad**
s.f. impunidade
- imputabilidad**
s.f. imputabilidade
- imputación**
s.f. imputación
- imputado -a**
adx. e *s.* imputado -a
- imputador -a**
adx. e *s.* imputador -a
- imputar**
v.t. imputar, achacar, apoñer, atribuír
- inalienable**
adx. inalienable, inalleable
- inapelabilidad**
s.f. inapelabilidade
- inaplazable**
adx. inaprazable, inadiable
- incapacidad**
s.f. incapacidade
- incapacitar**
v.t. incapacitar
- incautación**
s.f. incautación, confiscación, *m.* comiso
- incautar**
v.p. incautar(*se*), confiscar, comisar
- incentivar**
v.t. incentivar, estimular
- incertidumbre**
s.f. incerteza

incidencia*s.f.* incidencia**incidente***adx.* e *s.* incidente**incidir***v.t.* incidir**incitar***v.t.* incitar**inclasificable***adx.* inclasificable**incluir***v.t.* incluír**inclusive***adx.* inclusive**inclusión***s.f.* inclusión**incluso***adv.* e *conx.* incluso, mesmo**incoación***s.f.* incoación**incoar***v.t.* incoar, iniciar, principiar, abrir**incobrible***adx.* incobrible**incomparecencia***s.f.* non comparecencia, falta de asistencia**incompatible***adx.* incompatible**incompetencia***s.f.* incompetencia, inaptitude**inconcusos -a***adx.* inconcusos -a, indubidable, indiscutible**inconfeso -a***adx.* inconfeso -a**incongruencia***s.f.* incongruencia**incorporar***v.t.* e *p.* incorporar(se)**incrementar***v.t.* incrementar**incriminación***s.f.* incriminación**incriminar***v.t.* incriminar, acusar, imputar**inculpación***s.f.* inculpación, acusación, imputación**inculpado -a***adx.* e *s.* inculpado -a, acusado -a, imputado -a**inculpar***v.t.* inculpar, acusar**incumbir***v.t.* incumbir, corresponder, competer**incumplimiento***s.m.* incumplimento**incumplir***v.t.* incumplir**incurrir***v.i.* incorrer**incurso -a***adx.* e *pt.* incurso -a**indagación***s.f.* indagación, investigación**indagador -a***adx.* e *s.* indagador -a**indagar***v.t.* indagar, investigar**indagatorio -a***adx.* indagatorio -a**indebido -a***adx.* indebido -a**indecisorio -a***adx.* non decisorio -a. **Juramento indecisorio:** xuramento non decisorio**indefensión***s.f.* indefensión**indemne***adx.* indemne, ileso, san, *f.* sa**indemnidad***s.f.* indemnidade**indemnización***s.f.* indemnización. **Indemnización de danos y perjuicios:** indemnización por danos e perdas**indemnizar***v.t.* indemnizar**indeterminable***adx.* indeterminable**indeterminación***s.f.* indeterminación**indexar***v.t.* indexar**indicador -a***adx.* e *s.* indicador -a**índice***s.m.* índice**indicio***s.m.* indicio**indigente***adx.* e *s.* indixente, pobre, necesitado -a**indirecto***adx.* e *s.* indirecto -a**individualizar***v.t.* e *p.* individualizar(se)**indivisión***s.f.* indivisión**indiviso -a***adx.* indiviso -a**índole***s.f.* índole**inducción***s.f.* indución**inducir***v.t.* inducir. **Inducir a error:** inducir en erro**indulto***s.m.* indulto**ineficacia***s.f.* ineficacia**ineficaz***adx.* ineficaz**inembargable***adx.* inembargable**inexactitud***s.f.* inexactitude**inexacto -a***adx.* inexacto -a**inexcusable***adx.* inexcusable**inexplicable***adx.* inexplicable**infamación***s.f.* infamación**inflación***s.f.* inflación**infligir***v.t.* inflixir (unha pena, un castigo)**influnciar***v.t.* influenciar**influir***v.i.* influír**informar***v.t.* informar, dar a coñecer, dar coñecemento // *v.i.* emitir un informe, dar a coñecer un ditame // *v.p.* informarse**informe***s.m.* informe**infracción***s.f.* infracción**infractor -a***adx.* e *s.* infractor -a**infraestructura***s.f.* infraestrutura**infrascrito -a***adx.* e *s.* infrascrito -a**infringir***v.t.* infrinxir (unha lei, unha orde)**infundado -a***adx.* infundado -a**ingresar***v.i.* e *t.* ingresar, depositar // ingresar, entrar (nunha asociación, nunha escola)**ingreso***s.m.* ingreso, *f.* entrada (nunha asociación) // *m.* depósito, colocación (de cartos) // *f.* entrada de cartos, retribución, ganancia**inhabilitación***s.f.* inhabilitación**inhabilitar***v.t.* inhabilitar**inherente***adx.* inherente**inhibición***s.f.* inhibición**inhibir***v.t.* inhibir, paralizar, suspender (unha causa, unha actividade) // *v.p.* absterse. **Se inhibió de firmar la protesta:** abstívose de asinar a protesta**inhibitoria***s.f.* inhibitoria**inhibitorio -a***adx.* inhibitorio -a**inhumación***s.f.* inhumación**inhábil***adx.* inhábil**iniciación***s.f.* iniciación**iniciar***v.t.* e *p.* iniciar(se)**iniciativa***s.f.* iniciativa**inicio***s.m.* inicio**injuria***s.f.* inxuria**injusticia***s.f.* inxustiza**injusto -a***adx.* inxusto -a**inminente***adx.* inminente

inmobiliario -a*adx. e s. inmobiliario -a***inmovilización***s.f. inmovilización***inmovilizar***v.t. inmovilizar***inmueble***adx. e s.m. inmueble. Bienes***inmuebles:** bens imóveis**inmune***adx. inmune***inmunidad***s.f. inmunidade***inmutable***adx. inmutable***inmóvil***adx. imóvel***innecesario***adx. innecesario -a***innegable***adx. innegable***innegociable***adx. innegociable***innovación***s.f. innovación***innumerable***adx. innumerable***inocente***adx. e s. inocente***inoficioso -a***adx. inoficioso -a***inoportuno -a***adx. inoportuno -a***inquilinato***s.m. inquilinato, alugamento, alugueiro***inquilino -a***s.m. inquilino -a, arrendatario -a***inquiridor -a***adx. e s. inquiridor -a***inquirir***v.t. inquirir***inquisitivo -a***adx. inquisitivo -a***inscribir***v.t. e p. inscribir(se)***inscripción***s.f. inscrição***inscrito -a***pt. inscrito -a***insertar***v.t. inserir, incluir (unha cláusula nun contrato) // publicar***insistencia***s.f. insistencia***insolvencia***s.f. insolvencia***inspección***s.f. inspección***inspector -a***adx. e s. inspector -a***instalación***s.f. instalación***instalar***v.t. e p. instalar(se)***instancia***s.f. instancia. A instancia de:* por instancia de, a instancia de, a pedimento de, por iniciativa de. **Jueza de primera instancia:** xuíza de primeira instancia**instar***v.t. instar, solicitar***instigación***s.f. instigación***instituír***v.t. instituír, establecer (un decreto, unha norma, obriga). Instituír (por) heredeiro:* nomear herdeiro, designar herdeiro, cumprir as dilixencias**intransmisible***adx. intransmisible***instrucción***s.f. instrución***instruír***v.t. e p. instruír(se). Instruír***dilixencias:** tramitar as dilixencias, formalizar as dilixencias**insubordinación***s.f. insubordinación***integración***s.f. integración***integrar***v.t. integrar, compoñer, compor, formar***íntegro -a***adx. íntegro -a***inteligencia***s.f. intelixencia***intencionalidad***s.f. intencionalidade***intentar***v.t. intentar, tentar***interacción***s.f. interacción***intercalar***v.t. e p. intercalar(se)***intercambiar***v.t. intercambiar, trocar***interceder***v.i. interceder***intercesión***s.f. intercesión***intercesor -a***adx. e s. intercesor -a***interconexión***s.f. interconexión***interdependencia***s.f. interdependencia***interdicción***s.f. interdicción, prohibición***interdicto***s.m. interdito***interesar***v.t. interesar (mostrar interese por algo) // solicitar // investir (cartos) // conter, dispoñer. Escrito interesando infor-***mación:** escrito no que se solicita información. **Interesó mucho dinero en ese negocio:** investiu moitos cartos nese negocio. **El secretario emitirá un informe según lo interesado en el decreto de la Alcaldía:** o secretario emitirá un informe segundo o contido no decreto da Alcaldía. **Interésese del Registrador de la Propiedad a certificación:** soliciteselle ao rexistrador da propiedade unha certificación**interferencia***s.f. interferencia***interferir***v.i., t. e p. interferir(se)***interino -a***adx. e s. interino -a***interlocutorio -a***adx. e s. interlocutorio -a***intermediario -a***adx. e s. intermediario -a***internar***v.t. e p. internar(se)***interpelación***s.f. interpelación***interpelar***v.t. interpelar, preguntar***interpolación***s.f. interpolación***interpolar***adx. interpolar. // v.t. interpolar, intercambiar***interponer***v.t. e p. interpoñer(se), interpor(se)***interpretar***v.t. interpretar***interprofesional***adx. interprofesional***interrogar***v.t. interrogar***interrogatorio***s.m. interrogatorio***interrumpir***v.t. interromper***interrupción***s.f. interrupción***intervalo***s.m. intervalo***intervención***s.f. intervención***intervenir***v.t. e i. intervenir***interventor -a***adx. e s. interventor -a***interés***s.m. interese // xuro (bancario).***Intereses de demora:** xuros de mora. **Interés líquido:** xuro líquido**intestado -a***adx. intestado -a***intimación***s.f. intimación***intimar***v.t. e i. intimidar, cominar, ameazar***intimatorio -a***adx. intimatorio -a***intransferible***adx. intransferible, intransmisible***introducción***s.f. introducción***introducir***v.t. e p. introducir(se)***intromisión***s.f. intromisión***invalidación***s.f. invalidación***invalidar***v.t. invalidar, revogar***invalidéz***s.f. invalidez, discapacidade*

inventario

s.m. inventario. **Beneficio de inventario:** beneficio do inventario

inversión

s.f. inversión (do sentido, da posición) // investimento (*m.*) (de cartos)

inviolabilidad

s.f. inviolabilidade

inviolable

adx. inviolable

irregular

adx. irregular

irrelevante

adx. irrelevante

irremisible

adx. irremisible, imperdoable

irreparable

adx. irreparable

irretroactividad

s.f. irretroactividade

irritar

v.t. e *p.* irritar(se)

irrito -a

adx. nulo -a, non válido -a

irrogación

s.f. irrogación

irrogar

v.t. irrogar

jeftatura

s.f. xefatura

jefe -a

s. xefe -a

jerarquía

s.f. xerarquía

jerárquico -a

adx. xerárquico -a

jornada

s.f. xornada

jornal

s.m. xornal

judicatura

s.f. xudicatura

judicial

adx. xudicial

juez -a

s. xuíz -a. **Juez de instrucción:** xuíz de instrución. **Juez de vigilancia penitenciaria:** xuíz de vixilancia penal. **Juez decano:** xuíz decano. **Juez penal:** xuíz penal

juicio

s.m. xuízo. **A juicio de:** a xuízo de

jurado

s.m. xurado. **Xurado mixto:** xurado mixto. **Xurado puro:** xurado puro // *adx.* xurado -a. **Declaración jurada:** declaración xurada

juramento

s.m. xuramento. **Xuramento decisorio:** xuramento decisorio. **Xuramento indecisorio:** xuramento non decisorio

jurar

v.t. xurar

juratoria

adx. xuratoria

juricidad

s.f. xuricidade

jurisconsulto -a

s. xurisconsulto -a, avogado -a

jurisdiccional

adx. xurisdiccional

jurisdicción

s.f. xurisdición

jurisperito -a

s. xurisperito -a, avogado -a

jurisprudencia

s.f. xurisprudencia

jurisprudente

s. xurisprudente

jurista

s. xurista

jurídico -a

adx. xurídico -a

justicia

s.f. xustiza

justiciable

adx. axuizable // *s.* interesado, suxeito xurídico, petionario

justificante

s.m. xustificante

justificativo -a

adx. xustificativo -a

justipreciar

v.t. establecer o prezo xusto, avaliar, taxar, valorar

justiprecio

s.m. prezo xusto, prezo valorado, prezo taxado

justo -a

adx. xusto -a. **Justo precio:** prezo xusto

juzgado

s.m. xulgado. **Juzgado de familia:** xulgado de familia.

Juzgado de instrucción:

xulgado de instrución. **Juzgado de lo contencioso administrativo:** xulgado do contencioso administrativo.

Juzgado de lo penal: xulgado do penal. **Juzgado de lo social:** xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

Juzgado de lo social: xulgado do social.

Juzgado de vigilancia penitenciaria: xulgado de vixilancia penal

legación

s.f. legación

legajo

s.m. cartapacio, cartafol, atado, mazo

legalidad

s.f. legalidade

legalización

s.f. legalización

legalizar

v.t. legalizar

legar

v.t. legar

legatario -a

s. legatario -a

legislación

s.f. lexislación

legislador -a

adx. e *s.* lexislador

legislar

v.i. lexislar

legislatura

s.f. lexislatura

legitimación

s.f. lexitimación

legitimador -a

adx. lexitimador -a

legitimar

v.t. lexitimar

legitimario -a

adx. e *s.* lexitimario -a // *lexítimo* -a, forzoso -a

legítima

s.f. lexitima

lesionar

v.t. lesionar

lesividad

s.f. lesividade

lesivo -a

adx. lesivo -a

leso -a

adx. leso -a

letrado -a

adx. e *s.* letrado -a

leva

s.f. leva, *m.* recrutamento

levantamiento

s.m. levantamento

levantar

v.t. e *p.* levantar, erguer. **Levantar acta:** redactar acta.

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

Levantar la sesión: rematar a sesión

licitador -a

adx. e *s.* licitador -a

licitante

adx. e *s.* licitante

licitar

v.t. licitar, posar

lícito -a

adx. lícito -a

limitar

v.t. e *p.* limitar(se) // *v.i.* con-
finar, lindar, testar, delimitar,
derregar, estremar

lindante

adx. lindeiro -a

lindar

v.i. lindar

linde

s.m. linde

lindero

s. lindeiro

liquidable

adx. liquidable

liquidar

v.t. liquidar

líquido -a

s.m. líquido // *adx.* líquido -a.

Interés líquido: xuro líquido

lista

s.f. lista. **Lista de correos:**
oficina de correos. **Por orden
de lista:** por orde de lista

listado

s.f. lista, listaxe // *adx.* listado
(de listas)

listín

s.m. lista (*f.*). **Listín telefónico:**
lista de teléfonos

literal

adx. literal. **Del tenor literal
siguiente:** que literamente di
o seguinte. **Prueba literal:**
proba de documento

litigante

adx. e *s.* litigante, preiteante

litigar

v.t. litigar, preitear

litixio

s.m. litixio, preito

litigioso -a

adx. litixioso -a

litis

s.f. preito (*m.*), litixio (*m.*)

liticonsorcio

s.m. liticonsorcio

liticonsorte

s.m. liticonsorte

litisexpensas

s.f. custas xudiciais

llamamiento

s.m. chamamento, *f.* convoca-
toria, apelación

llenar

v.t. encher

lleno -a

adx. cheo -a

llevar

v.t. levar. **Llevar a cabo:** levar
a cabo. **Llevar a efecto:** le-
var a efecto, efectuar, realizar.
Llevar a término: cumprir,
executar

locación

s.f. locación, arrendamento
(*m.*)

lograr

v.t. e *p.* lograr, conseguir, aca-
dar, obter

lonja

s.f. lonxa

lote

s.m. lote

lógico -a

adx. lóxico -a // *s.f.* lóxica

lucrativo -a

adx. lucrativo -a

lucro

s.m. lucro, beneficio, proveito,
f. ganancia

lugar

s.m. lugar. **En lugar de:** en
lugar de, no canto de, en tro-
ques de

lujo

s.m. luxo, *f.* ostentación, pom-
pa

magistrado -a

s. maxistrado -a. **Magistrado
ponente:** maxistrado rela-
tor. **Magistrado -a juez -a:**
maxistrado -a xuíz -a

magistratura

s.f. maxistratura

malgastar

v.t. malgastar, estragar, desper-
diciar

malversación

s.f. malversación. **Malversa-
ción de caudales públicos:**
malversación de fondos pú-
blicos

malversador -a

adx. e *s.* malversador -a

malversar

v.t. malversar

mancomunado -a

adx. conxunto -a, común. **Tes-
tamento mancomunado:**
testamento conxunto, testa-
mento mancomunado

mancomunar

v.t. e *p.* unir(se), xuntar(se) //
mancomunar, unir, xuntarse

mancomunidad

s.f. comunidade, mancomuni-
dade. **Mancomunidad de
municipios:** comunidade de
concellos

mancomún (de)

loc. de común acordo. **Te-
rreo de mancomún:** aber-
tal. **Monte de mancomún:**
monte comunal, monte dos
veciños

manda

s.f. manda, *m.* legado

mandamiento

s.m. mandado. **Mandamien-
to de pago:** mandado de
pagamento. **Mandamiento
de ejecución:** mandado de
execución. **Mandamiento
judicial:** mandado xudicial,
orde xudicial

mandante

s. mandante, mandador -a

mandatario -a

s. mandatario -a

maneras (de todas las)

loc. de todos os xeitos, de to-
das as maneiras, de todas as
formas

margen

s.m. marxe (*f.*). **Al margen:** na
marxe

marginal

adx. marxinal

masa

s.f. masa. **Masa de la quie-
bra:** masa falida. **Masa de la
herencia:** masa hereditaria,
m. herdo

matasellos

s.m. cuño, sinal (que deixa este
cuño), *f.* marca

materia

s.f. materia. **En materia de:**
en materia de, sobre

matización

s.f. matización

matizar

v.t. matizar

matrimonial

adx. matrimonial

matrimonio

s.m. matrimonio, casamento.
Matrimonio por poderes:
casamento por procuración

matriz

s.f. e *s.f.* matriz

matrícula

s.f. matrícula

máximo

adx. máximo. **Como máxi-
mo:** como máximo

mayor

adx. maior. **Al por mayor:**
por xunto. **Mayor de edad:**
maior de idade

mayoridad

s.f. maioridade

mayorista

s. almacenista, comerciante
por xunto

mayoría

s.f. maioría. **Mayoría de
edad:** maioridade, maioría de
idade

mediación

s.f. mediación

mediador -a

adx. e *s.* mediador -a

mediados (a, de)

loc. a mediados de

medianero -a

adx. medianeiro -a. **Pared
medianera:** parede media-
neira, *m.* medianil

medianería

s.f. medianil, medianería

mediar

v.t. e *i.* mediar

mediatización

s.f. mediatización

mediatizar

v.t. mediatizar

medición

s.f. medición

medida

s.f. medida. **A medida que:** a
medida que

medio

adv. e *s.m.* medio // *adx.* me-

- dio -a. **Medio ambiente:** medio natural. **A medio de escrito:** por medio de escrito, por escrito
- medir**
v.t. medir
- mejor**
adx. mellor. **Mejor postor -a:** ofertante, mellor licitador -a. **Mejor proveer:** decidir mellor, resolver mellor, mellor resolver. **A lo mejor:** ao mellor, se cadra, quizais
- mejora**
s.f. mellora, manda (a que se lle fai en bens ou dereitos a un herdeiro), *m.* melloramento
- mejorar**
v.t. e i. mellorar, mandar
- membrete**
s.m. cabeceira (*f*)
- mencionar**
v.t. mencionar, citar
- mención**
s.f. mención
- mengua**
s.f. mingua
- menguar**
v.i. minguar
- menor**
adx. e s. menor. **Al por menor:** polo miúdo. **Menor de edad:** menor de idade
- menos**
s., prep. e adv. menos. **A menos que:** a menos que, salvo que, agás que, non sendo que, a non ser que, fóra de que. **Al menos:** polo menos, cando menos
- menoscabar**
v.t. menoscabar
- menospreciar**
v.t. menosprezar
- menosprecio**
s.m. menosprezo
- mensualidad**
s.f. mensuralidade
- mercadería**
s.f. mercadería
- mercancía**
s.f. mercancía, mercadoría
- mercantil**
adx. mercantil
- merced**
s.f. mercé. **A merced de:** á mercé de, ao arbitrio de
- merecer**
v.t. merecer
- mérito**
s.m. mérito. **Hacer mérito de una cosa:** facer mención dela, mencionar. **En méritos de:** de acordo con, segundo
- meritorio -a**
adx. meritorio -a
- merma**
s.f. mingua, diminución
- mermar**
v.i. minguar, diminuír
- mesa**
s.f. mesa. **Mesa de contratación:** mesa de contratación
- mientras**
adv. e conx. mentres. **Mientras tanto:** mentres tanto, entrementes
- ministerio**
s.m. ministerio
- mínimo**
adx. mínimo
- minoración**
s.f. minoración, diminución
- minorar**
v.t. minorar
- minoridad**
s.f. minoridade. **Minoridad penal:** minoridade penal
- minorista**
s. minorista, retalista, vendedor polo miúdo
- minoría**
s.f. minoría. **Minoría de idade:** minoridade, minoría de idade
- minuta**
s.f. minuta, *m.* bosquexo, borrador // nota, conta (de gastos ou honorarios)
- mira**
s.f. mira. **Con miras a:** con vistas a, pensando en
- misión**
s.f. misión
- mixto -a**
adx. mixto -a
- mobiliario -a**
s.m. mobiliario, *f.* moblaxe // *adx.* mobiliario -a
- moción**
s.f. moción
- moderador -a**
adx. e s. moderador -a
- moderar**
v.t. moderar
- modificación**
s.f. modificación
- modificar**
v.t. modificar, alterar, cambiar
- modo**
s.m. modo, xeito, *f.* maneira. **A modo de:** como, á maneira de. **De modo que:** de modo, de xeito, de maneira que
- modos (de todos)**
loc. de todas as maneiras
- mojonar**
amolloar, poñer os marcos
- mojón**
s.m. marco, fito
- momento (en su)**
loc. no momento oportuno
- moneda**
s.f. moeda
- monedero**
s.m. moedeiro
- monetario -a**
adx. monetario -a
- monetizar**
v.t. monetizar, amoedar
- monitorio -a**
adx. monitorio -a
- monopolio**
s.m. monopolio
- montante**
s.f. contía, *m.* importe, montante
- monte**
s.m. monte
- monto**
s.m. importe, *f.* suma
- mora**
s.f. mora, moratoria
- moratorio -a**
s.f. moratoria // *adx.* moratorio -a
- morosidad**
s.f. morosidade
- moroso -a**
adx. moroso -a
- mostrenco -a**
adx. sen dono -a. **Bienes mostrencos:** bens xacentes, bens mostrencos
- mota**
s.f. mouta
- motivar**
v.t. motivar, causar
- motivo**
s.m. motivo. **Con motivo de:** con motivo de, por razón de
- móvil**
adx. e s.m. móbil
- movilizar**
v.t. mobilizar
- mucho**
indef. moito -a // *adv.* moito, moi. **Ni con mucho:** nin con moito. **Ni mucho menos:** nin moito menos
- mueble**
adx. e s.m. moble. **Bienes muebles:** bens mobles
- muelle**
s.f. morte. **Peligro de muerte:** perigo de morte
- multa**
s.f. multa. **Multa coercitiva:** multa coercitiva
- multar**
v.t. multar
- mutual**
adx. mutual, mutuo
- mutualidad**
s.f. mutualidade
- mutualismo**
s.m. mutualismo
- mutuario -a**
s. mutuatario -a
- mutuo -a**
adx. mutuo -a
- nacer**
v.i. nacer
- nacimiento**
s.m. nacemento, nacenza (*f*)
- nacionalidad**
s.f. nacionalidade
- nacionalización**
s.f. nacionalización
- nacionalizar**
v.t. nacionalizar
- natal**
adx. natal
- nativo -a**
adx. e s. nativo -a
- nato -a**
adx. nato -a, nacido -a, natural, inherente
- natural**
adx. natural

naturalización*s.f.* naturalización**naturalizar***v.t.* naturalizar**necesidad***s.f.* necesidade**negación***s.f.* negación**negar***v.t.* negar**negativo -a***adx.* e *s.* negativo -a**negligencia***s.f.* negligencia**negociable***adx.* negociable**negociación***s.f.* negociación**negociado***s.m.* negociado**negociante***adx.* e *s.* negociante**negociar***v.t.* negociar**negocio***s.m.* negocio. **Negocio jurídico**

co: contrato, asunto xurídico

neto -a*adx.* neto -a, líquido -a. **Peso neto:** peso neto**nivel***s.m.* nivel. **A nivel (de):** entre, no ámbito de, en, a nivel (de).**A nivel nacional:** en todo o país**noche***s.f.* noite. **Noche de autos:** noite dos feitos**nocivo -a***adx.* nocivo -a, danoso -a, prexudicial, daniño -a**nombramiento***s.m.* nomeamento**nombrar***v.t.* nomear**nombre***s.m.* nome. **Nombre de pila:** nome de pía. **En nombre y representación:** en (nome e) representación**nomenclatura***s.f.* nomenclatura**nómina***s.f.* nómina**nominal***adx.* nominal**nominativo -a***adx.* nominativo -a**nomografía***s.f.* nomografía**nomología***s.f.* nomoloxía**normativo -a***adx.* normativo -a**nota***s.f.* nota. **Nota de asume:** nota de conformidade. **Nota de reparo:** nota de obxección**notariado***s.m.* notariado**notarial***adx.* notarial**notario -a***s.* notario -a. **Ante notario:** perante notario, ante notario**notaría***s.f.* notaría**notificación***s.f.* notificación**notificar***v.t.* notificar, comunicar**notoriedad***s.f.* notoriedade**notorio -a***adx.* notorio -a**novación***s.f.* novación**novar***v.t.* facer novación**nulidad***s.f.* nulidade. **Nulidad de actuaciones:** nulidade de actuacións**nulo -a***adx.* nulo -a**numerario -a***adx.* numerario -a**numeroso -a***adx.* numeroso -a**nuncupación***s.f.* nuncupación**nuncupativo -a***adx.* nuncupativo -a**nupcias***s.f. pl.* nupcias**óbito***s.m.* óbito, pasamento, *f.* defunción**objección***s.f.* obxección**objetar***v.t.* obxectar**objeto***s.m.* obxecto. **Al objeto de:** co obxecto de, co fin de. **Con objeto de:** co obxecto de**obligacionista***s.* obrigacionista**obligación***s.f.* obriga, obrigación. **Obligación mancomunada:** obrigación conxunta, obriga mancomunada. **Obligación oro:** obrigación ouro. **Obligación al portador:** obrigación ao portador. **Obligación del tesoro:** obrigación do tesouro. **Tener obligación de:** ter a obriga de**obligar***v.t.* e *p.* obrigar(se)**obligatoriedad***s.f.* obrigatoriedade**obligatorio -a***adx.* obrigatorio -a**obstante***adx.* que consta en**obrar***v.i.* obrar, actuar // constar, estar en posesión ou en poder de. **Antecedentes que obran:** antecedentes que constan. **Obrar en autos:** figurar nos autos**obrepción***s.f.* obrepción**observación***s.f.* observación**observancia***s.f.* observancia**observar***v.t.* observar**obstante (no)***loc.* non obstante**obstrucción***s.f.* obstrución**obstruir***v.t.* obstruír**obtención***s.f.* obtención**obtener***v.t.* obter**obvención***s.f.* obvención, *m.* complemento**obviar***v.t.* obviar**ocasionar***v.t.* ocasionar**ocasión***s.f.* ocasión. **Con ocasión de:** con ocasión de, por**ocio***s.m.* ocio, lecer, vagar**ocular***adx.* ocular**ocultación***s.f.* ocultación**ocultar***v.t.* e *p.* ocultar(se), esconder(se)**ocupación***s.f.* ocupación**ocupar***v.t.* e *p.* ocupar(se)**ocurrir***v.i.* ocorrer**ofensa***s.f.* ofensa**oferente***adx.* oferente**oferta***s.f.* oferta**ofertar***v.t.* ofertar**oficial***adx.* e *s.* oficial**oficializar***v.t.* oficializar**oficio***s.m.* oficio. **Oficio judicial:**

oficio xudicial

ofimática*s.f.* ofimática**ofrecer***v.t.* e *p.* ofrecer(se)**oligopolio***s.m.* oligopolio**omisión***s.f.* omisión**omitir***v.t.* omitir**oneroso -a***adx.* oneroso -a**opcional***adx.* opcional**opción***s.f.* opción**operación***s.f.* operación**oponer***v.t.* e *p.* opoñer(se), opor(se)

oportunidad*s.f.* oportunidade**oportuno -a***adx.* oportuno -a**oposición***s.f.* oposición. **En oposición a:** en oposición a. **En oposición con:** en oposición con**opositor -a***adx.* e *s.* opositor -a**optar***v.i.* optar**orden***s.* orde (*f.*). **Orden de pago:** orde de pagamento. **Orden del día:** orde do día. **Orden público:** orde pública. **En orden a:** para, co fin de, verbo de, tocante a. **A las órdenes de:** ás ordes de**ordenación***s.f.* ordenación**ordenador -a***adx.* ordenador -a // *s.m.* ordenador, computador, *f.* computadora**ordenamiento***s.m.* ordenamento**ordenanza***s.f.* ordenanza**ordenar***v.t.* ordenar**ordinario -a***adx.* ordinario -a, corrente.**Recurso ordinario:** recurso ordinario**orfandad***s.f.* orfandade**organismo***s.m.* organismo**organización***s.f.* organización**organizar***v.t.* e *p.* organizar(*se*)**órgano***s.m.* órgano**origen***s.f.* orixe**original***adx.* e *s.* orixinal**oriundo -a***adx.* oriúndo -a**ostentar***v.t.* ostentar, alardear, presumir // ostentar, mostrar // ter, posuír, desempeñar (un cargo)**otorgamiento***s.m.* outorgamento**otorgar***v.t.* outorgar**otrosí***adv.* outrosí, tamén digo**pactar***v.i.* pactar**pacto***s.m.* pacto, convenio, acordo**padrón***s.m.* padrón (lista de habitantes) // padrón, modelo**paga***s.f.* paga**pagable***adx.* pagable**pagadero -a***adx.* pagadoiro -a**pagador -a***adx.* e *s.* pagador -a**pagar***v.t.* e *p.* pagar**pagaré***s.f.* obriga de pagamento, nota promisoría**pago***s.m.* pagamento, pago. **Mandamiento de pago:** mandado de pagamento. **Pago al contado:** pago ao contado. **En pago a:** en pagamento por**paradero***s.m.* paradoiro. **Paradero desconocido:** paradoiro descoñecido. **De ignorado paradero:** de paradoiro descoñecido**parado -a***adx.* e *s.* parado -a**parafernál***adx.* parafernál**parafiscal***adx.* parafiscal**parar***v.t.* e *i.* parar // recaer. **Parar el perjuicio:** recaer o prexuízo**parcial***adx.* e *s.* parcial**parcionero -a***adx.* partícipe**parecer***v.i.* parecer, semellar // *v.p.* parecerse, imitar(*se*), asemellar *se* // *s.m.* parecer, *f.* opinión**pareja***s.f.* parella**parentesco***s.m.* parentesco**paridad***s.f.* paridade**pariente***adx.* e *s.* parente. **Parientes lejanos:** parentes remotos. **Parientes cercanos:** parentes próximos, achegados**paritario -a***adx.* paritario -a**parlamentario -a***adx.* parlamentario -a**párrafo***s.m.* parágrafo**parte***s.f.* parte // *s.m.* comunicación (*f.*), comunicado, informe. **Parte actora:** parte demandante**participación***s.f.* participación**participar***v.i.* participar, tomar parte // *v.t.* participar, comunicar**partición***s.f.* partición**partida***s.f.* partida. **Partida de nacimiento:** partida de nacemento**partido***s.m.* partido. **Partido judicial:** distrito xudicial, partido xudicial**partidor -a***s.* partidor -a, repartidor -a**partir***v.t.*, *i.* e *p.* partir(*se*). **A partir de:** a partir de**partícipe***adx.* e *s.* partícipe**pasante***s.* axudante de avogado**pasantía***s.f.* clases particulares, pasantía**pasaporte***s.m.* pasaporte**pasivo -a***adx.* pasivo -a // *s.m.* pasivo. **Pasivo a corto o largo plazo:** pasivo a curto ou longo prazo**patentar***v.t.* patentar**patente***adx.* patente, claro -a, manifesto -a // *s.f.* patente**patrimonio***s.m.* patrimonio**patrio -a***adx.* patrio -a. **Patria potestad:** potestade paterna, patria potestade**peculado***s.m.* peculado**peculio***s.m.* peculio**pecuniario -a***adx.* pecuniario -a**pedido***s.m.* pedido, petición (*f.*), pedimento**peligro***s.m.* perigo**pena***s.f.* pena. **Bajo pena de:** baixo pena de, so pena de, coa pena de**penado -a***adx.* e *s.* penado -a**penal***adx.* e *s.m.* penal**penalización***s.f.* penalización**penalizar***v.t.* penalizar**penar***v.t.* e *i.* penar**pendiente***adx.* e *s.* pendente**pensionista***s.* pensionista**percepción***s.f.* percepción**perceptor -a***adx.* e *s.* perceptor -a**percibir***v.t.* percibir**pérdida***s.f.* perda**perdón***s.m.* perdón**perención***s.f.* perención**perentorio -a***adx.* perentorio -a

perfeccionar*v.t. e p.* perfeccionar(se)**pericial***adx.* pericial**periodicidad***s.f.* periodicidade**periodo***s.m.* período**peritaje***s.m.* peritaxe (*f*)**peritar***v.t.* peritar**perito -a***adx. e s.* perito -a**perjudicar***v.t. e p.* prexudicar(se)**perjudicial***adx.* prexudicial**perjuicio***s.m.* prexuízo, dano, *f.* perda.**Daños y perjuicios:** danos e perdas. **Sin perjuicio de terceros:** sen prexuízo de terceiros**perjurar***v.t. e i.* perxurar**perjurio***s.m.* perxurio**permanecer***v.i.* permanecer**permanente***adx.* permanente**permisivo -a***adx.* permisivo -a**permisión***s.f.* permisión**permuta***s.f.* permuta, troca, *m.* troco**permutación***s.f.* permutación**permutar***v.t.* permutar, trocar**perquirir***v.t.* perquirir, pescudar**persona***s.f.* persoa. **Persona física:** persoa física. **Persona jurídica:** persoa xurídica. **Persona natural:** persoa natural**personal***adx. e s.m.* persoal. **A título personal:** a título persoal. **Personal eventual:** persoal eventual**personarse***v.p.* presentarse, comparecer (*v.i.*), acudir (*v.i.*). **Personarse en autos:** constituírse como parte nos autos, facerse parte dos autos**pertenencia***s.f.* pertenza**pertinencia***s.f.* pertinencia**pertinente***adx.* pertinente**pesar (a, de que)***loc.* a pesar de (que), malia**pesquisa***s.f.* pescuda, indagación**peticionario -a***adx. e s.* peticionario -a**petición***s.f.* petición, pedimento (*m.*).**A petición de:** a pedimento de. **A petición de:** por pedimento de**pieza***s.f.* peza. **Pieza separada:** peza separada**pignoración***s.f.* peñor (*m.*)**pignorar***v.t.* peñar**plan***s.m.* plan, plano, proxecto, programa**planificación***s.f.* planificación**plano***s.m.* plano**planteamiento***s.m.* formulación (*f*), exposición (*f*), presentación (*f*)**plantear***v.t.* expoñer, expor, presentar, formular, suscitar, propoñer, propor, esbozar**plantilla***s.m.* cadro de persoal // modelo, padrón**plazo***s.m.* prazo. **A corto plazo:** a curto prazo. **A largo plazo:** a longo prazo**pleiteante***adx. e s.* preiteante**pleitear***v.i.* preitear, litigar**pleito***s.m.* preito, litixio. **Entablar un pleito:** poñer un preito**plenario -a***adx. e s.* plenario -a**plenipotenciario -a***adx. e s.* plenipotenciario -a**pleno -a***adx.* pleno -a, cheo -a, completo -a // *s.m.* pleno (reunión dunha corporación)**plica***s.f.* plica**pliego***s.m.* prego. **Pliego de condiciones:** prego de condicións.**Pliego de cargos:** prego de cargos. **Pliego de descargo:** prego de descarga**plurianual***adx.* plurianual**pluriempleo***s.m.* pluriemprego**plus***s.m.* gratificación (*f*), sobresol-

do, complemento

plusvalía*s.f.* plusvalía**poder***v.t. e i.* poder // *s.m.* poder. **Poder bastante:** poder cumprido. **Bastanteo de poderes:** verificación de poderes. **Por poderes:** por poderes**poderdante***s.* mandante, o que outorga o poder**poderhabiente***s.* mandatario -a, poderhabente**policía***s.* policía**póliza***s.f.* póliza (documento). **Póliza de seguros:** póliza de seguros. **Póliza a todo riesgo:** póliza a todo risco // timbre fiscal, selo**ponencia***s.m.* relatorio, informe, *f.* exposición**porcentaje***s.f.* porcentaxe**porcentual***adx.* porcentual**pormenor***s.m.* pormenor, detalle**portador -a***adx. e s.* portador -a**porte***s.m.* porte**porvenir***s.m.* porvir**posdata***s.f.* posdata**poseedor -a***adx. e s.* posuidor -a**poseer***v.t.* posuír**posesión***s.f.* posesión**poseedor -a***adx. e s.* poseedor -a**posesorio -a***adx.* posesorio -a**posible***adx.* posible. **A ser posible:** a ser posible, se é posible, de ser posible, se pode ser**posicionarse***v.p.* tomar postura, situarse**postor -a***s.* ofertante, licitador -a. **Mejor postor:** mellor ofertante, mellor licitador**postulación***s.f.* postulación**postular***v.t.* postular**postura***s.f.* postura, posición // poxa, oferta**potestad***s.f.* potestade, autoridade, dominio. **Patria potestad:** potestade paterna**potestativo -a***adx.* potestativo -a**practicar***v.t. e i.* practicar. **Practicar diligencias:** levar a cabo, executar ou cumprir dilixencias**precario -a***adx.* precario -a, inestable, inseguro -a**precaución***s.f.* precaución**preceder***v.t.* preceder**preceptivo -a***adx.* preceptivo -a, obrigatorio -a**preceptuar***v.t.* preceptuar

precintar

v.t. precintar

precinto

s.m. precinto

precio

s.m. prezo. **Justiprecio:** prezo xusto. **A baixo/alto precio:** por baixo ou alto prezo

precisar

v.t. precisar, delimitar, especificar // precisar, necesitar. **Verse precisado a:** verse obrigado ou forzado a

precisión

s.f. precisión, xusteza, exactitude

precontrato

s.m. precontrato

predio

s.m. predio, herdade (*f.*), fazenda (*f.*), terreo. **Predio sirviente:** predio servente

predisponer

v.t. predispor, predispoñer

preeminencia

s.f. preeminencia

preeminente

adx. preeminente

preempción

s.f. preempción. **Derecho de preempción:** dereito preferente de compra, dereito de retracto

preexistencia

s.f. preexistencia

preferencia

s.f. preferencia

prefijar

v.t. prefixar

prejudicial

adx. prexudicial

prejuicio

s.m. prexuízo

prejuzgar

v.t. prexulgar

prelación

s.f. prelación, preferencia

preliminar

adx. preliminar, previo, precedente // *s.* preliminar, limiar

premeditación

s.f. premeditación

premoriciencia

s.f. premoriciencia

prenda

s.f. peñor (*m.*) (cousa que se deixa en garantía de algo).

Dar en prenda: dar en peñor / peza (de vestir)

prescribir

v.t. prescribir, ordenar // *v.i.* prescribir, caducar

prescripción

s.f. prescrición

presencia

s.f. presenza. **A mi presencia:** perante min

presente

adx. e *s.* presente. **Por la presente:** por medio, a través deste escrito. **Hacer presente:** comunicar, informar

preso -a

adx. e *s.* preso -a

prestación

s.f. prestación

prestador -a

adx. e *s.* prestador -a

prestamista

s. prestamista

préstamo

s.m. préstamo, empréstito.

Préstamo a la gruesa: préstamo marítimo

prestar

v.t. prestar, deixar (cartos) // prestar (servizos, atención, etc.)

prestatarío -a

adx. e *s.* prestameiro -a

presumir

v.t. presumir, conxecturar, supoñer, supor

presunción

s.f. presunción

presunto -a

adx. presunto -a

presuponer

v.t. presupor, presupoñer

presuposición

s.f. presuposición

presupuestar

v.t. facer o presuposto ou orzamento / presupostar, orzar

presupuestario -a

adx. orzamentario -a

presupuesto

s.m. presuposto, orzamento // presuposto, *f.* premisa, conxectura, suposición // *pt.* presuposto -a

preterición

s.f. preterición, omisión, exclusión

preterintencionalidad

s.f. preterintencionalidade

pretexto

s.m. pretexto, escusa (*f.*)

prevalecer

v.i. prevalecer, imponse, imponse, triunfar

prevalencia

s.f. prevalencia

prevaricación

s.f. prevaricación

prevaricador -a

adx. e *s.* prevaricador -a

prevención

s.f. prevención, precaución, disposición / posto de policía.

Llevar a la prevención: levar ao posto de policía

prevenir

v.t. e *p.* previr(se), apercibir, eludir, precaver

preventivo -a

adx. preventivo -a, precautorio -a

prever

v.t. prever

previo -a

adx. previo -a. **Previo informe:** tras o informe previo, despois do informe

previsión

s.f. previsión

previsto -a

adx. previsto -a. **Previsto en la ley:** segundo establece a lei

prima

s.f. prima

primogénito -a

adx. e *s.* primoxénito

principal

adx. principal, esencial

principio

s.m. principio, comezo, inicio // principio, base (*f.*), fundamento

prisión

s.f. prisión, cárcere (*m.*), cadea

privativo -a

adx. privativo -a

privilegio

s.m. privilexio

probar

v.t. probar

probatorio -a

adx. probatorio -a

proceder

v.i. proceder. **Procede desestimar el recurso:** cómpre rexeitar o recurso // *s.m.* proceder, provir, vir, convir. **Cuando proceda:** cando sexa procedente, cando cumpira

procedimiento

s.m. procedemento

procesal

adx. procesual

procesar

v.t. procesar

proceso

s.m. proceso

proclamación

s.f. proclamación

proclamar

v.t. e *p.* proclamar(se)

procura

s.f. procura

procuración

s.f. procuración

procurador -a

s. procurador -a

procuraduría

s.f. procuradoría

procurar

v.t. procurar

producir

v.t. producir

profecticio -a

adx. profecticio -a

prófugo -a

adx. e *s.* prófugo -a

proforma

loc. lat. pro forma

prohijamiento

s.m. porfillamento

prohijar

v.t. porfillar

proindivisión

s.f. proindivisión

proindiviso -a

adx. proindiviso -a

prolongación

s.f. prolongación

prolongar

v.t. e *p.* prolongar(se), alongar(se)

promisorio -a

adx. promisorio -a

promoción*s.f.* promoción**promotor -a***adx.* e *s.* promotor -a**promover***v.t.* promover, mover (un preito)**promulgación***s.f.* promulgación**promulgar***v.t.* promulgar**pronosticar***v.t.* pronosticar**pronto -a***adx.* pronto -a, disposto -a, preparado -a // *adv.* pronto, axiña, decontado. **Tan pronto como:** tan pronto como, axiña que, logo que, en canto. **Pronto pago:** pronto pagamento**pronunciamiento***s.m.* pronunciamiento (decisión xudicial) // *pronuncia* (*f.*)**pronunciar***v.t.* e *p.* pronunciar(se). **Lo pronuncio, mando y firmo:** pronúncioo, mándoo e asínoo**pronóstico***s.m.* pronóstico**propiedad***s.f.* propiedade**propietario -a***s.* propietario -a, dono -a**proposición***s.f.* proposición**propuesta***s.f.* proposta. **A propuesta de:** por proposta de, a proposta de**propósito***s.m.* propósito, *f.* intención. **A propósito:** de propósito, á mantença, adrede, a propósito**prorrata***s.f.* pro rata (*lat.*)**prorrato***s.m.* rateo. **Prorrato de foros:** rateo de foros**prorrogar***v.t.* prorrogar, alongar, prolongar**proscribir***v.t.* proscribir, desterrar, prohibir**proscripción***s.f.* proscripción**protección***s.f.* protección, *m.* amparo, abeiro**protectorado***s.m.* protectorado**proteger***v.t.* protexer, amparar, abeirar**protesta***s.f.* protesta**protesto***s.m.* protesto (dunha letra de cambio)**protocolización***s.f.* inclusión no protocolo**protocolizar***v.t.* protocolizar, incluír no protocolo**protocolo***s.m.* protocolo**protutor -a***s.* protitor -a**proveedor -a***s.* e *adx.* proveedor -a, fornecedor -a, subministrador -a**proveer***v.t.* e *p.* prover(se), abastecer, fornecer, subministrar. **Para mejor proveer:** para mellor resolver, para decidir mellor**providencia***s.f.* providencia, disposición.**Providencia de apremio:**

providencia de constrinximento

provisional*adx.* provisional, provisorio -a**provisión***s.f.* provisión**proyecto***s.m.* proxecto**prueba***s.m.* proba. **Prueba fehaciente:** proba fidedigna**publicar***v.t.* publicar**publicidad***s.f.* publicidade**público -a***adx.* público -a // *s.m.* público**puesta***s.f.* posta. **Puesta en marcha:** posta en marcha**puja***s.f.* poxa. **Puja a la llana:** poxa aberta**pujar***v.t.* poxar**punibilidad***s.f.* punibilidade**punible***adx.* punible**punición***s.f.* punición**punir***v.t.* punir, castigar**puntualidad***s.f.* puntualidade**puntualizar***v.t.* precisar, concretar**puño***s.m.* puño. **De su puño y letra:** da súa man**pupilage***s.m.* pupilaxe (*f.*)**pupilar***adx.* pupilar**pupilo -a***s.* pupilo -a**purgar***v.t.* purgar**putativo -a***adx.* putativo -a**quebramiento***s.m.* quebrantamento, quebramento, *f.* creba, quebra**quebrantamiento***s.m.* quebrantamento, *f.* creba, quebra**quebrantar***v.t.* quebrantar, estragar, danar**quebranto***s.m.* quebranto**quebrar***v.t.* quebrar, crebar, herniarse**queja***s.f.* queixa**querella***s.f.* querrela, *m.* preito**querellante***adx.* e *s.* querelante**querellar***v.p.* querelar(se)**quebra***s.f.* creba, quebra (fortuíta, forzosa, fraudulenta, voluntaria)**quincenal***adx.* quincenal**quinquenal***adx.* quinquenal**quinquenio***s.m.* quinquenio, lustro**quirógrafo -a***adx.* quirógrafo -a // *s.m.* quirógrafo**quita***s.f.* quitación, perdón (*m.*) (dunha débeda ou parte dela).**Quita y espera:** quitación e espera**quito -a***adx.* quito -a, libre, exento -a**quórum***s.m.* quórum**radicar***v.i.* e *p.* radicar (*v.i.*)**ramo***s.m.* ramo**rango***s.m.* rango**rasgo***s.m.* trazo, risco, aspecto / *pl.* faccións, liñas, riscos (do rostro, da cara). **A grandes rasgos:** sen entrar en detalles, a grandes riscos, a grandes trazos, con poucas palabras, sucintamente**ratificación***s.f.* ratificación**ratio***s.m.* ratio**rato***s.m.* anaco, cacho, chisco (de tempo). **Al cabo de un rato:** de aquí (alí) a un pouco**razón***s.f.* razón. **A razón de:** a razón de. **Dar razón:** informar. **De su razón:** correspondente**raíz***s.f.* raíz. **Bienes raíces:** bens raíces. **A raíz de:** por mor de, debido a, a consecuencia de**realquilar***v.t.* subarrendar, subalugar**reanudación***s.f.* prosecución, continuación, *m.* proseguimento**reasegurar***v.t.* reasegurar**reaseguro***s.m.* reaseguro**rebaja***s.f.* rebaixa**rebajar***v.t.* rebaiñar

rebaje*s.m.* rebaixe**rebasar***v.t.* exceder, sobrepasar, superar**recabar***v.t.* conseguir, obter. **Recabar fondos:** conseguir fondos.**Las actas no se han recabado por dicho centro:** as actas non foron reclamadas polo dito centro. **Recabó el informe:** solicitou o informe**recaer***v.i.* recaer. **Recaer sentencia:** recaer sentenza**recargo***s.m.* recarga (*f*)**recaudación***s.f.* recadación**recaudador -a***adx.* e *s.* recadador -a**recaudar***v.t.* recadar**recepción***s.f.* recepción**receptación***s.f.* receptación**receptor -a***s.* receptor -a**receptor -a***adx.* e *s.* receptor -a**recesión***s.f.* recesión**rechazar***v.t.* rexeitar, desbotar, refugar, repeler**rechazo***s.m.* rexeitamento, desbotamento**recibimiento***s.m.* recibimento. **Recibimiento a prueba:** abrir o período de proba**recibo***s.m.* recibo. **Acusar recibo:** acusar a recepción. **Acuse de recibo:** xustificante de recepción, recibo. **Aviso de recibo:** aviso de recibimento, notificación de recepción**recidiva***s.f.* recidiva**reciente***adx.* recente**reciprocidad***s.f.* reciprocidade**recién***adv.* recién, recentemente, hai pouco, pouco antes**reconciliación***s.f.* reconciliación**reconciliar***v.t.* e *p.* reconciliar(*se*)**reconducción***s.f.* reconducción**reconocer***v.t.* e *p.* recoñecer**reconocimiento***s.m.* recoñecemento**recontar***v.t.* recontar**reconvenir***v.t.* reconvir**recopilación***s.f.* compilación, colección**recopilar***v.t.* recompilar**recriminación***s.f.* recriminación**recriminar***v.t.* recriminar**rectificación***s.f.* rectificación**recuento***s.m.* reconto**recuperación***s.f.* recuperación**recuperar***v.t.* e *p.* recuperar(*se*)**recurrente***adx.* recorrente**recurrible***adx.* recorrible**recurrir***v.i.* recorrer contra, apelar //*v.t.* percorrer. **Recurrir la****sentencia:** recorrer contra a sentenza. **Recorrer una****distancia:** percorrer unha distancia**recurso***s.m.* recurso (contencioso administrativo, de amparo, de apelación, de casación, de nulidade, de reforma, de reposición, de revisión, de súplica, económico administrativo). **Recurso en ambos efectos:** recurso en ambos os dous efectos**recusable***adx.* recusable**recusación***s.f.* recusación**recusante***adx.* e *s.* recusante**recusar***v.t.* recusar**recíproco -a***adx.* recíproco -a. **A la recíproca:** da mesma maneira**redención***s.f.* redención**redescuento***s.m.* redescuento**rédito***s.m.* rédito**redhibición***s.f.* redhibición**redhibir***v.t.* redhibir**redhibitorio -a***adx.* redhibitorio -a**redimir***v.t.* redimir**redistribución***s.f.* redistribución**redistribuir***v.t.* redistribuir**redituar***v.t.* render, producir rédito**reducción***s.f.* reducción**reducir***v.t.* e *p.* reducir(*se*), minorar, minguar, diminuír, rebaixar**redundancia***s.f.* redundancia**reembolsable***adx.* reembolsable**reembolsar***v.t.* reembolsar**reembolso***s.m.* reembolso, reintegro, *f.* restitución**reemplazar***v.t.* substituír**reemplazo***s.f.* substitución // *m.* recrutamento anual, *f.* quinta**referente***adx.* referente**referir***v.t.* e *p.* referir(*se*)**reforma***s.f.* reforma**reformar***v.t.* reformar**refrendación***s.f.* referendo (*m.*)**refrendar***v.t.* referendar, autorizar, autenticar**refrendario -a***adx.* e *s.* referendario -a**refrendo***s.m.* referendo**refutar***v.t.* refutar, rebater**régimen***s.m.* réxime. **Régimen de bienes gananciales:** réxime de bens gananciais**regir***v.t.*, *i.* e *p.* rexer(*se*)**registrador***adx.* e *s.* rexistrador -a**registrar***v.t.* rexistrar**registro***s.m.* rexistro**regla***s.f.* regra**reglamentación***s.f.* regulamentación**reglamentar***v.t.* regulamentar**reglamento***s.m.* regulamento**reglar***v.t.* regrar**regresar***v.i.* regresar**regresión***s.f.* regresión**regulación***s.f.* regulación**regular***v.t.*, *i.* e *p.* regular, rexer(*se*) // *adx.* regular, uniforme, homoxéneo -a**regularización***s.f.* regularización**regularizar***v.t.* e *p.* regularizar(*se*)**rehabilitación***s.f.* rehabilitación**rehabilitar***v.t.* e *p.* rehabilitar(*se*)

rehusar

v.t. refusar, rexeitar, desbotar, denegar

reincidencia

s.f. reincidencia

reincidente

adx. reincidente

reincidir

v.i. reincidir

reintegrar

v.t. e p. reintegrar(se)

reintegro

s.m. reintegro

reinversión

s.f. reinvestimento (*m.*)

reiteración

s.f. reiteración

reiterar

v.t. reiterar, repetir, insistir, recalcar, teimar

reivindicación

s.f. reivindicación

reivindicar

v.t. reivindicar (reclamar ou recuperar un dereito) // responsabilizarse

relacionar

v.t. e p. relacionar(se)

relación

s.f. relación. **En relación con:** en relación con, respecto de, verbo de

relatoría

s.f. relatoría

relegar

v.t. relegar, desterrar, expatriar, marxinar, arredar, afastar, isolar

relevación

s.f. exención (dunha obriga)

relevar

v.t. relevar (dar relevo) // relevar (eximir dalgunha obriga)

relicto -a

adx. sucesorio -a. **Caudal re-**

licto: patrimonio sucesorio

rellenar

v.t. cubrir, encher (un formulario, cuestionario, etc.)

remanente

adx. e s.m. remanente

remesa

s.f. remesa

remisión

s.f. remisión

remitir

v.t., i. e p. remitir(se), expedir

remoción

s.f. remoción

remover

v.t. remover

remuneración

s.f. remuneración

rendimiento

s.m. rendimento

render

v.t. e p. render(se)

renovación

s.f. renovación, anovamento

renovar

v.t. renovar, anovar

renta

s.f. renda. **A renta:** a renda

rentable

adx. rendible, rendoso -a, produtivo -a

reparto

s.m. repartimento, repartición

repasar

v.t. repasar

repaso

s.m. repaso

repercusión

s.f. repercusión

repercutir

v.i. repercutir

repetir

v.t. e p. repetir(se)

replanteo

s.m. trazado de planta, *f.* traza.

Replanteo de cimientos:

trazado para escavación

réplica

s.f. réplica

replicar

v.i. replicar

reponer

v.t. e p. repoñer(se), repor(se)

reposición

s.f. reposición

repregunta

s.f. repregunta

repreñión

s.f. repreñión

repudiación

s.f. repudiación

repudio

s.m. repudio

requerimiento

s.m. requerimento. **A requerimiento de:** por requerimento de, a requerimento de

requerir

v.t. requirir

requesta

s.f. requesta

requisa

s.f. requisa

requisitoria

s.f. requisitoria

requisitorio -a

adx. requisitorio -a // *s.f.* requisitoria

resaca

s.f. resaca

resaltar

v.i. resaltar

resarcimiento

s.m. resarcimento, *f.* indemnización

resarcir

v.t. e p. resarcir(se)

rescate

s.m. rescate

rescindir

v.t. rescindir

rescisión

s.f. rescisión

reserva

s.f. reserva. **A reserva de:** agás (de), salvo, excepto, fóra de

reseña

s.f. descripción breve // recensión (dunha publicación)

reseñar

v.t. indicar, sinalar, recensionar

resguardo

s.m. resguardo, abeiro // resguardo, recibo, xustificante

resolutorio -a

adx. resolutorio -a

resolver

v.t. resolver

respecto

s.m. respecto. **Con respecto a:** con respecto a, respecto de, verbo de, en relación con. **Respecto a/de:** con respecto a, verbo diso. **Al respecto:** con respecto a iso, verbo diso

respetar

v.t. respetar

respeto

s.m. respecto

responder

v.t. e i. responder

respuesta

s.f. resposta

restitución

s.f. restitución

restituir

v.t. restituír

restricción

s.f. restricción

resultando

s.m. resultando

resultante

adx. resultante

resultas (a, de)

loc. como consecuencia de, a resultas de, de resultas de

resumen

s.m. resumo

resumir

v.t. resumir

retención

s.f. retención

retener

v.t. reter

reticencia

s.f. reticencia

retirar

v.t. e p. retirar(se), arredar, xubilar(se)

retiro

s.m. retiro

retractación

s.f. retractación

retractar

v.t. e p. retractar(se)

retracto

s.m. retracto

retraer

v.t. e p. retraer(se)

retranquear

v.t. recuar

retranqueo

s.m. tranqueo

retrasar

v.t. e p. atrasar(se)

retraso

s.m. atraso

retribución

s.f. retribución

retribuir

v.t. retribuír

retroacción

s.f. retroacción

retroactivo -a

adx. retroactivo -a

retrocesión*s.f.* retrocesión**retrodonación***s.f.* retrodoazón**retrotraer***v.t.* retrotraer**retroventa***s.f.* retroventa**retén***s.m.* retén**reunir***v.t. e p.* reunir(se)**reunión***s.f.* reunión, xuntanza**revalorización***s.f.* revalorización**revalorizar***v.t.* revalorizar**revaluación***s.f.* revaluación**revaluar***v.t. e p.* revalorizar(se)**revendedor -a***s.* revendedor -a**revenda***s.f.* revenda**reversión***s.f.* reversión**reverso***s.m.* reverso**revertir***v.i.* reverter**revisar***v.t.* revisar**revisión***s.f.* revisión**revocable***adx.* revogable**revocación***s.f.* revogación**revocar***v.t.* revogar, anular // revocar, lucir**riesgo***s.m.* perigo, risco. **A riesgo y ventura:** a risco e ventura**rigor***s.m.* rigor**rigoroso -a***adx.* rigoroso -a**rito***s.m.* rito**robar***v.t.* roubar**robo***s.m.* roubo**rogar***v.t. e i.* rogar, pregar**rogatorio -a***adx.* rogatorio -a**rollo***s.m.* rolo**rúbrica***s.f.* rúbrica**ruogo***s.m.* rogo. **Ruegos y preguntas:** rolda aberta de intervencións, intervencións libres, rogos e preguntas. **A su ruego:** a pedimento seu**ruína***s.f.* ruína**ruinoso -a***adx.* ruinoso -a**ruptura***s.f.* ruptura**sabidas (a, de)***loc.* a sabidas de, á mantenta, adrede, sabendo**saca***s.f.* saca. **Saca de autos:** pública forma**sala***s.f.* sala**salario***s.m.* salario**saldar***v.t.* saldar**saldo***s.m.* saldo**saliente***adx.* saínte, saliente, sobranceiro -a // *s.m.* saliente, saínte**salvaguardia***s.f.* salvagarda**salvar***v.t.* salvar**salvedad***s.f.* limitación, restricción, excepción // especificación, particularidade**salvo -a***adx.* salvo -a. **Sano y salvo:** san e salvo // *prep.* salvo, agás, excepto. **Salvo error u omisión:** salvo erro ou omisión. **Salvo buen fin:** salvo bo fin. **Salvo que:** salvo que, de non ser que, non sendo que, fóra de que, a menos que, excepto que**salvoconducto***s.m.* salvoconduto**sancionador -a***adx.* sancionador -a**sancionar***v.t.* sancionar**sanción***s.f.* sanción**saneamiento***s.m.* saneamento**sanear***v.t.* sanear**sano -a***adx.* san (f. sa). **Sano -a y salvo -a:** san e salvo**satisfacción***s.f.* satisfacción**sazón (a la)***loc.* daquela, naquel tempo, entón**sección***s.f.* sección**secretariado***s.m.* secretariado**secretario -a***s.* secretario -a. **Secretario judicial:** secretario xudicial**secretaría***s.f.* secretaría**secreto***adx.* secreto -a // *s.m.* segredo**sede***s.f.* sé (eclesiástica) // sede (domicilio dun organismo)**segregación***s.f.* segregación**seguida (en)***loc.* enseguida, deseguida, axiña**seguir***v.t. e t.* seguir**seguridad***s.f.* seguridade, seguranza, certeza**seguro***s.m.* seguro // *adx.* seguro -a**según***prep. e conx.* segundo. **Según lei:** segundo a lei. **Según lo dispuesto:** segundo o disposto, de acordo co que dispón**sellado -a***adx.* selado -a // *s.m.* seladura (f)**sellar***v.t.* selar**sello***s.m.* selo, cuño**semana***s.f.* semana**semanal***adx.* semanal**semoviente***adx.* semovente**sentar***v.t., i. e p.* sentar(se), acaer // asentar, inscribir, acaer**sentencia***s.f.* sentenza. **Dictar sentencia:** dar, pronunciar ou profedir sentenza**sentenciar***v.t. e i.* sentenciar**separación***s.f.* separación**ser (a no, que)***loc.* a non ser que, non sendo que**serie***s.f.* serie**servicio***s.m.* servizo**servidumbre***s.f.* servidume. **Servidumbre de paso:** pasantía, serventía**sesgar***v.t.* cortar diagonalmente // *fig.* torcer, derivar, nesgar**sesgo (al)***loc.* ao nesgo**sesión***s.f.* sesión**señal***s.m.* sinal**señalamiento***s.m.* sinalamento**señalar***v.t.* sinalar. **Señalar día y hora:** sinalar día e hora**señalizar***v.t.* sinalizar**si***conx.* se. **Si procede:** se procede, se corresponde. **Si se tercia:** se é o caso**siempre***adv.* sempre**signatario -a***adx e s.* signatario -a, asinante**signatura***s.f.* sinatura

significar*v.t.* significar**signo***s.m.* signo**siguiente***adx.* seguinte**silencio***s.m.* silencio**simulación***s.f.* simulación**sin***prep.* sen. **Sen ánimo de lucro:** sen finalidade de lucro.**Sin falta:** sen falta. **Sin más trámites:** sen máis trámites.**Sin menoscabo:** sen prexuízo. **Sin perjuicio de que:** sen prexuízo de que**sinalagmático -a***adx.* sinalagmático -a**sindicación***s.f.* sindicación**síndico***s.* síndico**sinistrado -a***adx.* sinistrado -a**sinistro***s.m.* sinistro**síntesis***s.f.* síntese**sirviente***adx.* e *s.* servente**sistema***s.f.* sistema**soberanía***s.f.* soberanía**sobornar***v.t.* sobornar**soborno***s.m.* soborno**sobrecarga***s.f.* sobrecarga**sobrecargo***s.m.* sobrecarga (*f*)**sobreprecio***s.m.* sobreprezo**sobreprima***s.f.* sobreprima**sobreseer***v.t.* sobreser**sobreseguro***s.m.* sobreseguro**sobreseimiento***s.m.* sobreseimento**sobreseído -a***adx.* sobresido -a**sobresueldo***s.m.* sobresoldo**sociedad***s.f.* sociedade. **Sociedad en comandita:** sociedade en comandita. **Sociedad de ganancias:** sociedade de ganancias**solar***s.m.* soar, terreo, predio // *adx.* solar**solicitante***adx.* e *s.* solicitante**solicitar***v.t.* solicitar**solicitud***s.f.* solicitude**solvencia***s.f.* solvencia**solventar***v.t.* resolver, solucionar / liquidar (unha débeda)**solvente***adx.* solvente**someter***v.t.* e *p.* someter(se)**soportar***v.t.* soportar, sostener, aturar**sorteo***s.m.* sorteo**soslayar***v.t.* meter de través // evitar, esquivar, eludir**sospecha***s.f.* sospeita**sospechar***v.t.* sospeitar**subalterno -a***adx.* e *s.* subalterno -a**subarrendador -a***adx.* e *s.* subarrendador -a**subarrendamiento***s.m.* subarrendamento**subarrendar***v.t.* subarrendar**subarrendatario -a***adx.* e *s.* subarrendatario -a**subasta***s.f.* poxa, licitación**subastar***v.t.* poxar, licitar**subcomisario -a***s.m.* subcomisario -a**subdelegación***s.f.* subdelegación**subenfiteusis***s.f.* subenfiteuse**subida***s.f.* subida, suba**subir***v.t.*, *i.* e *p.* subir**subordinado -a***adx.* e *s.* subordinado -a**subrayar***v.t.* subliñar**subrepción***s.f.* subrepción**subrepticio -a***adx.* subrepticio -a**subrogación***s.f.* subrogación**subrogatorio -a***adx.* subrogatorio -a**subsanaable***v.t.* emendable, reparable, corrixible, rectificable, resoluble, solucionable, saneable**subsananar***v.t.* emendar, reparar, corrixir, rectificar, sanear**subscribir***v.t.* subscribir**subscripción***s.f.* subscrición**subsidiario -a***adx.* subsidiario -a**subsidio***s.m.* subsidio**substanciar***v.t.* instruír, tramitar**substitución***s.f.* substitución**substituír***v.t.* substituír**substituto -a***adx.* e *s.* substituto -a**substracción***s.f.* subtracción**substraer**

subtraer

subvencionar*v.t.* subvencionar**subvención***s.m.* subvención**suceder***v.t.* suceder**sucesivo -a***adx.* sucesivo -a**sucesión***s.f.* sucesión**suceso***s.m.* suceso**sucesor -a***s.m.* e *s.* sucesor -a, herdeiro -a**suelo***s.m.* chan (superficie pola que se anda), solo (extensión, terreo onde se pode edificar)**suficiente***adx.* suficiente, abondo**sufragio***s.m.* sufraxio**sugerencia***s.f.* suxestión**sugerir***v.t.* suxerir**sujeción***s.f.* suxeición**sujetar***v.t.* e *p.* suxeitar(se)**sujeto***s.m.* suxeito**suma***s.f.* suma. **Suma y sigue:** suma e segue**sumario***adx.* sumario -a // *s.m.* sumario**administrador -a***adx.* e *s.* administrador -a**suministrar***v.t.* suministrar -a, fornecer, prover, abastecer**suministro***s.m.* administración (*f*)**sumisión***s.f.* sumisión**sumo -a***adx.* sumo -a // *s.m.* sumo // *f.* suma, adición **A lo sumo:** como máximo, como moito**suntuario -a***adx.* suntuario -a**supervisar***v.t.* supervisar, controlar**superávit***s.m.* superávit, excedente**suplantación***s.f.* suplantación**suplementario -a***adx.* suplementario -a**suplencia***s.f.* suplencia**suplente***adx.* e *s.* suplente

supletorio -a*adx.* supletorio -a**súplica***s.f.* súplica, rogo (*m.*)**suplicación***s.f.* suplicación**suplicar***v.t.* suplicar**suplicatorio -a***adx.* suplicatorio -a // *s.m.* suplicatorio**suplico***s.m.* solicitude (*f.*), petición (*f.*)**suplido***adx.* suplido, reposto**suponer***v.t.* supoñer, supor**suposición***s.f.* suposición**supresión***s.f.* supresión**suprimir***v.t.* suprimir**supuesto***adx.* suposto -a // *s.m.* suposto.**Por supuesto:** por suposto**suputar***v.t.* suputar**surgir***v.t.* xurdir**surtir***v.i.* prover, subministrar. **Surtir efectos:** producir efectos**suscribir***v.t.* subscribir**suscripción***s.f.* suscripción**suscriptor***adx.* e *s.* subscriptor -a**suspender***v.t.* e *p.* suspender(*se*)**suspensivo -a***adx.* suspensivo -a**suspensión***s.f.* suspensión**suspenso -a***s.m.* suspenso // *adx.* suspenso -a**sustanciar***v.t.* instruír, tramitar**sustento***s.m.* sustento**sustitución***s.f.* substitución**sustituir***v.t.* substituír**sustituto -a***s.* e *adx.* substituto -a**sustracción***s.f.* subtracción**sustraer***v.t.* e *p.* subtraer(*se*)**tablón***s.m.* madeiro, táboa grande / taboleiro (de anuncios)**tacha***s.f.* tacha, falta, *m.* defecto. **Tacha de testigo:** rexeitamento de testemuña**tachadura***s.f.* riscadura, riscada**tachar***v.i.* tachar, acusar, cualificar // riscar, borrar**tácito -a***adx.* tácito -a**talonario***s.m.* talonario**talón***s.m.* talón. **Talón de ventanilla:** nota de ingreso na caixa**tamaño***adx.* tamaño -a // *s.m.* tamaño**tampón***s.m.* tampón**tantear***v.t.* tentear, tentar**tanteo***s.f.* tento, tenteo**tanto***adx.* tanto -a // *s.m.* punto // *adv.* tanto **Tanto por ciento:** tanto por cento. **Por tanto:** polo tanto, xa que logo // *s.m.* punto. **A tanto alzado:** a prezo fixado, a prezo acordado**tarifa***s.f.* tarifa**tasa***s.f.* taxa. **Tasa de interés:** taxa de xuro**tasación***s.f.* taxación. **Tasación de costas:** taxación de custas**tasador -a***adx.* e *s.* taxador -a**tasar***v.t.* taxar**técnico -a***adx.* técnico -a // *s.f.* técnica, especificidade**telefax***s.m.* telefax**tener***v.t.* ter**tenor***s.m.* teor // *loc.* **A tenor de:** a teor de, de acordo con, segundo o teor de. **Tenor literal:** teor literal**tentativa***s.f.* tentativa**tercerista***s.* terceiro**tercería***s.f.* tercería**término***s.m.* termo, marco / termo, remate, *f.* fin / prazo. **Término de tres días:** prazo de tres días. **Término municipal:** concello, termo municipal**terreno***s.m.* terreo, solo**territorialidad***s.f.* territorialidade**territorio***s.m.* territorio**tesis***s.f.* tese**tesorero -a***s.* tesoureiro -a**tesorería***s.f.* tesouraría, tesourería**tesoro***s.m.* tesouro**testado -a***adx.* testado -a**testador -a***s.* testador -a, testamenteiro -a**testamentario -a***adx.* testamentario -a. **Here-dero testamentario:** herdeiro testamentario // *s.* testamenteiro -a**testamentaría***s.f.* testamentaría**testamento***s.m.* testamento**testar***v.i.* e *t.* testar**testificación***s.f.* testificación**testificar***v.i.* testificar**testigo***s.* testemuña (*f.*)**testimoniar***v.i.* testemuñar**testimonio***s.m.* testemuño. **Testimonio rogado:** testemuño rogado**tiempo***s.m.* tempo. **En tiempo y forma:** no tempo e na forma que correspondan**timbre***s.m.* timbre**tipicidad***s.f.* tipicidade**tipificar***v.t.* tipificar**tipo***s.m.* tipo de cambio, tipo de desconto, tipo (de xuro) preferencial, tipo impositivo, tipo de redescuento**titulación***s.f.* titulación**titulado -a***adx.* e *s.* titulado -a**titular***adx.* e *s.* titular // *v.t.* titular**titularidad***s.f.* titularidade**título***s.m.* título (lucrativo, ao portador, xusto, oneroso)**tomador -a***s.* tomador -a**tomar***v.t.* tomar. **Tomar parte:** tomar parte, concorrer, participar**tomo***s.m.* tomo**total***adx.* e *s.m.* total**totalizar***v.t.* totalizar**traba***s.f.* traba. **Traba de embargo:** embargo**trabajo***s.m.* traballo. **Trabajo a des- tajo:** traballo ao axuste**trabar***v.t.* trabar. **Trabar embargo:** embargar. **Trabar los bienes:** embargar os bens

traducción*s.f.* tradución**traductor -a***adx.* e *s.* tradutor -a**traer***v.t.* traer. **Traer aparejada ejecución:** traer, levar aparelada execución. **Traer los autos a la vista:** traer os autos á vista**traición***s.f.* traizón**tramitación***s.f.* tramitación**tramitar***v.t.* tramitar**trance***s.m.* tranzo. **Trance y remate:** tranzo e remate**transacción***s.f.* transacción**transbordo***s.m.* transbordo**transcribir***v.t.* transcribir**transcripción***s.f.* transcripción**transcurrir***v.i.* transcorrer**transcurso***s.m.* transcurso**transeúnte***adx.* e *s.* transeúnte**transferencia***s.f.* transferencia**transferible***adx.* transferible**transferir***v.t.* transferir**transgredir***v.t.* transgredir, infrinxir**transgresión***s.f.* transgresión, infracción**transigir***v.i.* e *t.* transixir**transmisible***adx.* transmisible**transmisión***s.f.* transmisión**transmitir***v.t.* transmitir**transponer***v.t.* transpoñer, transpor**trascendencia***s.f.* trascendencia**traslación**

traslación

trasladar*v.t.* e *p.* trasladar(se) // *v.t.* trasladar, atrasar, verter, comunicar**traslado***s.m.* traslado. **Traslado a la parte:** comunicarlle á parte, trasladarlle á parte**traspasar***v.t.* traspasar**trasunto***s.f.* copia (dun escrito) / *f.* imaxe, copia, reprodución, *m.* reflexo, traslado**tratamiento***s.m.* tratamento**tratar***v.t.*, *i.* e *p.* tratar(se)**través (a, de)***loc.* a través de**tribunal***s.m.* tribunal (eclesiástico, superior de xustiza, correccional, de apelación, de casación, de grande instancia, do criminal)**tributación***s.f.* tributación**tributar***v.t.* tributar**tributario -a***adx.* tributario -a**trienal***adx.* trienal**trimestral***adx.* trimestral**trueque***s.m.* troco, cambio**truncamiento***s.m.* truncamento**tráfico***s.m.* tráfico. **Tráfico de influencias:** tráfico de influencias**trámite***s.m.* trámite**tránsito***s.m.* tránsito**turnar***v.t.* e *p.* alternar(se), rotar(se), aquendar(se). **Turnar de oficio:** asignar de oficio, aquendar de oficio**turno***s.f.* vez, quenda, rolda**tutela***s.f.* tutela**tutelar***adx.* e *v.t.* tutelar**tutor -a***s.* titor -a**ubicación***s.f.* situación, posición, localización**ubicar***v.i.* localizarse, atoparse, encontrarse, estar situado, colocar, radicar**ultimar***v.t.* ultimar, rematar, acabar**unanimidad***s.f.* unanimidade**unidad***s.f.* unidade**unificar***v.t.* e *p.* unificar(se)**unilateral***adx.* unilateral**unir***v.t.* unir, agrupar, xuntar // *v.p.* engadirse, xuntarse**unitario -a***adx.* unitario -a**unión***s.f.* unión**unánime***adx.* unánime**urgencia***s.f.* urxencia**urgente***adx.* urxente**urgir***v.i.* urxir**usar***v.t.* e *i.* usar**uso***s.m.* uso. **Para uso y disfrute:** para uso e gozo**usucapir***v.t.* usucapir**usucapión***s.f.* usucapión**usufructar***v.t.* usufrutar**usufructo***s.m.* usufruto**usufruario -a***adx.* e *s.* usufruario -a**usura***s.f.* usura**usurero -a***s.* usureiro -a**usurpación***s.f.* usurpación**usurpar***v.t.* usurpar**último -a***adx.* último -a// derradeiro -a

(que non pode haber outro -a despois). **Disposición final:** disposición derradeira. **Última voluntad:** derradeira vontade

único -a*adx.* único -a**útil***adx.* útil**vacaciones***s.f.pl.* vacacións**vacancia***s.f.* vacancia**vacante***adx.* vacante**vacío -a***s.m.* baleiro, baldeiro // *adx.* baleiro -a, baldeiro -a**valedero -a***adx.* valedouro -a**valedor -a***s.* valedor -a**validación***s.f.* validación. **Validación de poder:** validación de poder**validar***v.t.* validar**validez***s.f.* validez**valija***s.f.* maleta, bolsa. **Valija diplomática:** carteira diplomática**valorativo -a***adx.* valorativo -a**valorización***s.f.* valorización**valorizar***v.t.* valorizar**valía***s.f.* valía**válido -a***adx.* válido -a**vecinal***adx.* veciñal

vecindad*s.f.* veciñanza**vecindario***s.m.* veciñanza (*f.*)**vecino - a***adx.* e *s.* veciño -a**veda***s.f.* veda**vedado -a***adx.* vedado -a, prohibido -a.**Coto vedado:** coto vedado // *s.m.* couto, *f.* coutada. **Vedado de caza ou de pesca:** zona de caza ou de pesca prohibida**vedar***v.t.* vedar, prohibir, impedir**vehículo***s.m.* vehículo**vejación***s.f.* vexación, aldraxe**vejatorio -a***adx.* vexatorio -a**vejez***s.f.* vellez, ancianidade, senectude**velar***v.i.* e *p.* velar(se)**venal***adx.* venal**vencimiento***s.m.* vencemento. **Vencimiento del plazo:** vencemento do prazo**vender***v.t.* e *p.* vender(se)**vendible***adx.* vendible**vendí***s.m.* certificado de venda**venia***s.f.* venia. **Con la venia:** coa venia**venidero -a***adx.* vindeiro -a**venir***v.i.* e *p.* vir(se)**venta***s.f.* venda, transacción**ventaja***s.f.* vantaxe**ventajoso -a***adx.* vantaxoso -a**ver***v.t.* e *p.* ver(se)**verbal***adx.* verbal**verdadero -a***adx.* verdadeiro -a**veredicto***s.m.* veredicto**verificación***s.f.* verificación. **Verificación de poderes:** verificación de poderes**verificar***v.t.* e *p.* verificar(se)**versar***v.i.* versar**verídico -a***adx.* verídico -a**veto***s.m.* veto**vez***s.f.* vez. **A su vez:** á súa vez, cando lle corresponda, pola súa banda. **A la vez:** á vez, a un tempo, conxuntamente, asemade. **A veces:** ás veces, por veces. **De vez en cuando:** de cando en vez, de vez en cando, de cando en cando. **Toda vez que:** xa que, dado que, sendo así que**vía***s.f.* vía. **Vía de apremio:** vía de constrinximento ou vía executiva**viabilidad***s.f.* viabilidade**vicepresidencia***s.f.* vicepresidencia**vicio***s.m.* vicio**vidual***adx.* vidual**vigencia***s.f.* vixencia**vigor***s.* vigor**vinculación***s.f.* vinculación, *m.* vencello**vinculante***adx.* vinculante**vínculo***s.m.* vínculo, vencello**vincular***v.t.* e *p.* vincular(se)**vindicación***s.f.* vindicación**vindicar***v.t.* vindicar**violación***s.f.* violación**violar***v.t.* violar**violencia***s.f.* violencia**violentar***v.t.* violentar**virtud***s.f.* virtude. **En virtud de:** en virtude de, por razón de, segundo**visado -a***s.m.* visado // *adx.* visado -a**visar***v.t.* visar**visita***s.f.* visita. **Girar visita:** visitar**vista***s.f.* vista. **Vista de los locales:** vista (ou exame) dos locais // *s.m.* **Vista de aduanas:** con-trol de alfándegas, control de aduanas // **En vista a:** de cara a. **A la vista de:** á vista, en presenza de**visto -a***pt.* e *adx.* visto -a. **Visto bueno (v.º b.º):** visto e prace (*v.* e *pr.*)**vitalicio -a***adx.* vitalicio -a**viudedad***s.f.* viuvez**viudez***s.f.* viuvez**viudo -a***adx.* e *s.* viúvo -a**vivienda***s.f.* vivenda**virvir***v.i.* virvir // *s.m.* virvir, vida**vocal***adx.* vocal (da voz, vocalista) // *s.* vogal (membro dun órgano, letra do alfabeto)**volumen***s.m.* volume**voluntad***s.f.* vontade**voluntario -a***adx.* voluntario -a**voluntariedad***s.f.* voluntariedade**votación***s.f.* votación**votar***v.t.* e *i.* votar**voto***s.m.* voto**voz***s.f.* voz. **Con voz y voto:** con voz e voto**vulnerar***v.t.* vulnerar, danar, infrinxir, quebrantar**ya que***loc.* xa que, posto que, dado que, tendo en conta que**yacente***adx.* xacente**yerno***s.* xenro, *f.* nora**yuxtaposición***s.f.* xustaposición**zanjar***v.* gabiar (abrir gabias) // *fig.* resolver (problemas, dificultades) // *coutar,* rematar (unha cuestión, un asunto)**zona***s.f.* zona**zonal***adx.* zonal

